10
2005

ZDARMA NA CD: 10 NOVÝCH HER + FILMOVÝ SPECIÁL

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

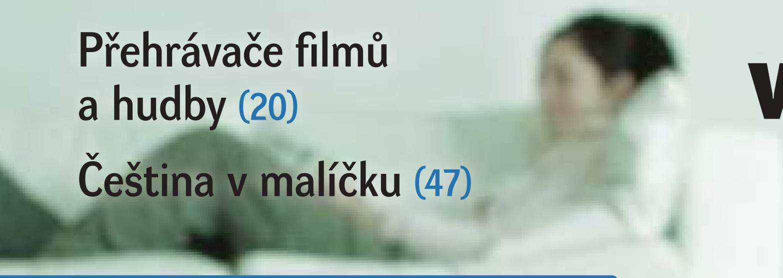
HRADY A ZÁMKY V ČECHÁCH
plná verze průvodce

FILMOVÝ SPECIÁL
ukázky nových filmů a bonusy na CD

DIGITÁLNÍ DOMOV

Digitální zábava ve vašem obýváku (10)

PŘEDSTAVUJEME

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Opera 8 – nový prohlížeč internetu
- Vypalujeme s programem Nero
- Tabulky v MS Wordu
- Jednoduchá databáze v MS Accessu
- FastStone – prohlížíme obrázky
- Tipy pro MS Excel
- Formuláře v 602Tab
- Kouzla s muzikou

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE VÝUKOVÉ PROGRAMY

OBSAH

inzerce

HITY PPK CD 10/2005

Na cédéčku najdete speciální bonus – plnou verzi multimediálního titulu Hrady a zámky v Čechách, dále ukázky nových filmů, deset freewarových her, nový videonávod a sbírku tzv. antidialerů.

návody

FastStone Image Viewer
CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

Opera 8.00
CD: obsah cd/servis
návod: strana 25

AV MP3 Player-Morpher
CD: obsah cd/servis
návod: strana 27

Hrady a zámky v Čechách

plná verze

V rubrice Bonus najdete plnou verzi multimediálního titulu Hrady a zámky v Čechách, který vám poslouží jako ideální pomocník pro plánování letních výletů po českých památkách. Tento produkt obsahuje interaktivní mapu, informace a fotografie nejznámějších hradů, zámků a ruin v Čechách.

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Filmový speciál

zdarma

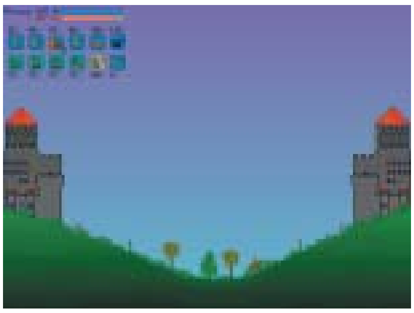
Dnes vám přinášíme novou rubriku – najdete v ní videoukázky deviti zajímavých filmů (ve formátu QuickTime), které se budou v nejbližší době promítat v českých kinech. U každého filmu naleznete také informace o příslušném filmu, datum české premiéry, internetové stránky filmu a několik bonusů (tapety a šetřiče obrazovky).

rubrika na CD: obsah cd/filmy

Medieval Clash

freeware

Hlavní náplní podařené strategie Medieval Clash je boj mezi dvěma královstvími. K dispozici budete mít dřevorubce (ti budou získávat dřevo – klíčový zdroj pro tvorbu všech jednotek) a různé druhy bojových jednotek (pěšáky, jízdu, lučištníky, dělo a katapult). Cílem je samozřejmě zničit nepřátelský hrad.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Levitt

freeware

Levitt je českou vesmírnou akcí od zkušeného týmu Real Idea. Příběh zavádí hráče do roku 2071, kdy je lidstvo natolik technologicky vyspělé, že má ve vesmíru několik tzv. „ochranných stanic“, sloužících k monitorování prostoru. Stane se, že jedna z nich přestane odesílat signál – a tak hráč vsedá do postaršího letounu Levitt a vydává se zjistit, co se vlastně stalo.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Videonávod na Firefox

zdarma

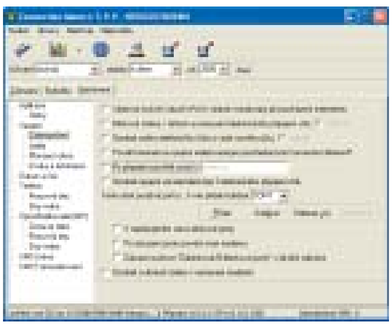
Přinášíme vám nový videonávod – tentokrát pro oblíbený internetový prohlížeč Mozilla Firefox 1.0.3 CZ. Návod je k dispozici v textové verzi (lze vytisknout) i ve videoverzi, kterou lze snadno přehrát. Doporučujeme každou kapitolu nejprve přečíst a poté si pustit názornou videoukázku.

rubrika na CD: obsah cd/ppk plus

Bezpečnost

zdarma

Připravili jsme pro vás pět šikovných českých antidialerů (jde o programy chránící před podvodným připojením k internetu). V rubrice Obsah CD/Bezpečnost/Antidialery najdete programy Connection Meter 5.9.9, OptimAccess Dial 2.0.9, Mrsoft Antidialer 1.0, Internetový PES 1.2 a DreamSoft DialUp Agent 1.1.

rubrika na CD: obsah cd/bezpečnost

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

hlavním tématem tohoto vydání je domácí digitální zábava. O tom, co je zábava, má každý z nás jistě docela přesnou představu. Co se však skrývá za pojmem *digitální*?

Vezměme si na pomoc Ottův slovník naučný. (Mimochodem, víte, že Ottovu encyklopedii spolu s dalšími dvěma encyklopediemi najdete na internetové stránce *www.coto.je* a že ji s určitým omezením můžete používat zcela zdarma?) Ten praví, že „digitální" (latinsky „*digitalis*") je to, „co prstu přísluší, co prstem se vykonává". Tak to jsme úplně vedle...

Zkusme tedy slovník anglicko-český (nemáte-li příslušnou knihu právě po ruce, stačí navštívit internetovou stránku *www.slovniky.cz*). Ten nám (kromě toho, že *digital = digitální*, což nám moc nepomohlo) poradí, že *digital = číslicový*. A to je ono. Počítače a další přístroje, o nichž je tu řeč a kterými jsou vybaveny naše domovy, si všechnu tu zábavu (fotografie, hudbu, video) převádějí na čísla, se kterými umějí zacházet – zpracovávají je, uchovávají a vyměňují si je navzájem v podobě elektrických nebo jiných signálů. A abychom z té zábavy něco měli také my, jsou tu další přístroje, které z těch čísel zase vyrobí nám srozumitelné obrázky a zvuky.

Ona ta anglická čísla samozřejmě s těmi latinskými prsty souvisí: digitální je vlastně všechno, co se dá spočítat na prstech. Ale když se to dá spočítat na prstech, nač vlastně potřebujeme počítače?

Jak však po sobě čtu předcházející text, uvědomuji si, že bych se při jeho psaní bez internetu, a tedy ani bez počítače neobešel. Latinu si na prstech nevypočítám. Kdybychom však neměli počítače, pravděpodobně bych se živil něčím jiným než psaním úvodníků do časopisu Počítač pro každého, takže bych internet ani počítač vlastně nepotřeboval. Nepotřeboval? Kdo ví...

Ivan Heisler, šéfredaktor

Jak získat Počítač pro každého s donáškou do domu za necelých 40 Kč, a ještě k tomu dostat každý rok dárek? Zajistěte si předplatné! Podrobnosti najdete na straně 57.

inzerce

PRO SNADNÝ PŘENOS DAT

Nejmenšími zařízeními pro přenos dat mezi počítači jsou USB disky s flash pamětí. Nyní jsou v nabídce firmy Diskus nové modely **Imation**. Mají úložnou kapacitu 128 MB, 256 MB, 512 MB, 1 GB nebo 2 GB a díky rozhraní USB 2.0 dokáží rychle kopírovat data z počítače nebo do něj. Disky nabízejí také volitelnou ochranu heslem a zamykací funkci k ochraně souborů před neoprávněným používáním nebo před náhodným vymazáním. Software lze volně stáhnout z webových stránek *www.imation.com* a umožní vám určit chráněnou a veřejnou část na disku. Rozměry jsou 55 × 17 × 14 mm a hmotnost činí cca 28 gramů. Orientační cena paměti s kapacitou 256 MB je 1000 Kč včetně DPH.

http://www.diskus.cz

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

LEVNÝ LCD MONITOR

Společnost Prestigio uvedla na trh 17palcový LCD monitor **Prestigio P1710**, určený zejména pro uživatele, kteří preferují nízkou cenu. V nabídce společnosti Asbis CZ je tento model k dispozici za 7735 Kč s DPH. Prestigio P1710 pracuje v rozlišení 1280 × 1024 bodů a má zabudované reproduktory. V případě potřeby lze z monitoru odstranit podstavec a zobrazovací displej připevnit na stěnu. Nový monitor nabízí krátkou dobu odezvy, která nepřesahuje 12 ms, takže je vhodný i pro zobrazování videa a pro hraní počítačových her. Prestigio P1710 nabízí široké pozorovací úhly, dosahující hodnoty až 160 stupňů (horizontálně i vertikálně), a umožňuje tak sledovat obraz i více osobám současně. Tento monitor nabízí i vysoký kontrastní poměr (450 : 1) a jas (300 cd/m^2).

http://www.prestigio.cz

PALIVOVÉ ČLÁNKY DO NOTEBOOKŮ

Společnosti Sanyo a IBM spolupracují na vývoji palivového článku (na bázi metanolu) pro napájení notebooků. Tato technologie by podle dostupných informací mohla poskytnout uživatelům notebooků stálý příkon po dobu až osmi hodin. Jmenované společnosti již vyvinuly základní model palivového článku a s ohledem na design notebooků společnosti IBM vytvořily prototyp palivového článku. Na rozdíl od ostatních prototypů, vyžadujících kvůli zapracování změnu designu, palivový článek navržený společností Sanyo je kompatibilní s většinou současných notebooků IBM ThinkPad.

http://www.ibm.com

DIGITÁLNÍ ZRCADLOVKA

Společnost Nikon představila novou digitální zrcadlovku **Nikon D50**, která v její nabídce představuje základní model s výměnnými objektivy. Přístroj D50 je navržen tak, aby se snadno ovládal (k dispozici je sedm motivových programů s automatickým nastavením Auto, Portrét, Krajina, Děti, Sport, Makro a Noční portrét), přičemž pro pokročilejší či náročnější uživatele je k dispozici ruční nastavení. Srdcem fotoaparátu D50 je nový CCD snímač, který dokáže zachytit 6,1 milionu obrazových bodů, takže můžete pomocí něj pořizovat snímky až s rozlišením 3008 × 2000 bodů. Tento model je připraven k práci za pouhý zlomek sekundy (za 0,2 s) po zapnutí a vyznačuje se téměř nulovou prodlevou spouště. Snímky jsou zaznamenány na paměťovou kartu SD (Secure Digital) a pro připojení k počítači je určeno rychlé rozhraní USB 2.0. LCD displej s úhlopříčkou 2 palce má rozlišení 130 000 bodů. Rozměry tohoto fotoaparátu jsou 133 × 102 × 76 mm a hmotnost bez baterie činí 540 g.

http://www.nikon.cz

BEZDRÁTOVÝ TABLET

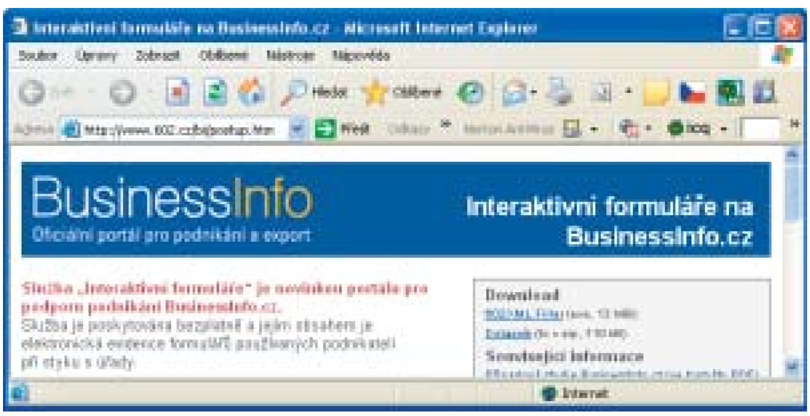
Společnost Wacom uvedla na trh bezdrátový tablet **Wacom Graphire Bluetooth** (9508 Kč s DPH), využívající bezdrátovou technologii Bluetooth. Bezdrátově s tabletem komunikují nejen myš a pero, ale také počítač. Tablet je napájen interním lithiumpolymerovým akumulátorem, který podle výrobce umožňuje 25 hodin nepřetržité práce. Pero rozeznává 512 úrovní přítlaku a vysoké rozlišení tabletu (více než 2000 lpi) přináší velkou přesnost práce. Aktivní plocha tabletu má velikost formátu A5 (210 × 148 mm). Na tabletu jsou umístěna tlačítka, která slouží k rychlé navigaci a k nastavení nejpoužívanějších funkcí. Tablet je kryt průhledným rámečkem pro vložení vlastní tapety nebo pro překreslování obrázků a fotografií. Prostor pro odložení pera je umístěn v čele tabletu a chrání pero během přepravy. Doma nebo v kanceláři použijete pro odložení pera stojánek.

http://www.umax.cz; http://www.wacom.cz

INTERAKTIVNÍ FORMULÁŘE

Webový portál BusinessInfo.cz, který slouží k podpoře podnikání malých a středních podnikatelů, poskytuje bezplatně obrovské množství užitečných služeb a informací. Mezi jeho poslední novinky patří „interaktivní formuláře"; jde o nástroj pro bezpečnou elektronickou evidenci mnoha typů formulářů a žádostí používaných podnikateli při styku s úřady. Interaktivní formuláře umožňují elektronické vyplnění formulářů i jejich vytištění na papír a převod do PDF. Jejich hlavním přínosem je bezpečné odeslání a uložení vyplněných dat na uživatelský účet na BusinessInfo.cz, takže uživatel získává evidenci a archiv formulářů s přístupem odkudkoli přes web. Interaktivní formuláře využívají technologii 602XML. Po bezplatné registraci na BusinessInfo.cz si je můžete vyzkoušet i vy.

http://www.602.cz/bi/postup.htm

BEZPEČNÝ INTERNET PRO DĚTI

Nadace Naše dítě přichází nyní v České republice s projektem Bezpečný internet pro děti – desatero pro desetileté školáky. Tímto projektem chce upozornit žáky základních škol na možná rizika a nebezpečí spojená s internetovou sítí. Cílovou skupinou jsou především 10leté děti, které potřebují včas získat potřebné informace, rady a zásady pro bezpečnou práci s internetem. Desatero začne Nadace Naše dítě rozesílat počátkem května do všech základních škol v celé České republice. Základním školám zasílá rovněž plakáty s desaterem určené pro školní nástěnky, učebny 5. tříd, případně pro internetové učebny. Od 18. května 2005 si mohou děti, rodiče a učitelé vytisknout další plakáty a desatero podle potřeby sami. Grafický návrh bude k dispozici na webových stránkách www.nasedite.cz.

http:// www.nasedite.cz

ROADSHOW „BUDOUCNOST ZAČÍNÁ“

K čemu se dá používat domácí počítač i jak jej udržet zabezpečený a v dobré kondici. To se dozvíte, pokud zavítáte na velkou roadshow „Budoucnost začíná“ společností Microsoft a Comfor po obchodních centrech v celé České republice. Počítače se staly báječnými pomocníky nejen pro práci a komunikaci, ale také pro zábavu celé vaší rodiny. Přijďte se přesvědčit. Můžete pouze nahlédnout do modelového digitálního domova a načerpat inspiraci, či se rovnou poradit s odborníky o problematice zabezpečení svého počítače.

Roadshow je součástí iniciativy společnosti Microsoft a jejích parterů „Štít bezpečí“.

Termíny a místa naleznete v kalendáři uvedeném na internetových stránkách společnosti Misrosoft.

http://www.microsoft.com/cze

TERMÍN	MÍSTO
26. 5. – 29. 5. 2005	Plzeň – Olympia
2. 6. – 5. 6. 2005	Ostrava – Futurum
9. 6. – 12. 6. 2005	Karlovy Vary – Fontana
23. 6. – 26. 6. 2005	Brno – Olympie
30. 6. – 3. 7. 2005	Zlín – OC Carrefour

PŘEHLEDNÝ KATALOG SOFTWARU

Na začátku května byl spuštěn nový český server pro download sharewaru a freewaru.

Na adrese www.instaluj.cz naleznete užitečný, denně aktualizovaný software pro zábavu, vzdělání, domácnost či kancelář nebo také pro bezpečnost počítače. Katalog působí velmi přehledně, odlišuje český software od zahraničního a na své si přijde i úplný začátečník.

Katalog Instaluj.cz nabízí velmi jednoduchou orientaci v typech licencí, a to zdarma (freeware) nebo zdarma k vyzkoušení (demoverze, shareware apod.). Součástí katalogu je i elektronický obchod, v němž lze za velmi zajímavých podmínek zakoupit licence k některým programům. Výrobci softwaru mohou využít jednoduché rozhraní pro vkládání nebo editaci svých produktů a zdarma tak v katalogu prezentovat svůj software. Pokud hledáte nějaký program, věříme, že katalog Instaluj.cz bude pro vás dobrým pomocníkem.

http:// www.instaluj.cz

IHNED.CZ V SÍTI OSKAR

Majitelé mobilních telefonů sítě Oskar mohou od 3. 5. 2005 přijímat SMS zpravodajství z pěti nových informačních kanálů serveru Hospodářských novin iHNed.cz, provozovaného společností Economia OnLine. K dispozici mají aktuální zprávy z ekonomiky, z domova, ze světa, z financí a z oblasti IT, internetu a komunikace. Z vybraného kanálu obdrží uživatel každý všední den 3 až 5 textových zpráv. Službu lze v síti Oskar objednat zasláním SMS na číslo 7755 s uvedením příslušného klíčového slova dle zvoleného zpravodajského servisu a podle toho, zda se jedná o trvalé, či jednorázové objednání.

http://www.iHNed.cz/mobil

VAROVÁNÍ PŘED ČERVEM

Společnost Trend Micro vydala varování před středně velkým rizikem plynoucím z výskytu nové varianty červa Sober, která se hromadně šíří prostřednictvím SMTP mailů. Využívá přitom prvky sociálního inženýrství – k otevření přílohy obsahující škodlivý kód například láká falešnou nabídkou volných vstupenek na světový fotbalový šampionát 2006 v Německu. WORM_SOBER.S se vyskytl v Německu a ve Spojených státech v němčině a angličtině.

WORM_SOBER.S se do schránek dostává s rozmanitými subjekty, těly zpráv a názvy příloh. Přílohy nesou jména jako PassWort-Info.zip, account_info-text.zip nebo autoemail-text.zip.

Jedna z variant červa se tváří jako oficiální mail od Světové asociace fotbalových federací FIFA. Obsahuje gratulaci k získání volných vstupenek a je doprovázena přílohou „Fifa_Info-Text.zip“. Pokud příjemce uvěří, že opravdu vyhrál vysoce žádané lístky na mistrovství světa a přílohu otevře, objeví se chybové hlášení a spustí se škodlivý program. Uživatelé mohou využít antivirový on-line skener Housecall společnosti Trend Micro, který je dostupný na adrese http://housecall.trendmicro.com/.

http://www.trendmicro.com

NÁHRADA STOLNÍHO POČÍTAČE

Společnost Acer představila novou řadu notebooků **Acer TravelMate 4650**. Tyto přenosné počítače využívají platformu Intel Sonoma a jsou navrženy především pro uživatele, kteří potřebují mobilní náhradu kancelářského stolního počítače. Model TravelMate 4651LMi (44 018 Kč s DPH) je vybaven 1,6GHz procesorem Intel Pentium M 730, 15palcovým displejem pracujícím v rozlišení 1400 × 1050 obrazových bodů, dále grafickou kartou GeForce Go 6600, 512 MB paměti, 80GB pevným diskem, DVD vypalovačkou a čtečkou paměťových karet. Operačním systémem je Microsoft Windows XP Professional v české verzi. Ve výbavě nechybí ani možnost bezdrátového připojení do počítačové sítě a technologie Bluetooth. Samozřejmostí jsou čtyři porty USB 2.0, port S-Video a port Firewire.

http://www.acer.cz

SPECIÁLNÍ WI-FI MENU

Výrazně snížit ceny produktů Microcom pro bezdrátovou komunikaci se rozhodla společnost Fincom International a představuje nabídku v podobě „speciálního Wi-Fi menu“. Nabídka zahrnuje pět produktů: ADSL Wi-Fi router, broadband router, Wi-Fi adaptér USB, Wi-Fi kartu PCI a Wi-Fi kartu PCMCIA. Všechny uvedené produkty si zákazníci mohou zakoupit v elektronickém obchodě na adrese www.microcom.cz/wifi.

http:// www.microcom.cz/wifi;
http:// www.microcom.cz

DIGITÁLNÍ DOMOV

Začalo to digitálními hodinkami. Svítící číslice na displeji náramkových hodinek poháněných miniaturní baterií nás fascinovaly už před třiceti lety a „digy" se staly šlágrem, jehož popularita byla ještě umocněna příchutí něčeho, co k nám pronikalo z kapitalistického Západu. Dnes už je digitální téměř všechno, nač si vzpomenete. A digitální technologie pronikají i do našich domácností.

DIGITÁLNÍ HUDBA

Cestu hudebních nahrávek od gramofonových desek přes magnetofonové pásky a kazety k hudebním cédéčkům je možná zbytečné popisovat. Cédéčko je skladné, při běžném provozu a rozumném zacházení se neohraje ani nezničí a kvalita reprodukce je daleko vyšší než v případě ohraných vinylových desek a vytahaných magnetofonových pásků. Navíc digitální hudební nahrávku lze prostřednictvím počítače neomezeně kopírovat a libovolně dlouho archivovat, aniž by došlo ke ztrátě kvality.

DIGITÁLNÍ TELEVIZE

Digitální televizní vysílání (DVB – Digital Video Broadcasting), které už v Praze zkušebně běží a v dohledné době (možná už za dva roky) by mělo být spuštěno celoplošně, posune televizi na kvalitativně vyšší úroveň. Jelikož stávající televizní přijímače nejsou schopny digitální TV signál přijímat, budou po řadu let přechodného období fungovat paralelně oba systémy – analogové i digitální televizní vysílání. V této době budou mít diváci možnost

HLAVNÍ VÝHODY DIGITÁLNÍ TELEVIZE (info)

Klasická (analogová) televize má problémy se znehodnocením přijímaného signálu mnoha druhy rušení. Obraz je často rušen šikmými pruhy (moiré), šumem nebo tzv. „duchy". Tyto poruchy jsou způsobeny jiným rušivým signálem nebo např. odrazem signálu od členitého terénu. Signál digitální televize je vůči těmto druhům zkreslení imunní. I když se tato rušení vyskytnou, neprojeví se to vůbec v kvalitě obrazu, pouze např. zhoršením dosahu vysílače. Pokud je tedy digitální signál v daném místě dostatečně silný, je příjem vždy bezvadný. Díky lepšímu využití přenosového pásma lze ve stejném pásmu šířit několikrát více programů a k tomu ještě další telekomunikační služby, čímž se pro diváky rozšiřuje nabídka programů a služeb a pro televizní společnosti se zlevňuje vysílání.

Digitální vysílání dovoluje používat přenosné přijímače s jednoduchými anténami, aniž by jejich poloha nějak ovlivňovala kvalitu zvuku nebo obrazu, a příjem televizního vysílání je kvalitní dokonce i v jedoucích vozidlech (je-li na trase dostatečně silný signál). Něco takového není u analogové televize možné.

buď vyměnit televizor za nový, který bude umět digitální vysílání přijímat, nebo si ke svému stávajícímu přístroji dokoupit tzv. set-top box, což je krabička (podobná přijímači satelitního signálu), která převede digitální signál do analogové podoby srozumitelné i staršímu televizoru.

DIGITÁLNÍ VIDEO

Zapomeňte na videokazety VHS. Stejně jako magnetofonové kazety byly vytlačeny hudebními cédéčky, budou videokazety systému VHS poměrně rychle nahrazeny digitálním videem na discích DVD. Příčiny jsou stejné: kompaktní disky jsou levnější, skladnější a odolnější proti poškození než videokazety. Optický záznam se na rozdíl od toho magnetického opakovaným přehráváním neznehodnocuje a digitální video můžete kopírovat donekonečna beze ztráty kvality.

Další výhodou digitálního videa je to, že jej můžete libovolně upravovat v počítači (samozřejmě s využitím příslušných programů a dostatečného výkonu PC) a archivovat jej stejně jako všechna ostatní počítačová data.

Oblíbenosti digitálního videa napomáhá také pokles cen systémů domácího kina, DVD přehrávačů a také DVD rekordérů a digitálních videokamer. Ostatně digitálním videokamerám je věnován následující článek a na dalších stránkách tohoto vydání PPK vám představíme také jeden stolní DVD přehrávač.

HDTV

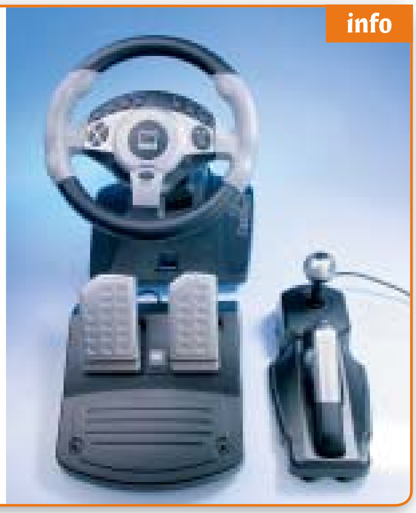
High-Definition TV je nový standard digitálního televizního vysílání, který přenáší kvalitnější obraz než současné televizní vysílání. Zatímco běžná televize pracuje s rozlišením 720 × 576 bodů, HDTV nabízí rozlišení až 1920 × 1080 bodů. Vyšší kvalitě obrazu samozřejmě odpovídá i několikanásobně vyšší nárok na přenosovou kapacitu a také na kapacitu nosičů filmových kopií. Zatímco dnes používané disky DVD pojmou celovečerní film ve standardní kvalitě pro běžnou televizi (a většinou zbude místo i na takzvané bonusy v podobě upoutávek, nezařazených scén či rozhovorů s tvůrci filmu), na filmy v kvalitě HDTV už jejich kapacita nestačí.

KAPACITA DVD UŽ NESTAČÍ

A tak se již dnes můžeme setkat s nástupci DVD. Jsou jimi technologie Blu-ray a HD-DVD. Obě používají disky stejných rozměrů jako DVD, ale ještě s vyšší hustotou uložených dat. K jejich zápisu i čtení využívají také laserový paprsek, ale v tomto případě jde o tzv. modrý laser, který má kratší vlnovou délku (405 nm). Do jedné vrstvy disku HD-DVD se vejde až 15 GB dat, jedna vrstva disku Blu-ray pojme maximálně 25 GB dat. Technologie Blu-ray je sice technicky vyspělejší, ale ve prospěch HD-DVD hovoří zpětná kompatibilita s DVD (přehrávače HD-DVD dokážou číst i disky DVD), nižší cena a také modernější systém komprimace videa, který kompenzuje menší kapacitu. Zatím se ve světě vyvíjejí (a už také prodávají) přístroje obou formátů, ale který z nich nakonec zvítězí, na to si budeme muset počkat.

POČÍTAČOVÉ HRY (info)

Samostatnou kapitolu tvoří digitální zábava pro děti (a nejen pro ně), ať už v podobě počítačových her určených pro osobní počítače, nebo v podobě tzv. herních konzolí, které se připojují k televizoru. Děti si na nové technologie zvykají velmi rychle a jsou schopny rodiče přemluvit, aby jim novou hračku koupili. A tak o rozšíření tohoto druhu digitální zábavy se výrobci nemusí obávat.

Určitě bychom kvůli čekání na novou technologii neměli ztratit zájem o DVD, protože tato technologie má před sebou ještě minimálně několik let světlé budoucnosti. Na televizi s vysokým rozlišením je ještě brzy.

DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

O digitální fotografii píšeme v našem časopisu často. Digitální fotoaparáty jsou velkým hitem současné doby, a to jednak díky rostoucí kvalitě pořízených snímků, jednak díky snadnému zpracování a pohodlné archivaci prostřednictvím počítače. Kdo někdy uspořádával „archiv" kinofilmových negativů, ukládaných po dlouhá léta do krabic od bot, jistě nám dá za pravdu, že mít stovky snímků na jednom cédéčku má svůj půvab.

POČÍTAČ, VIDEO, NEBO HI-FI VĚŽ?

Díky tomu, že většina multimediální zábavy je v digitální podobě, může dnes domácí počítač doplnit, nebo i nahradit soustavu přístrojů, které mají za úkol nahrávat a přehrávat hudbu, video, a dokonce i televizní vysílání, i když televizní vysílání v digitální formě (pokud pomineme zkušební provoz) u nás zatím spuštěno není. Takový počítač musí být patřičně vybaven, ale to v dnešní době není velký problém. Doplňky a komponenty, jež jsou k tomu třeba, jsou stále dostupnější a stávají se standardní součástí i těch levnějších počítačových sestav. Ke zpracování zvuku a k jeho reprodukci je nutná zvuková karta; tou je vybaven již téměř každý počítač. K přehrávání hudebních CD prostřednictvím počítače je třeba mít optickou mechaniku. Mechanika CD-ROM patří už více než deset let k nutné standardní výbavě každého počítače. Lepší je však zapisovací mechanika CD a ještě lepší je vybavit počítač zapisovací mechanikou DVD. Bez DVD mechaniky totiž nelze prostřednictvím PC přehrávat filmy z DVD a bez DVD vypalovačky se neobejdete, chcete-li zpracovávat video a vytvářet vlastní filmové DVD disky. Pokud máte zájem o přehrávání videa z PC, je vhodné mít možnost připojit počítač k televizoru prostřednictvím vhodného videovýstupu (portem S-Video jsou dnes vybaveny prakticky všechny moderní grafické karty, videovýstupy samozřejmě disponují TV karty). Pro příjem televizního (a rozhlasového) signálu je třeba televizní karta. K ní je vždy přiložen i dálkový ovládač. Budete-li pracovat s obrázky z digitálních fotoaparátů, bude se vám hodit také čtečka paměťových karet. Na ukládání souborů (obrázků, hudby i videa) se hodí co největší pevný disk – dnes jsou cenově velice lákavé pevné disky s kapacitou 160 GB. Počítač vybavený TV kartou, DVD vypalovačkou, reproduktory a případně fototiskárnou už dokáže nahradit rádio, televizor, videorekordér, hi-fi věž i fotokomoru.

DŮLEŽITÝ JE SOFTWARE

Abychom mohli možností multimediálního počítače využít beze zbytku, musí být vybaven nejen patřičnými hardwarovými komponenty, ale také odpovídajícím softwarem. Pokud bychom museli centrum domácí zábavy ovládat prostřednictvím několika různých programů, počítač by vinou nepohodlného a složitého ovládání ztratil svou výhodu, spočívající v kombinovaném přístroji s jedním ovládacím rozhraním. Navíc jestliže k počítači připojíte místo monitoru televizor, zjistíte, že televizní obrazovka je pro práci s uživatelským rozhraním osobního počítače nevhodná (vinou

příliš nízkého rozlišení). V takovém případě by u uživatelů zvítězilo jednoduché ovládání jednotlivých jednoúčelových přístrojů. Proto existují programy, které všechny důležité funkce (přepínání televizních a rozhlasových programů, nahrávání videa, přehrávání hudby a videa, prohlížení fotografií a další) soustřeďují do jednotného, jednoduchého a přehledného ovládacího rozhraní, ušitého na míru televizní obrazovce. Nabídky uživatel sleduje na obrazovce a jednoduše je ovládá prostřednictvím dálkového ovladače (prostřednictvím klávesnice a myši to jde také, ale k pohodlnému sezení v pohovce se určitě lépe hodí ten dálkový ovladač).

Takových programů, které vám dají zapomenout na to, že „pracujete“ s počítačem, existuje několik. Jeden z nich nabízí Microsoft jako rozšíření svého operačního systému. Operační systém, který má pomoci protlačit osobní počítače do našich obýváků, se jmenuje Windows XP Media Center Edition a jeho současná verze 2005 by měla být letos k dispozici v češtině. V balíčku s tímto systémem

CHCETE VELKÝ TELEVIZOR?

Televizory jsou dnes různé. Výběr toho správného typu závisí nejen na vaší peněžence, ale také na velikosti místnosti, kam chcete přístroj umístit. V podmínkách běžné české domácnosti se výběr zřejmě zúží na volbu mezi klasickým televizorem se skleněnou CRT obrazovkou a „placatým“ LCD televizorem. Ostatní typy přístrojů jsou příliš veliké a také příliš drahé. Posuďte sami.

CRT (Cathode Ray Tube)

Běžná skleněná televizní obrazovka ještě žije a díky dlouholetému vývoji (první barevné televizory se objevily téměř před čtyřiceti lety) je nyní na vrcholu své kvality. Nabízí dostatečně jasný, ostrý a kontrastní obraz s věrnými barvami a také dokonale plynulé zobrazení pohybu. Má však i nevýhody: Obrazovka musí být téměř stejně tak hluboká jako široká, takže televizor s větší úhlopříčkou nemůžete umístit všude, kam byste chtěli. Navíc větší obrazovky jsou velmi těžké. Klasický televizor neuspokojí ani zájemce o velkou obrazovku, protože ty největší z nich mají úhlopříčku dlouhou přibližně 90 cm.
Televizory se skleněnou obrazovkou jsou ze všech dostupných typů nejlevnější a je jich největší výběr, takže navzdory velkým rozměrům a hmotnosti budou ještě nějakou dobu nejoblíbenější, a to i díky tomu, že mají nejdelší životnost.

+ vysoká kvalita zobrazení
+ nízká cena
+ životnost 10 – 12 let

– velké rozměry a hmotnost

LCD (Liquid Crystal Display)

Zatímco v oblasti počítačových monitorů LCD panely nad skleněnými CRT obrazovkami už definitivně zvítězily, mezi televizory to jde pomaleji. Jejich úspěch dlouho brzdila jednak vysoká výrobní cena, jednak pomalejší zobrazování. Pomalejší reakce tekutých krystalů nevadí u převážně statických obrázků na počítačovém monitoru, ale při zobrazování pohyblivých scén působí rušivě. Dalším problémem LCD panelů byly omezené úhly pohledu z boku (nezkreslené barvy vidí jen ten, kdo se dívá přesně kolmo na obrazovku). Naštěstí se uvedené parametry v poslední době výrazně zlepšují – snižuje se výrobní cena, zkracuje se doba odezvy (nejlepší monitory mají dnes dobu odezvy 8 ms) a rozšiřují se úhly pohledu (až na 178 stupňů). Díky výrazně menší hmotnosti a menší hloubce (LCD panel můžete klidně pověsit na stěnu jako obraz) se LCD televizory stávají zajímavou alternativou televizorů klasických. LCD panely zatím nabízejí přibližně stejný rozsah velikostí úhlopříčky jako televizory s klasickou obrazovkou, v blízké budoucnosti se však mohou zvětšit až na dvojnásobek. Výhodou LCD monitorů a televizorů je oproti technologii CRT větší „šetrnost“ k očím – ty se při sledování obrazu na LCD displeji méně namáhají – a také nižší spotřeba elektrické energie.

+ ostrý obraz
+ menší hloubka a hmotnost
+ životnost 8 – 10 let
+ šetrnost k očím
+ nižší spotřeba energie

– vyšší cena
– pomalejší zobrazování

PDP (Plasma Display Panel)

Plazmové televizory jsou určeny pro náročné diváky, kteří vyžadují opravdu velkou obrazovku. Úhlopříčky tohoto typu televizorů se pohybují od 100 do 250 cm (pro menší velikosti není tato technologie vhodná). Tyto přístroje lze rozdělit na dvě skupiny: Ty levné (s rozlišením např. 640 × 480 bodů) nedokážou v plné kvalitě zobrazit ani běžný TV obraz, takže jejich kvalita (včetně jasu a kontrastu) pokulhává i za průměrným CRT televizorem. Navíc PDP obrazovky mají tu nepříjemnou vlastnost, že při běžném provozu ztrácejí jas a také jsou náchylné k „vysvícení“ statických částí obrazu (např. loga TV stanic v rohu obrazovky). Drahé modely renomovaných značek sice netrpí nedostatkem kvality obrazu, ale i u nich se projevuje „stárnutí“ obrazovky, i když v menší míře než u levných panelů neznačkových. Pohled na drahou „plazmu“ je velmi působivý (menší jas, ale větší kontrast, než nabízejí LCD panely), musíte však počítat s kratší životností.

+ vysoká kvalita zobrazení
+ menší hloubka a hmotnost

– životnost 6 – 8 let
– vysoká cena
– vyšší spotřeba energie

DLP (Digital Light Processing)

Projekční televizory (obraz se promítá zevnitř na matnou obrazovku) jsou také poměrně drahé, ale na rozdíl od panelů plazmových jejich cena s velikostí obrazovky neroste tak závratně, protože náročnost zpracování obrazu v projektoru se s velikostí obrazovky nemění. Výsledný obraz je jasnější než v případě televize plazmové, kontrastnější než u LCD a ostřejší než u CRT. Nevýhodou jsou kromě vyšší ceny také větší rozměry (kvůli projektoru musí být přístroj poměrně hluboký – například při úhlopříčce 130 cm je hloubka přístroje kolem 45 cm), menší úhly pohledu a poměrně krátká životnost drahých žárovek v projektoru.

+ vysoká kvalita zobrazení

– vysoká cena
– kratší životnost žárovky: 3 – 4 roky
– vyšší spotřeba energie

se prodává i příslušný dálkový ovladač, takže po doplnění některou z podporovaných televizních karet můžete ze svého počítače udělat kýžené centrum domácí zábavy. Podobný software však můžete zakoupit také s televizní kartou, například od firmy Pinnacle Systems. K TV kartě je zpravidla přibalen také odpovídající dálkový ovladač.

POŘIĎTE SI HOTOVÝ KOMPLET

Ti uživatelé, kteří si netroufají na instalaci TV karty, příslušného softwaru či dálkového ovládání do stávajícího počítače, se raději porozhlédnou po takovém novém počítači, který všechny tyto komponenty už zahrnuje. Nabídka takových počítačů se stále rozšiřuje; bývají označovány jako „Media Center PC". Kromě toho, že vám odpadnou starosti a práce s instalací a zprovozňováním nových komponent, jistě vás potěší také jejich design. „Klasická" šedivá počítačová skříň se do obývacího pokoje moc nehodí, a tak jsou tyto počítače zpravidla umísťovány do elegantních černých nebo stříbrných beden, jež se podobají spíše přehrávači DVD, videorekordéru nebo minivěži.

Počítače s funkcemi centra domácí zábavy připomínají spíše spotřební elektroniku než výpočetní techniku.

INTERNET JE VÝHODA POČÍTAČŮ

Další výhodou, kterou má počítač oproti jednotlivým přístrojům, je možnost připojení k internetu. Prostřednictvím internetu totiž můžete šířit a sdílet svá díla (a získávat nová jak od svých přátel, tak od vydavatelů, kteří je prostřednictvím internetu prodávají). A tak podaří-li se vám své centrum domácí zábavy připojit k internetu, a to prostřednictvím co nejrychlejšího připojení, máte vyhráno, neboť tím získáte přímo ze svého obýváku přístup k nekonečnému množství informací a multimediálních děl z celého světa.

-ihe

ROZHÝBEJTE SE!

Poprvé v našem časopise představujeme „opravdové“ digitální videokamery. Jejich ceny totiž poklesly natolik, že se tato technologie pomalu stává zajímavou pro širokou veřejnost. V tomto článku se budeme věnovat především formátu MiniDV, jenž poskytuje nejvyšší kvalitu videa dostupnou pro běžného spotřebitele.

Sympaticky malé kazety obvykle pojmou hodinu záznamu. Jsou též vybaveny posuvnou pojistkou proti přemazání.

Cena digitálních videokamer, tak jako jiných přístrojů, stále relativně klesá a digitální videokamery se tak cenově již přiblížily k možnostem běžného zájemce. Jemu se tak – poté, co si pravděpodobně již pořídil digitální fotoaparát – zpřístupňuje v digitálním provedení i další výrazový prostředek, totiž zachycení pohybu, akce, zvuků...

Videokamera a fotoaparát jsou přístroje velmi podobné, zejména technologicky, a přece tak rozdílné... Fotoaparátem zachytíte jeden okamžik uzamčený v čase, okamžitou náladu, hru světla a stínů, barev: fotograf se dívá na svět zvláštníma očima, snaží se odhalit a polapit, co je nám v běžném ruchu neviditelné.

Naproti tomu natáčení videa se neobejde bez děje a jeho hlavním smyslem je zachytit právě akci, děj, ruch..., a to pod obvyklými, ale i nečekanými úhly pohledu. Můžete samozřejmě zkusit natočit zurčící potůček, avšak kolik sekund takového záběru vás bude bavit? Ne, raději jej vyfotografujte a nechte pracovat fantazii...

Rozdílné role jsou diktovány i propastí v kvalitě, jakou mají obě technologie k dispozici – jeden snímek (fotografii) lze dnes zachytit ve velkém rozlišení a s jemně a dopodrobna prokreslenými barvami; video potřebuje na každou vteřinu 25 snímků! Musí se proto značně uskromnit a pracuje v kvalitě, která by u jednotlivého snímku působila uboze a směšně. Právě proto musí být dojem zachráněn pohybem, nečekaným dějem – zkrátka tím, co fotografie podat nemůže.

FORMÁT DIGITÁLNÍHO VIDEA MINIDV JE VHODNÝ ZEJMÉNA PRO UŽIVATELE HLEDAJÍCÍHO VYSOKOU KVALITU S DOBROU MOŽNOSTÍ DALŠÍHO ZPRACOVÁNÍ.

DIGITÁLNÍ VIDEOKAMERY NA TRHU

Pod pojmem *digitální videokamera* se na trhu setkáváme s mnoha druhy přístrojů. Odlišme si je podle toho, na jaké médium (nosič) zapisují:

KAMERY PRO PAMĚŤOVÉ KARTY

Poměrně nedávno se na trhu objevily videokamery ukládající pouze na paměťové karty (*flash* karty) – nejčastěji typu SD. Zatím jsou tyto kamery dosti drahé, jestliže nabízejí funkce srovnatelné s „velkými“ kamerami, nebo jde o jednoduché modely, spíše o hračky než o opravdové videokamery, někde na půli cesty mezi videokamerou a fotoaparátem se schopností natáčet videosekvence.

Bezkonkurenčně malé rozměry a přenosnost, jež umožňuje užití paměťové karty, jsou zaplaceny tím, že paměťové karty jsou ve srovnání s jinými nosiči mnohonásobně dražší (především v poměru k úložné kapacitě). Natáčení většího množství materiálu v dobré kvalitě by se s nimi značně prodražilo. Tyto videokamery jsou tak podle našeho náhledu určeny spíše pro občasné, zábavné a nenáročné použití.

Ukládají do různých formátů MPEG (tedy formátů s úspornou mezisnímkovou kompresí); výsledné soubory lze po jejich přenesení do počítače (kabelem nebo pomocí čtečky karet) přímo v počítači přehrávat.

KAMERY MINIDV

Tyto videokamery používají osvědčenou a tradiční metodu nahrávání na magnetický pásek, ovšem digitálního. Pásek o šířce 6 mm je schován v malé kazetě (viz obrázek), která má na šířku jen 6,5 cm. Běžně používaná délka pásku je pro 60 minut nahrávky (v režimu SP; režim LP prodlužuje délku o polovinu, tedy na 90 minut, a nepodporuje některé funkce).

Díky malým kazetám mohou být velmi malé i kamery – jsou tak malé, že je trochu problém umístit na ně veškeré ovládání a potřebné konektory.

Použití pásku přináší určité nevýhody: magnetický pásek je *sekvenční médium*, tedy nikoli nosič s podporou pro *nahodilý přístup* – pásek se musí posouvat a převíjet. Nicméně magnetický pásek je oproti jiným médium zdaleka s největší datovou kapacitou. Na kazetu MiniDV se video ukládá ve formátu DV (digitální video), jenž je oproti všem zde zmíněným zdaleka nejkvalitnější a nejlépe umožňuje provádět další úpravy (editaci).

Zato ho v podstatě nelze jen tak bez úprav skladovat v počítači, neboť formát DV nepřekódovaný do formátu úspornějšího je velmi objemný – 1 GB pojme jen několik minut záznamu (přibližně čtyři).

Z toho všeho nám vychází, že videokamery pro MiniDV jsou vhodné pro vážného zájemce o natáčení videosnímků, jenž touží po vysoké kvalitě a těší se na to, jak si video na svém výkonném počítači sestříhá podle svých představ.

info

ROZDÍL MEZI ANALOGOVOU A DIGITÁLNÍ VIDEOKAMEROU

O rozdílu mezi filmovým a digitálním fotoaparátem má jasno kdekdo – přinejmenším si každý všimne, že namísto filmu (ten se musí vyvolat a fotografie je nutné zhotovit na papír) získáváme z digitálního fotoaparátu rovnou „obrázky pro počítač“.

Avšak do kamer, o kterých je tento článek, se vkládá magnetický pásek podobně jako do starších kamer analogových, a tak *v čem je rozdíl*? V tom, že záznam se na pásek ukládá digitálně, tedy v číslicové podobě – do magnetické vrstvy jsou zakódována čísla. Dokud čísla z pásku přečtete, z uložené kvality se neztratilo nic, ježto obraz je v oněch číslech schován, není „přímo obtisknut“ do magnetické vrstvy jako v případě analogového záznamu. Digitální záznam tak můžete beze ztráty kvality kopírovat i stříhat.

DIGITAL 8

V prodejnách se stále vyskytují i videokamery Sony pro formát Digital 8 – ten Sony vyvinula jako přechodový z analogového Hi 8. Fyzické rozměry pásku jsou shodné (8 mm na šířku). Kazety pro Digital 8 jsou větší než MiniDV, a větší a těžší jsou proto i videokamery; oproti modelům pro MiniDV jsou však ještě o trochu levnější, přičemž nabízejí podobné funkce a kvalitu záznamu.

KAMERY ZAPISUJÍCÍ NA DVD

K jejich uvedení na trh patrně přispěla i relativní náročnost zpracování formátu DV – tyto videokamery zapisují přímo do formátů MPEG; disk pak z kamery prostě vyjmete a vložíte do DVD jednotky v počítači nebo do DVD přehrávače – co může být snazší? Jestliže nemáte chuť trávit čas přenosem videa do počítače, jeho střihem a posléze výpočetně náročným zakódováním do vhodného výstupního formátu – prostě si jen chcete prohlédout, co jste natočili –, pak tohle je patrně formát pro vás, avšak oproti modelům pro MiniDV jsou tyto videokamery zatím o poznání dražší.

Možná přemýšlíte, jakého tvaru a velikosti je kamera, která zapisuje na disky DVD... Nestrachujte se, nepoužívají se disky o plném průměru 120 mm, ale ty malé čili „mini" (o průměru 80 mm); dalo by se říci, že konečně našly důstojné uplatnění. Do vaší jednotky padnou též – je pro ně určen ten menší, vnitřní kruh, viditelný na vysunuté zásuvce jednotky DVD.

MICRO MV

Kamery tohoto druhu mohou být obdobně drobné jako kamery pro paměťové karty, neboť zapisují na kazety velikosti poštovní známky, a to ve formátu MPEG2 (nikoli tedy DV); na kazetu se vejde 60 minut záznamu. MicroMV je formát též vyvinutý společností Sony. Ta je také zatím jediným výrobcem a na trhu má posud jediný model: DCR-IP1E, prodávaný téměř za šedesát tisíc! Zatím není vůbec jasné, zda se tento formát prosadí. Video je v podobné kvalitě, jakou zapisují DVD videokamery, jenže do počítače se musí přetáhnout kablíkem; vyváží tuto nevýhodu malá velikost? Poklesne cena tak, aby umožnila větší rozšíření?

DOPRODEJ ANALOGOVÝCH VIDEOKAMER

Na trhu se stále doprodávají i analogové videokamery, především kamery formátu VHS-C. Některé mohou mít na sobě matoucí nápisy „Digital", vztahující se k nějaké nepodstatné funkci kamery... Nedejte se tím zmást, nízká cena by vás mohla zlákat.

Rozdíl oproti digitálnímu videu – zejména oproti formátu DV – v kvalitě záznamu, jeho trvanlivosti a následných možnostech zpracování je natolik propastný, že se nedomníváme, že by pořízení analogové videokamery ještě mělo smysl.

JAK Z KAMERY ZÁZNAM PŘEHRÁT

Alternativní název pro videokameru (byť u nás ne moc rozšířený) je *kamkordér*. První videokamery totiž neuměly samy nahrávat na pásek, jejich výstupem byl pouze videosignál – aby jej bylo možno zaznamenat, videokamera se musela připojit k videorekordéru; proto byly první přístroje, které obsahovaly jak kameru, tak videorekordér, pojmenovány jako kamkordéry.

Každý rekordér samozřejmě umí záznam i přehrát, a tak i digitální videokamery z našeho článku dovedou pořízený videozáznam samy přehrávat; žádné další speciální zařízení k tomu nepotřebujete. Když pomineme možnost zhlédnout záznam i na malém monitoru kamery, nejjednodušší je připojit kameru k televizi vybavené videovstupem.

ANALOGOVÝ VÝSTUP

Vstup pro kompozitní videosignál najdete na leccems; kompozitní znamená složený – jeden signál obsahuje jasovou i barevnou složku – a v tom je potíž! Barva kódovaná do jasového signálu s ním

info

FORMÁT DIGITÁLNÍHO VIDEA

Formát digitálního videa označovaný zkratkou DV, jež ho identifikuje oproti jiným formátům, navazuje na zavedený analogový videosignál televizní normy, jež používá celkem 625 obrazových řádků (v Evropě a jinde, kde se používá 25 celých snímků za sekundu). Z těchto řádků se mnohé využívají pro pomocné informace; viditelný obraz se zaznamenává či přenáší přibližně na 580 řádcích. Vodorovné rozlišení není u analogového signálu stanoveno normou, nýbrž vyplývá z technických parametrů a dá se pouze změřit.

Digitální video, jehož obraz je složen z pixelů, má vzhledem k tomu jasně stanoveny rozměry obrazu, a sice 720 × 576 (pro Evropu, pro 25 snímků za sekundu).

Digitální obraz musí být navíc komprimován, aby dat nebylo neúnosně mnoho. Datový tok videa je omezen na 25 megabitů za sekundu, avšak celkový datový tok včetně zvuku a dalších informací dosahuje asi 29 Mb/s.

Aby se usnadnilo stříhání videa, je každý snímek komprimován sám o sobě, podobně jako statické obrázky JPEG; nepoužívá se komprese vztahující se i k předchozím snímkům, typická pro videoformát MPEG – to by stříhání (*editaci*) značně znesnadnilo. Na úspornější MPEG nebo jiný formát (například WMV) můžete pak převést až sestříhaný výsledek.

Zvuk se ve formátu DV zaznamenává buď 16bitově jako dvoukanálové stereo se vzorkovací frekvencí 48 kHz, nebo čtyřkanálově (třeba dvě sterea, původní zvuk a komentář) 12bitově se vzorkovací frekvencí 32 kHz.

Konektory *cinch*.

interferuje – dochází k jeho nepříznivému ovlivnění a to se projevuje kazy v přehrávaném obrazu (po ostrých přechodech jsme pozorovali duchy), o to patrnějšími, když obraz pochází z vysoce kvalitního digitálního zdroje.

Tomuto poškození obrazu se vyhnete, když namísto signálu kompozitního využijete signál rozdělený, zvaný *S-video*; „s" z anglického „split" – rozdělený. Kabelem *S-video* se jasová a barevná složka přenášejí zvlášť a nemohou se tak ovlivňovat. Barevná složka sice ve skutečnosti stále obsahuje dva barevné signály v jednom, ale důsledky jejich spojení nejsou zdaleka tak zásadní.

Pamatujte, že S-video nepřenáší zvuk, pouze obraz; zvukový signál stále musíte vést bílým a červeným *cinchem*.

Jestliže je vaše televize (či videorekordér) vybavena pouze konektorem SCART, vězte, že ten obsahuje všechny potřebné vstupy a stačí jen opatřit si vhodnou *redukci* (převod jednoho typu konektoru na jiný). Leč ne všechny vstupy konektoru SCART nezbytně musí být zapojeny a televizí využívány, proto se raději nejprve podívejte do její dokumentace, zda vám nenapoví něco bližšího.

DIGITÁLNÍ VÝSTUP

Bez ztráty kvality je možné nahrávku přenést z pásku digitálně, a to s využitím konektoru DV (FireWire), kterým bývají vybaveny i DVD rekordéry. Ani jedna z kamer v našem článku nedovede video přetáhnout v plné kvalitě přes USB.

Kameru, která má také DV vstup, můžete ve spojení s jinou kamerou využít ke zkopírování nahrávky z kazety na kazetu.

ZPRACOVÁNÍ NA POČÍTAČI

Jestliže používáte Microsoft Windows XP SP2, máte počítač pravděpodobně již vybaven pro základní zpracování DV videa. V *příslušenství* patrně naleznete program *Windows Movie Maker*. Jeho pomocí můžete přenést video z kazety do počítače. Jen se připravte na to, že každé čtyři minuty si vyžádají zhruba gigabajt prostoru na disku, ledaže byste hned při prvním přenosu vybrali úspornější (avšak méně kvalitní) úložný formát.

Windows Movie Maker poskytuje základní možnosti střihu. Výsledek můžete přehrát i zpět na pásek, jestliže vaše kamera umí nahrávat z DV vstupu. Dále můžete výsledný videosoubor uložit do nejrůznějších úspornějších formátů.

info

Hlavní ztráta kvality při kopírování analogového videa nebyla způsobena přenosem kabely, ale samou metodou uložení na pásek a následného přečtení. Videosignál, který uložíte analogově na pásek, už následně z pásku nepřehrajete ve kvalitě stejné, ale o stupínek horší – to je ten krok, ve kterém se kvalita ztrácela především.

Konektor S-video, jenž poskytuje výrazně kvalitnější analogový signál; na kameře Panasonic je schován pod akumulátorem.

PANASONIC NV-GS17

Od Panasonicu jsme si zapůjčili kameru NV-GS17 za 12 995 Kč, nejlevnější model z řady tvořené ještě modely GS21 (15 995 Kč) a GS35 (17 995 Kč). GS21 obsahuje navíc vestavěné světlo a podporuje i paměťové karty SD, na něž umí ukládat jak statické snímky, tak videosekvence. Oba levnější modely jsou však vybaveny portem USB pouze o rychlosti „Full Speed“ čili 12 Mb/s. To stačí na funkci webové kamery, nikoli na přenos (zachycení) plnohodnotného videa ve formátu DV. To lze z kamery získat pouze výstupem DV (FireWire), a tak jestliže si některou z nich pořídíte, musíte mít tímto rozhraním vybaven také počítač.

Naproti tomu i základní model má výstup S-video, umístěný však tak, že když ho chcete použít, musíte sejmout baterii a připojit napájecí zdroj.

Nejvyšší model GS35 má oproti modelu GS21 30násobný optický zoom (přiblížení), schopnost získat z kamery video i prostřednictvím rychlého portu USB a také barevný hledáček. (Hledáčky *obou* kamer v našem článku jsou pouze černobílé – barevné jsou jen výklopné monitory.)

Kamery Panasonic jsou oproti kamerám Sony větší, ale to by dospělému Evropanovi mělo spíš vyhovovat – padnou mu do ruky lépe. Výhrady máme k umístění tlačítka *menu* – přes akumulátor se k němu nelze palcem dostat. Funkce videokamery se dále nastavují pomocí joysticku, ovládaného levým palcem.

Hledáček lze jednak povytáhnout, aby poskytl lepší oporu, jednak má dioptrické doostření. LCD monitor lze přetočit dopředu, ve směru objektivu, pak je aktivní monitor i hledáček. Obé platí i pro Sony.

REŽIMY

Podobně jako fotoaparát i videokamery nabízejí scénické režimy, připravené pro určité typické podmínky. NV-GS17 jich má pět: *sportovní* – pro záznam rychlých pohybů tak, aby se mohly přehrávat zpomaleně a nebyly přitom rozmazané; jejich běžné přehrávání pak může naproti tomu působit mírně trhaně; *portrét* – obdobně jako u fotografie rozostřuje pozadí, aby osoba (či předmět!) v popředí lépe vynikly; *režim pro správnou expozici málo osvětlených scén*; *reflektorový* – pro zachycení osoby osvětlené na jinak temném jevišti; *režim pro jasná prostředí pláže či na sněhu*.

Běžně se uvádí, že natáčet videokamerou by se mělo se sluncem (osvětlením) v zádech, abyste předešli temným postavám na světlém pozadí. V případě nutnosti může vypomoci kompenzace protisvětla, dostupná z joysticku.

Na kameře je k dispozici i ruční nastavení několika parametrů ovlivňujících expozici (jde o rychlost závěrky, clonu, zisk snímače…), avšak je to spíše nouzové řešení – tyto parametry nejsou dobře ovladatelné.

ZVUK

Na videokamerách pro vážné použití (oproti „hračičkovským“ videosekvencím digitálních fotoaparátů) je klíčové dostatečně zřetelné a kvalitní zachycení zvuku. Kamery jsou proto vybaveny citlivým stereomikrofonem. Jak jsme si ověřili, stereoefekt fungu-

je dobře. Při reprodukci zaznívaly hlasy vzhledem k natočení kamery věrně z příslušného směru.

Pro nahrávání venku jsou kamery vybaveny i funkcí pro potlačení ruchu způsobeného na mikrofonu větrem.

STABILIZACE OBRAZU

Stabilizace obrazu je funkce poměrně důležitá, neboť nikdo není schopen udržet kameru v ruce naprosto klidně. U této videokamery však zapnutí stabilizace vytváří určité vedlejší efekty, jestliže kamerou začnete pohybovat („švenkovat“), například při sledování pohybujícího se objektu. Kamera se pohyb po krátký okamžik snaží vyrovnat a poté obraz „ucukne“, navíc v něm vznikají další lehce patrné nepřirozené jevy, jež se těžko popisují.

Při sledování pohybujícího se cíle se pozadí cuká a trhá... Doporučujeme tedy předem si rozmyslet, jaký typ záběru budete natáčet, a podle toho stabilizaci ponechat vypnutou (výchozí nastavení), nebo ji zapnout. Zkuste si, jak pevnou máte ruku, vyzkoušejte, jak moc rušivě na vás efekt stabilizace v obraze působí, a pak se rozhodněte, zda ji budete používat.

Na obraze v horších světelných podmínkách (v místnosti) je dobře patrný šum, ale pouze při přenesení videa ve formátu DV na počítač. Při přehrávání na televizi přes analogové výstupy, nejlépe přes S-video, vypadá obraz takřka dokonale – lépe, než co jste kdy viděli z videa analogového.

Když jsme zachycené video na počítači zakódovali do vysoce kvalitního WMV (se zachováním rozlišení 720 × 576 a s proměnlivým datovým tokem průměrně asi 2,5 Mb/s), původní šum nahrávky zcela zmizel. (Samozřejmě se však v obraze objevily určité kompresní artefakty...)

info

PANASONIC NV-GS17

videokamera pro formát MiniDV

Zapůjčil: Panasonic Czech Republic, s. r. o.

Cena: 12 995 Kč (s DPH).

Objektiv: Panasonic.

Světelnost: 1,8–3,6.

Zoom: 24×.

Snímač: CCD 800 000 px; efektivních pro video: 400 000 px.

Minimální osvětlení: 2 lx.

Formát obrazu: 4 : 3 nebo 16 : 9.

Výstupy analogové: kompozitní video, stereoaudio; S-video.

Výstupy digitální: DV; USB jen pro funkci webové kamery.

Vstupy: žádné.

Hmotnost: 480 g s baterií a kazetou.

\+ dobře padne do ruky; výstup S-video

– stabilizace obrazu s vedlejšími účinky; USB jen v pomalé verzi

SONY DCR-HC22E

Původně jsme chtěli představit levnější model HC19E (za 15 990 Kč), ten však zrovna nebylo možné si vypůjčit, a tak jsme zařadili HC22E (za 18 790 Kč) – ten se liší vlastně jen konektory, jak popíšeme dále. Téměř shodný s devatenáctkou je i nejlevnější model HC17E za 14 990 Kč.

Tato videokamera je na pohled menší nežli Panasonic; s tím však souvisí, že se hůře hledá takové uchycení pravé ruky řemínkem, abyste kameru mohli pohodlně ovládat. Člověk s delšími prsty si rozhodně nemůže nechat řemínek zaklesnout až o palec, jak by to asi mělo správně být – už by nebyl schopen dosáhnout na dva klíčové ovladače: na tlačítko REC (nahrávání) a na páčku zoomu (přiblížení). Videokamera jakoby byla navržena pro drobné japonské ruce či pro děti...

Pravda je, že zmíněné ovladače jsou dostupné i tlačítky po straně vyklopeného displeje, takže natáčíte-li výhradně podle monitoru, a nikoli za pohledu do hledáčku, třeba s nimi i vystačíte.

K páčce zoomu ještě dodáme, že když ji více vyklopíte a pak pustíte, klepne dost hlasitě na to, aby to bylo zřetelně slyšet na záznamu. Ovládat ji tak budete muset s největší opatrností. Navíc, jak kameru držíte v ruce, slyšitelně vrznout občas mohou i různé další díly...

DOTYKOVÝ DISPLEJ

Kamera na sobě nemá mnoho ovládacích prvků – takřka veškeré nastavení se totiž volí přímo palcem na displeji. Jakmile překonáte ostych ze stiskání displeje, patrně se vám to začne zamlouvat.
Celou kameru pak lze stisknutím tlačítka *Easy* přepnout do snadného režimu: k dispozici je pak jen několik nejzákladnějších voleb a navíc se na displeji zobrazují větším písmem. Přímo na kameře je však kompenzace protisvětla na jedno tlačítko.

VÝSTUPY

Právě v provedení výstupů se od sebe liší modely HC19E a HC22E. Kamera HC19E je v balení sama a všechny potřebné konektory má na sobě. Pod stejnými dvířky má však HC22E pouze A/V (čili audio/video) výstup a jack LANC (pro střih).

USB (2.0) a konektor i.LINK – konektor Sony slučitelný s DV čili s FireWirem – naleznete pouze na dodané kolébce (dokovací stanici), do níž se kamera zasune. Kamera HC22E se od devatenáctky liší i tím, že její i.LINK je nejen výstupem, ale také vstupem – kamera je tedy schopna na pásek natočit digitální signál z jiného zařízení.

Analogovým vstupem vybavena není a analogový videosignál z jiného zařízení tedy digitalizovat nedovede.

Do speciálního konektoru A/V se zasunuje kabel pro analogový audio- a videosignál. Součástí dodávky je kabel poskytující pouze kompozitní videosignál; chcete-li S-video, musíte si takový kabel ke kameře dokoupit.

FUNKCE

U kamery nás příjemně překvapila stabilizace obrazu – nepozorovali jsme nepříjemný efekt, kterého jsme si všimli u kamery

Panasonic. V zásadě můžete nechat stabilizaci zapnutou a nemyslet na ni.

Videokamera je vybavena zvláštním režimem pro snímání i v naprosté tmě – z hlediska viditelného světla. Dokáže si totiž přisvěcovat vestavěným infračerveným světlem, a to až do vzdálenosti tří metrů.

Objektiv má zasouvací kryt vestavěný přímo do kamery.

V dodávce je i CD se softwarem Picture Package pro zpracování videa, včetně třeba vypálení VideoCD. Součástí balíčku je i Pixela ImageMixer VCD2. –mjs

info

SONY DCR-HC22E

videokamera pro formát MiniDV

Zapůjčila: Sony Czech, spol. s r. o.

Cena: 18 790 Kč (s DPH)

Objektiv: Carl Zeiss Vario-Tessar.

Světelnost: 1,8–3,1.

Zoom: 20×.

Snímač: CCD 800 000 px; efektivních pro video: 400 000 px.

Minimální osvětlení: 5 lx; 0 lx při infračerveném nasvícení.

Formát obrazu: 4 : 3 nebo 16 : 9.

Výstupy analogové: kompozitní video, stereoaudio.

Výstupy digitální: i.LINK (kompatibilní s DV); USB Hi-Speed (obraz max. 640 × 480).

Vstupy: i.LINK (kompatibilní s DV).

Jiné: jack LANC (jednoduché ovládání střihu ve spolupráci s jiným zařízením).

Hmotnost: 460 g s baterií a kazetou.

\+ dobrá stabilizace obrazu; rychlé USB; DV i jako vstup

– slyšitelné cvaknutí puštěné páčky zoomu; výstup S-video v základní výbavě chybí; hůře padne do ruky

SLOVNÍČEK

PAL

PAL je původně způsob kódování barvy do černobílého analogového televizního videosignálu a digitální video takto barvu nekóduje, leč užívání zkratky PAL se rozšířilo obecně na videosignál o 625 řádcích, který je obnovován 50Hz prokládanými půlsnímky (obsahujícími liché, respektive sudé řádky obrazu), dohromady skládajícími obraz obnovovaný 25krát za sekundu.

Editace, střih

V případě pohyblivých obrázků (filmu či videa) je synonymem *editace* také tradiční výraz *střih*; nůžkami už sice nic nestříháme, ale stále je to metafora nejpřiléhavější pro činnost, kdy musíme vypustit nezáživné, nepovedené či nehodící se sekvence a pospojovat za sebe sekvence žádoucí. Video můžeme obohatit i dalšími efekty, přidat hudbu, komentář, titulky...

Počítač vybavený patřičným softwarem umožňuje střih *nelineární* – sekvence lze za sebe skládat libovolně, tedy nejen v pořadí, v jakém byly natočeny.

Kamera

Latinské *camera* se původně v češtině usadilo v podobě *komora*. Nejstarším známým přístrojem promítajícím obraz byla *dírková komora* (nebo také *temná komora*) čili *camera obscura*.

Pojem *kamera* můžeme použít pro různé druhy přístrojů, včetně fotoaparátů, jejichž podstatou je komora na jedné straně osazená objektivem a promítající obraz na film či desku nebo v digitální technice na světločivný čip, snímač. Upřesnění můžeme docílit pojmy jako například *videokamera* nebo *filmová kamera*.

FireWire (IEEE1394)

Sběrnice, která je podobně „živá" jako USB – propojená zařízení se navzájem rozpoznávají a mohou se i vzájemně ovládat.

FireWire má maximální rychlost 400 Mb/s, což je méně než maximum 480 Mb/s u verze USB Hi-Speed, avšak sběrnice FireWire byla vyvinuta přímo pro použití, kde je potřeba určitou rychlost garantovat, neboť se žádná data nesmějí ztratit a nelze je ani pozdržet – to je případ přenosu digitálního videa.

MULTIPŘEHRÁVAČ

Tentokrát jsme vyzkoušeli velice zajímavý produkt. Jde o Teac ShowMe a umí přehrávat filmy a hudbu a umožňuje i prohlížet fotografie. Nemá vlastní displej; obraz přenáší na televizní obrazovku nebo na počítačový monitor.

DATA PATŘÍ NA PEVNÝ DISK

Teac ShowMe se prodává ve čtyřech variantách v závislosti na velikosti přiloženého přenosného disku, na který se ukládají veškerá data – ať už filmy, hudba, fotografie či jiná data z počítače – určená pro přenos do počítače jiného. Tento externí pevný disk, který může mít kapacitu 40 GB, 60 GB, 80 GB nebo 100 GB, se ve svislé pozici vsazuje do horní stěny přehrávače. Přehrávač však nelze připojit k počítači, a tak pro nahrání dat je nutné pevný disk vyjmout a připojit k počítači samostatně. Pro tyto účely má pevný disk rychlé rozhraní USB 2.0 a v balení je i USB kabel. Počítače s operačním systémem Windows ME, 2000 a XP disk bez problémů automaticky rozeznají, takže jej po připojení můžete ihned začít používat. Počítače s operačním systémem Windows 98 potřebují pro rozeznání tohoto disku nainstalovat ovladač z přiloženého CD. Disk je napájen z počítače přes rozhraní USB.

SNADNÉ ZAPOJENÍ

K testu jsme měli zapůjčen model ShowMe HD-15TV-40, který je vybaven 40GB pevným diskem a jehož cena je 5783 Kč. Kromě přehrávače a přenosného pevného disku je v balení také dálkový ovladač, videokabely pro připojení k televizoru (S-Video a kompozitní video), adaptér pro napájení a již zmíněný USB kabel.

Přehrávač je na rozdíl od pevného disku třeba napájet z elektrické zásuvky, zdířku pro napájení (stejně jako ostatní konektory) najdete v zadní části přehrávače. Je zde výstup VGA pro připojení k počítačovému monitoru a dále výstup pro S-Video a výstup pro kompozitní video. Tyto dva výstupy jsou určeny pro připojení přehrávače k televizoru.

Pro zahájení přehrávání stačí připojit přehrávač k napájení, pomocí přiložených kabelů jej propojit s televizorem (nebo s počítačovým monitorem) a do přehrávače vsadit pevný disk s nahranými filmy, hudbou či fotografiemi. Přehrávač se zapíná malou páčkou v zadní části a při použití televizoru se ujistěte, že další páčka označuje TV normu PAL. Pro ovládání přehrávání můžete na těle přehrávače použít čtyřpolohové tlačítko a další tři tlačítka, pohodlnější je samozřejmě dálkový ovladač.

POHODLNÉ OVLÁDÁNÍ

Pokud se po připojení k televizoru nebo k monitoru nezobrazí žádný obraz, je zapotřebí stisknout na dálkovém ovladači tlačítko „Video Mode“ a zvolit správný zobrazovací režim, který závisí na použitém připojení: VGA režim je určen pro výstup na monitor, S-Video či kompozitní video pro výstup na televizor. Na ovladači jsou další praktická tlačítka, která vám otevřou položky s uloženými filmy, fotografiemi či hudbou, jsou zde i tlačítka pro nastavení hlasitosti, pro otočení fotografie, pro její zvětšení či tlačítka pro posun filmu vpřed a vzad. Přehrávač zobrazuje fotografie ve formátu JPEG, z hudební produkce přehrává soubory MP3, mp3PRO a WMA. Z videosouborů jsou podporovány MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4 a MJPEG – to znamená, že přehrávači nečiní potíže přehrát např. film zkopírovaný z DVD ani film ve formátu DivX či XviD. Při přehrávání filmů ve formátu DivX a XviD se však nezobrazovaly české titulky a přehrávač si neporadil s videosoubory zkomprimovanými pokročilejším kodekem DivX Pro. Příčinou je verze firmwaru přehrávače. Novější verze, která má tyto problémy odstranit, nebyla v době testování zatím k dispozici.

ZVLÁDÁ I PAMĚŤOVÉ KARTY

V přední části přehrávače jsou zabudovány čtečky paměťových karet. Teac ShowMe si poradí s paměťovými kartami CompactFlash, SD, MMC, SmartMedia a Memory Stick. Přehrávač však neumožňuje snímky z paměťové karty nahrát na pevný disk ani do počítače, protože přehrávač nelze s počítačem propojit.

Výhodou tohoto přehrávače jsou malé rozměry a hmotnost (258 g), takže je velmi snadno přenosný a jeho majitelé si svou oblíbenou sbírku filmů a hudby mohou vzít kamkoli s sebou. Po nahrání nového firmwaru budete mít u filmů ve formátu DivX k dispozici i české titulky.

-mse

TEAC SHOWME HD-15TV-40

Cena včetně DPH: 5783 Kč.
Poskytl: Elap, s. r. o. (*www.elap.cz*)
Kapacita pevného disku: 40 GB.
Rozhraní pevného disku: USB 2.0 High Speed.
Videokonektory na přehrávači: D-Sub, S-Video, kompozitní video.
Přehrává videosoubory: MPEG-1 (Video CD), MPEG-2 (DVD), MPEG-4 (DivX, XviD), MJPEG (Motion JPEG).
Přehrává hudební soubory: MP3, mp3PRO, WMA.
Zobrazuje obrázky ve formátu: JPEG.
Čte paměťové karty: CompactFlash, SD, MMC, SmartMedia, Memory Stick.
Rozměry přehrávače: 29 × 162 × 114 mm.
Rozměry pevného disku: 13 × 77 × 125 mm.
Hmotnost přehrávače: 258 g.
Hmotnost pevného disku: 172 g.
Záruka: 2 roky.

\+ snadná přenosnost, pevný disk lze použít i pro přenos dat mezi počítači

– přehrávač nemá rozhraní pro připojení k počítači, nelze kopírovat data z paměťové karty na pevný disk

V POHODLÍ DOMOVA

Většina lidí mezi svými koníčky uvádí sledování filmů. A mnoho počítačových uživatelů dodá: „... filmů ve formátu DivX.“ Vlastníte-li DVD přehrávač, můžete v pohodlí domova sledovat filmy na nosičích DVD i na discích CD ve formátu DivX.

info

MUSTEK DVD V56LM-2E

Cena včetně DPH: 2188 Kč.

Poskytl: Actebis Computer, s. r. o.

Videovýstupy: SCART, S-Video, kompozitní video.

Přehrává videosoubory: MPEG-1 (Video CD), MPEG-2 (DVD), MPEG-4 (DivX, XviD).

Přehrává hudbu: Audio CD, MP3, mp3PRO, WMA.

Podporuje obrázky ve formátu: JPEG.

Záruka: 2 roky.

www.actebis.cz

A TAK NENÍ DIVU, že obliba takových přehrávačů stále roste. Navíc jejich ceny se dnes nezřídka pohybují pod hranicí 2000 Kč, a proto není mnoho důvodů přehrávač DVD si domů nepořídit. Pro vážnější zájemce o DVD filmy jsou v nabídkách obchodů i DVD rekordéry, které dokáží zvolené televizní pořady i nahrávat, ale jejich ceny (nejlevnější stojí kolem 7000 Kč) zatím nejsou na takové úrovni, aby přilákaly masový zájem, jako je tomu v případě DVD přehrávačů.

Pro majitele počítačů je pak vhodné, aby se při koupi stolního DVD přehrávače ujistili o tom, že kupovaný model podporuje i formáty DivX a XviD. To jsou kompresní formáty, díky kterým se film z nosiče DVD „stlačí“ na jedno, případně na dvě CD při zachování velmi dobré kvality. Filmy zkomprimované do těchto formátů se mohly původně přehrávat pouze na počítačích s nainstalovaným příslušným dekodérem, avšak nyní s rozmachem stolních DVD přehrávačů je běžné, že filmy v těchto formátech umí přehrávat i ony.

Takovým DVD přehrávačem je i Mustek DVD V56LM-2E, který pořídíte za 2188 Kč. Pro připojení k počítači jsou v zadní části videovýstupy SCART, S-Video a kompozitní video. Po připojení DVD přehrávače k televizoru je prostřednictvím těchto rozhraní kromě obrazu přenášen i stereozvuk. Pokud vlastníte reproduktorovou soustavu s více reproduktory (např. reprosoustavu 5.1) se schopností dekódovat vícekanálový zvuk, můžete pro navození prostorového zvuku použít digitální koaxiální zvukový výstup SPDIF. Spolu s přehrávačem se dodává kabel pro přenos kompozitního videa a samozřejmě dálkový ovladač.

V čele přehrávače jsou tlačítka pro jeho zapnutí a pro ovládání přehrávání. Přehrávač funguje, jak má: bez problémů přehrává jak originální DVD nosiče s hudební a s filmovou produkcí, tak filmy na vypálených discích DVD (zkoušeli jsme DVD disky formátu DVD+R a DVD-R a také dvouvrstvé vypálené disky DVD+R DL) i filmy vypálené na CD ve formátu DivX (i s českými titulky). Přehrávač využijete i pro přehrávání hudby – ať už jde o běžná hudební CD, nebo o cédéčka s vypálenými soubory MP3, mp3PRO či WMA.

Jestliže si doma rádi užíváte filmové produkce, je zakoupení DVD přehrávače velmi dobrou volbou. Široká nabídka filmů na DVD ve videopůjčovnách a spousta filmových titulů dostupných na CD nosičích ve formátu DivX k tomu jen svádí.

-mse

Konektory v zadní části přehrávače.

PROHLÍŽÍME OBRÁZKY

Program najdete na PPK CD 10/2005

Prohlížení digitálních fotografií je činnost, kterou na počítači provozujeme velmi často. Jistě se tedy mnoha našim čtenářům bude hodit velmi pěkný program FastStone na prohlížení obrázků; je navíc poskytován zdarma a nabízí přehledné ovládání a šikovné funkce.

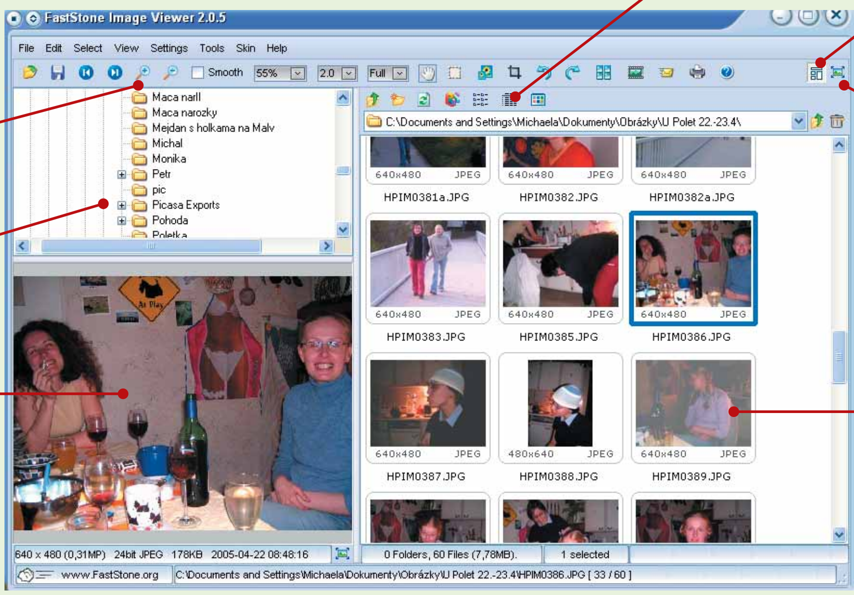
info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak prohlížet obrázky.
- Jak obrázky upravovat.
- Jak obrázky přejmenovat a jak změnit jejich formát.
- **Název programu: FastStone, freeware.**

PROHLÍŽENÍ OBRÁZKŮ V PRŮZKUMNÍKOVI

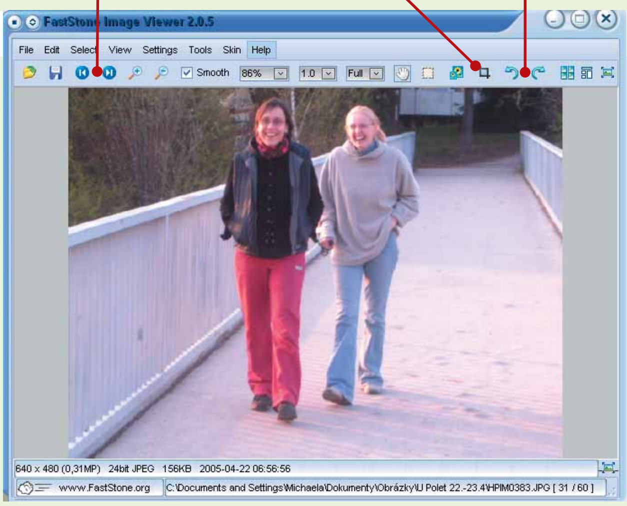
Prohlížení obrázků je v programu možné ve dvou režimech. Program se standardně otevře v režimu zvaném průzkumník. V něm jsou obrázky zobrazeny jako miniatury, můžete procházet strukturou složek na dostupných discích a obrázky zde organizovat, tj. přesouvat, mazat, kopírovat apod. Okno programu je rozděleno do několika částí (obr. 1). V levé části je zobrazena struktura složek a podsložek a pod ní náhled vybraného obrázku. V pravé části je zobrazen výpis aktuální složky. Velikost okna s náhledem můžete také ovlivňovat. V rozbalovacím seznamu nahoře v okně najdete tlačítka se symbolem lupy, pomocí kterých můžete náhled zvětšovat nebo zmenšovat. To lze učinit i pomocí rozbalovacího seznamu s procentním vyjádřením velikosti původního obrázku. Detailně prohlédnout si můžete i obrázek v náhledu. Je-li velikost obrázku větší než 100 procent, pak do obrázku klikněte a po zatažení si můžete prohlédnout všechny detaily. Pokud je obrázek naopak menší než 100 procent své skutečné velikosti, můžete využít lupy a určité části zvětšit. Ovlivnit můžete také zobrazení výpisu složky. K tomuto účelu zde naleznete tlačítka, která změní zobrazení složek jako detailního výpisu a zobrazení malých nebo velkých ikon s náhledy. Pomocí prvních dvou tlačítek se pak můžete dostat o složku výše, případně vytvořit složku novou.

Obr. 1

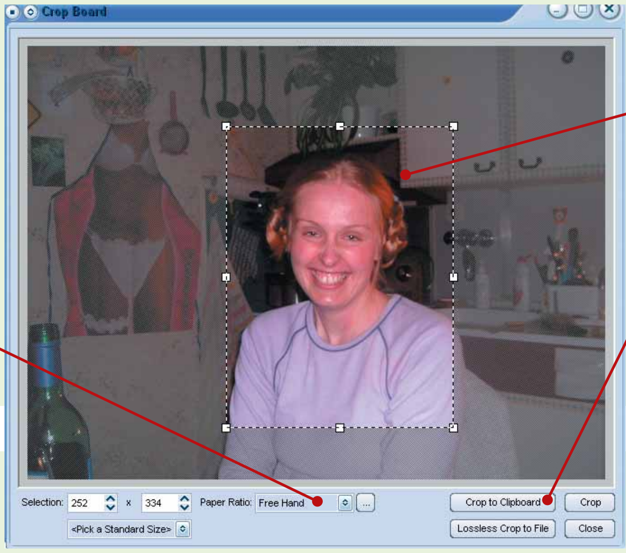
PROHLÍŽECÍ REŽIM A ÚPRAVA OBRÁZKŮ

Chcete-li si obrázky prohlédnout podrobně, přepněte do prohlížecího režimu programu. To provedete tak, že na obrázek dvakrát kliknete. Tím se obrázek otevře v režimu přes celou obrazovku. Nebo můžete kliknout na předposlední tlačítko v nástrojové liště – tím se nezobrazí adresářová struktura a výpis obsahu složky, ale pouze obrázek (obr. 2). I v tomto režimu máte k dispozici několik tlačítek pro úpravu obrázku. Tlačítky se šipkami jej pootočíte. Pomocí dalšího tlačítka obrázek oříznete. V tom případě se otevře okno **Crop Board** a v něm bude obrázek zobrazen (obr. 3). Do obrázku klikněte a vytvořte obdélník nad místem, které chcete oříznout. Případně můžete u položky **Selection** zadat velikost výběru v obrazových bodech nebo u položky **Paper Ratio** určit velikost výřezu tak, jak by byl velký na „papíře“. Pokud kliknete na tlačítko **Crop**

Obr. 2

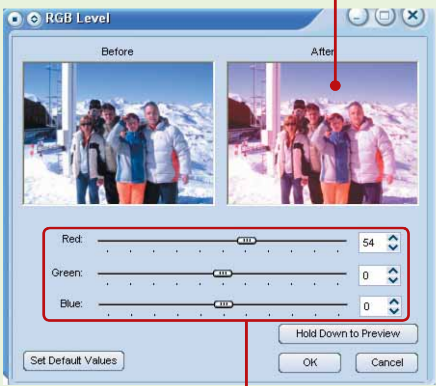
to Clipboard, bude ořez zkopírován do schránky a z ní jej můžete kdykoliv vložit do různých typů souboru (textový dokument, jiný obrázek) pomocí příkazu Ctrl+V. Zvolíte-li tlačítko **Lossless Crop to File**, ořez bude zkopírován no nového souboru bez ztráty kvality. Chcete-li obrázek pouze zmenšit o vybranou část, klikněte na tlačítko **Crop**.

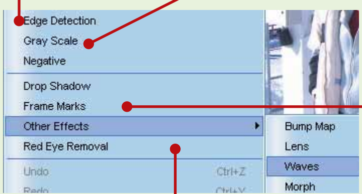
Obr. 3

DALŠÍ ÚPRAVY OBRÁZKŮ

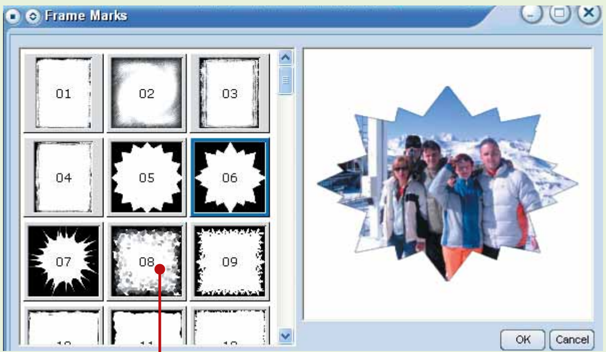
Obrázky můžete v programu ještě dále upravovat. Úpravy jsou dostupné z nabídky **Edit**. Kromě převrácení (**Flip**) a otočení (**Rotate**) obrázku zde najdete také tyto nabídky: zesvětlení či ztmavení obrázku (**Brightness Contrast Gamma**), barevnost (**Hue Saturation Lightness**), vyvážení tří základních barev (**RGB Level**) – červené, zelené a modré – a ostrost (**Sharpen/Blur**). Když určitou možnost zvolíte, otevře se stejnojmenné okno (obr. 4) s několika posuvníky, pomocí kterých požadovanou hodnotu nastavíte. Budoucí výsledek vidíte na náhledu obrázku. Obrázek **Before** zobrazuje snímek původní a obrázek **After** ukazuje snímek s aplikovanými změnami. Jestliže si chcete prohlédnout změny ve velkém obrázku, klikněte na tlačítko **Hold Down to Preview**. Na snímek můžete aplikovat různé efekty, které najdete pod nabídkou **Edit** (obr. 5). Obrázek např. můžete převést na obrysy (**Edge Detection**) či na odstíny šedé (**Gray Scale**), můžete vytvořit negativní zobrazení (**Negative**) a vytvořit stíny (**Drop Shadow**). Obrázek také můžete umístit do pěkného rámečku nebo šablony (**Frame Marks**). V tom případě se otevře stejnojmenné okno (obr. 6) s nabídkou různých rámečků – stačí si vybrat. Další zajímavé efekty (např. zvětšení části obrázku jako pod dioptrickou čočkou) najdete pod položkou **Other Effects** (obr. 7).

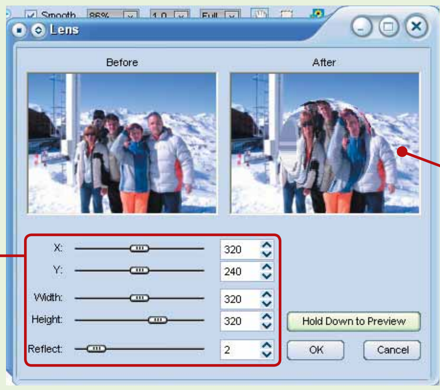
Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

PŘEJMENOVÁNÍ OBRÁZKU A PŘEVOD DO JINÉHO FORMÁTU

Pomocí programu můžete obrázky hromadně přejmenovávat nebo převádět do jiného formátu. Z nabídky **Tools** vyberte položku **Batch Convert/Rename**. Tím se otevře stejnojmenné okno s dvěma kartami. K převodu obrázku slouží karta **Batch Convert** a pro jeho přejmenování je určena karta **Batch Rename**. V obou případech vyberte ze seznamu ty obrázky, které chcete přejmenovat (nebo převést do jiného formátu), a klikněte na tlačítko **Add**, případně na tlačítko **Add all**, pokud byste chtěli přidat do výběru všechny obrázky ze složky. Zaškrtnete-li položku **Preview**, zobrazí se také náhled vybraného obrázku. Pod výpisem aktuální složky najdete rozbalovací seznam, ze kterého vybíráte výsledný formát. Ten můžete kliknutím na tlačítko **Settings** dále specifikovat a je možné nastavit i kvalitu snímku. Dále je třeba kliknutím na tlačítko **Select** určit, kam mají být převedené obrázky uloženy. Zaškrtnete-li položku **Rename**, budou obrázky přejmenovány. Do prvního rozbalovacího seznamu pak vepište základní pojmenování obrázků. Nakonec klikněte na tlačítko **Start**.

-mia

ZAJÍMAVÝ PROHLÍŽEČ

Program najdete na PPK CD 10/2005

Dnes již rozhodně neplatí, že Internet Explorer je tím nejpopulárnějším internetovým prohlížečem. Je tomu přesně naopak – uživatelé si začínají všímat, že pro prohlížení internetu existuje mnoho jiných programů, a to bezpečnějších a s více funkcemi.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak prohlížet internetové stránky.
- Jak zobrazit okno programu.
- Jak vytvořit záložky k oblíbeným stránkám.
- Jak spravovat přístupová hesla.
- **Název programu: Opera, adware.**

Mezi takové zajímavé internetové prohlížeče patří program **Opera**, který se sice používá hlavně ve Spojených státech, ale věříme, že svými zajímavými možnostmi zaujme i naše uživatele.

PROHLÍŽENÍ STRÁNEK

Pokud chcete prohlížet určitou internetovou stránku, vepište její adresu do adresního řádku a stiskněte klávesu **Enter** (obr. 1). Pro navigaci mezi stránkami máte k dispozici standardní tlačítka – šipky pro přechod o stránku vpřed a vzad a dále tlačítko pro znovunačtení stránky a pro ukončení jejího načítání. Tlačítko se symbolem pera slouží k uchování hesel při přihlašování na speciální stránky. Kliknete-li na odkaz vedoucí na jinou stránku, tato stránka se otevře v další záložce. A tak se nemusíte případně vracet zpátky a již navštívenou stránku znovu načítat.

info

DALŠÍ SPUŠTĚNÍ PROGRAMU

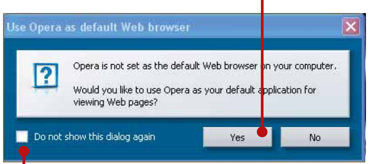
Při dalším spuštění programu jste dotázáni, zda chcete pokračovat na stejné stránce, na které jste minule skončili (**Continue from last time**), případně zda chcete pokračovat s uloženou stránkou (**Continue saved sessions**), chcete-li načíst svoji domovskou stránku (**Start with home page**), nebo začít se stránkou prázdnou (**Start with no pages**). Pokud nechcete být na otevření stránky příště dotazováni, zaškrtněte položku **Do not show...**

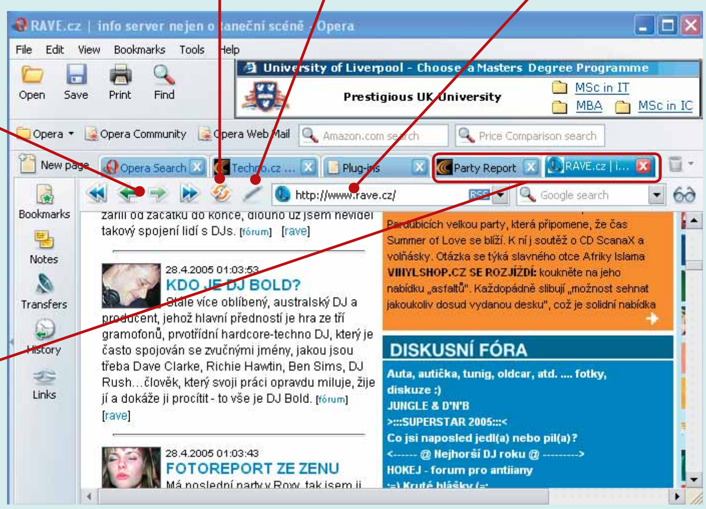

info

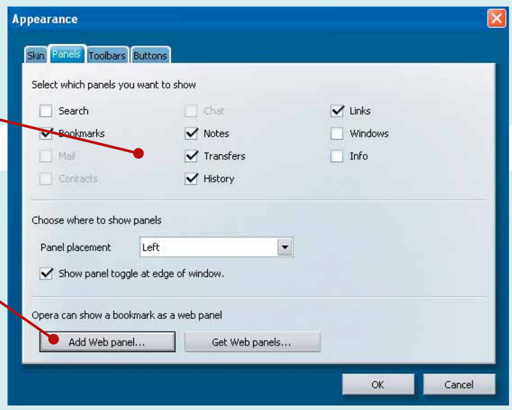
HLAVNÍ PROHLÍŽEČ

Při prvním spuštění programu Opera jste ve speciálním okénku dotázáni, zda se program Opera má stát vaším hlavním prohlížečem internetu, tedy zda se internetové odkazy (na které kliknete třeba ve Wordu) budou otevírat právě v tomto programu. Pokud si to přejete, klikněte v okénku na tlačítko **Yes**. Pokud si to nepřejete, klikněte na No. Nechcete-li být na to příště dotazováni, označte zaškrtnutím položku **Do not show this dialog again**.

Obr. 1

Obr. 2

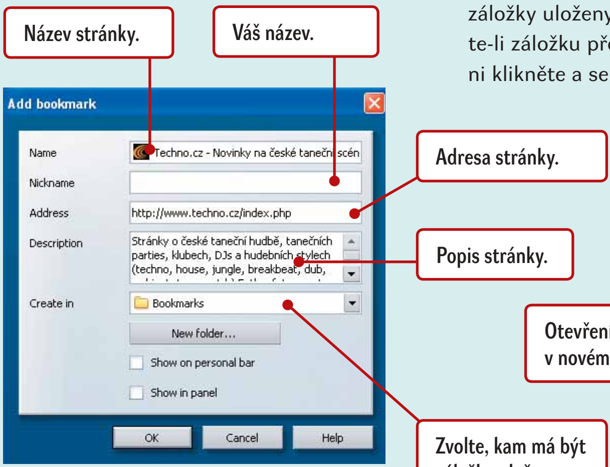
ZOBRAZENÍ OKNA PROGRAMU

Okno programu můžete zobrazit různým způsobem. Z nabídky **Tools** vyberte položku **Appearance**. Tím se otevře stejnojmenné okno s několika kartami. Na kartě **Skin** si vybíráte, zda požadujete skin (vzhled) programu typický pro Windows, nebo pro Operu, z rozbalovacího seznamu **Color scheme** si

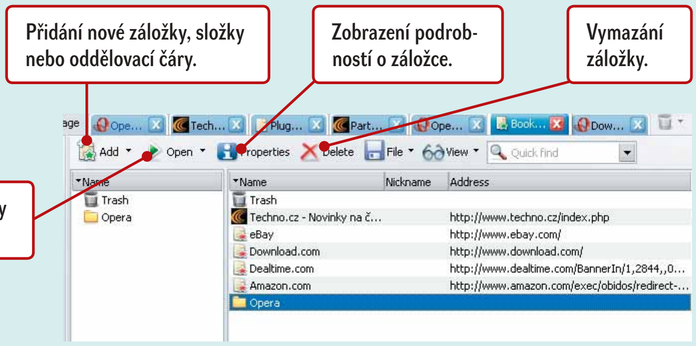
můžete vybrat zabarvení programu a také velikost ikon (**Icon size**) v procentech. Na kartě **Panels** zaškrtnutím označte, které panely (historie, záložky...) chcete v okně programu zobrazit. Jako panel můžete přidat také záložku určité internetové stránky – jestliže na toto tlačítko kliknete, stránka se okamžitě načte. Klikněte na tlačítko **Add Web panel** (obr. 2), a otevře se okno **Add bookmark** pro vytvoření záložky té stránky, která je právě otevřena v prohlížeči. Na záložce **Toolbars** zaškrtnutím určujete, které lišty mají být zobrazeny.

VYTVOŘENÍ ZÁLOŽEK

Chcete-li vytvořit záložku otevřené stránky, abyste si její adresu nemuseli pamatovat propříště, pak z nabídky **Bookmark** vyberte položku **Bookmark page**. Tím se otevře okno **Add bookmark** (obr. 3). V něm se zobrazí jméno této stránky (**Name**), dále váš vlastní název stránky (**Nickname**), její adresa a popis (**Description**). Dále jste dotázáni (**Create in**), v které složce má být tato záložka uložena, zda v složce hlavní (**Bookmarks**), či zda chcete vytvořit složku novou (**New folder**). Tlačítko se záložkou můžete umístit do osobní lišty (**Show on personal bar**) nebo do hlavního panelu programu (**Show in panel**). Chcete-li záložky organizovat, pak z nabídky **Bookmarks** vyberte položku **Manage bookmarks**. Tím se v hlavním okně programu otevře záložka (obr. 4), ve které lze záložky spravovat. Najdete zde složky, ve kterých jsou záložky uloženy, a také několik tlačítek. Chcete-li záložku přesunout do jiné složky, pak na ni klikněte a se současně stisknutým levým tlačítkem myši přesuňte položku do příslušné složky. Pomocí tlačítka **Add** vytvoříte novou záložku (**New bookmark**), novou složku (**New Folder**) nebo nový oddělovač mezi jednotlivými záložkami (**New separator**). Pomocí tlačítka **Open** určíte, zda má být záložka otevřena v novém okně. Tlačítkem **Properties** vyvoláte zobrazení informací o této záložce a pomocí tlačítka **Delete** záložku vymažete. Podobnou funkci má položka **Trash** (koš) – pokud do koše některou položku přetáhnete, v záložkách se nebude zobrazovat. Z koše ji však můžete kdykoliv „vylovit“.

Obr. 3

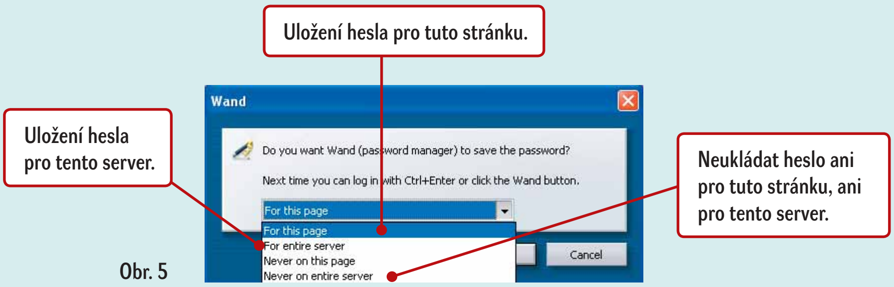

Obr. 4

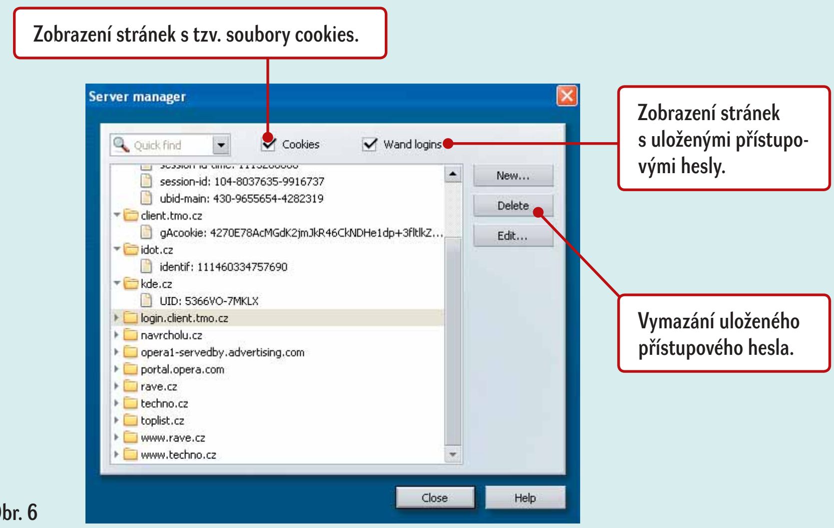
MANAŽER HESEL

V programu Opera můžete také spravovat hesla pro přístup na určitou stránku. Pokud si tuto stránku otevřete, hesla vepíšete a kliknete na tlačítko pro přihlášení, zobrazí se okno (obr. 5): v něm si vyberete, zda toto heslo chcete v programu uložit pro tuto stránku (**For this page**), nebo pro tento server (**For entire server**), anebo zda heslo nechcete uložit ani pro tuto stránku (**Never on this page**), ani pro tento server (**Never on entire server**). Pokud se příště k těmto stránkám přihlásíte, stačí kliknout na tlačítko **Wand** (vedle tlačítka pro znovunačtení stránky), a heslo se doplní automaticky. Seznam stránek a serverů, pro které jste hesla uložili, najdete, vyberete-li z nabídky **Tools** položku **Advanced** a z ní pak položku **Wand passwords**. Tím se zobrazí okno **Server manager** (obr. 6), ve kterém si můžete vybrat, zda chcete zobrazit ty stránky, které u vás ukládají tzv. soubory cookies, nebo ty stránky, u kterých máte uložena přístupová hesla. Pokud chcete toto heslo odstranit, řádek se stránkou označte a klikněte na tlačítko **Delete**.

-mia

Obr. 5

Obr. 6

HRÁTKY S HUDBOU

Program najdete na PPK CD 10/2005

Na našem redakčním CD vám přinášíme velmi zajímavý program AV MP3 Player Morpher. Tento komplexní nástroj pro práci s audiem vám umožní nejen přehrávat audiosoubory, ale i nahrávat svůj hlas a různě ho modifikovat (morfovat), vypalovat hudební cédéčka nebo vytvářet pěkné

info

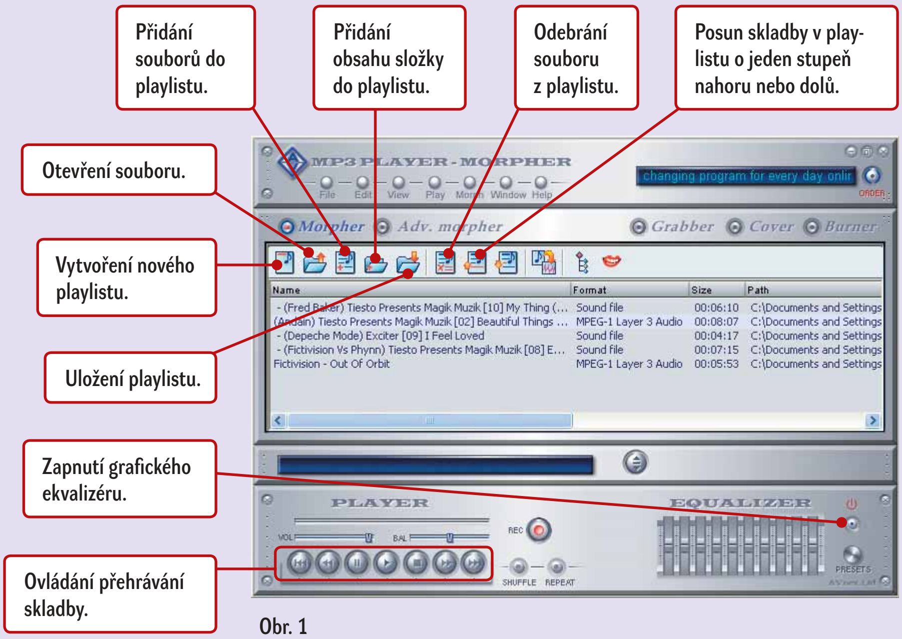
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak v programu přehrávat audio.
- Jak nahrávat vstup z mikrofonu.
- Jak morfovat zvukový soubor.
- Jak vytvořit obal na CD.

Název programu: AV MP3 Player Morpher, freeware.

PŘEHRÁVÁNÍ

V okně programu najdete hlavní pole s několika tlačítky v nástrojové liště (obr. 1). Kliknete-li na tlačítko se symbolem otevřené složky, otevře se klasické okno **Otevřít** a v něm můžete vyhledat skladbu, kterou chcete přehrát. Výhodnější je však zařadit skladby do seznamu pro přehrávání – do tzv. playlistu. V nástrojové liště tedy klikněte na tlačítko **New Playlist** a poté na tlačítko **Add Files to Playlist** pro přidání jednotlivých souborů do playlistu nebo na tlačítko **Add Folder to Playlist** pro přidání celé složky. Chcete-li playlist uložit, klikněte na tlačítko **Save as...**, soubor s playlistem pojmenujte a vyberte místo, kde bude uložen propříště. Pomocí dalších tří tlačítek organizujete v playlistu pořadí skladeb – označenou skladbu můžete z playlistu vymazat, přesunout ji o jeden stupeň nahoru nebo o jeden stupeň dolů. K ovládání přehrávání slouží tlačítka v dolní části okna. Zde najdete klasická tlačítka pro spuštění a zastavení přehrávání, pro přechod mezi skladbami a pro ovládání hlasitosti a posuvník pro pohyb uvnitř skladby. Pomocí tlačítka **Repeat** určíte, že po přehrání všech skladeb z playlistu se budou přehrávat stále dokola, a pomocí tlačítka **Shuffle** zvolíte náhodné přehrávání. Vedle těchto tlačítek najdete grafický ekvalizér pro nastavení výšek, středů a basů.

Obr. 1

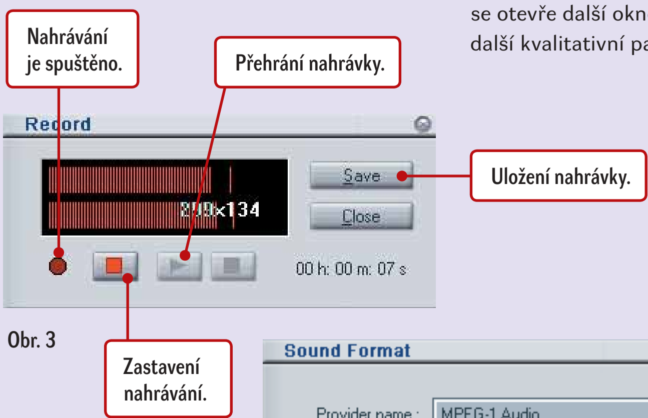
NAHRÁVÁNÍ

Pomocí programu můžete také nahrávat vstup z mikrofonu – třeba vlastní hlas – a ten později různě upravovat. K tomu potřebujete mikrofon (zdířku pro připojení najdete většinou v zadní části skříně počítače hned vedle vstupu pro sluchátka). V bezplatné verzi programu AV MP3 Player Morpher můžete nahrávat a následně upravovat záznam dlouhý maximálně jednu minutu. Pro započetí nahrávání klikněte na červené tlačítko **REC** vedle ovládacích prvků pro přehrávání (obr. 2). Otevře se okno **Record** (obr. 3) a v něm klikněte na tlačítko s červeným kolečkem – potom je nahrávání zahájeno. Nahrávání ukončíte kliknutím na tlačítko s červeným čtvercem. Chcete-li si záznam přehrát, klikněte na tlačítko s černou šipkou – přehrávání ukončíte kliknutím na tlačítko s černým čtvercem.

Chcete-li záznam uložit, klikněte na tlačítko **Save**. Tím se otevře okno **Uložit jako** a v něm zvolte umístění a název souboru. Z rozbalovacího seznamu **Uložit jako** vyberte formát souboru. Podle toho, který formát vyberete, se otevře další okno (obr. 4) a v něm určíte další kvalitativní parametry formátu.

Obr. 2

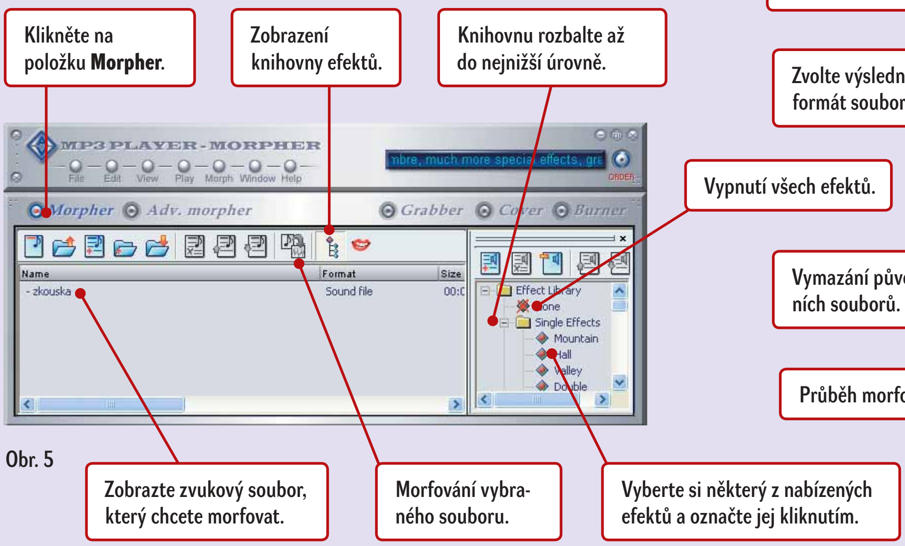
Obr. 3

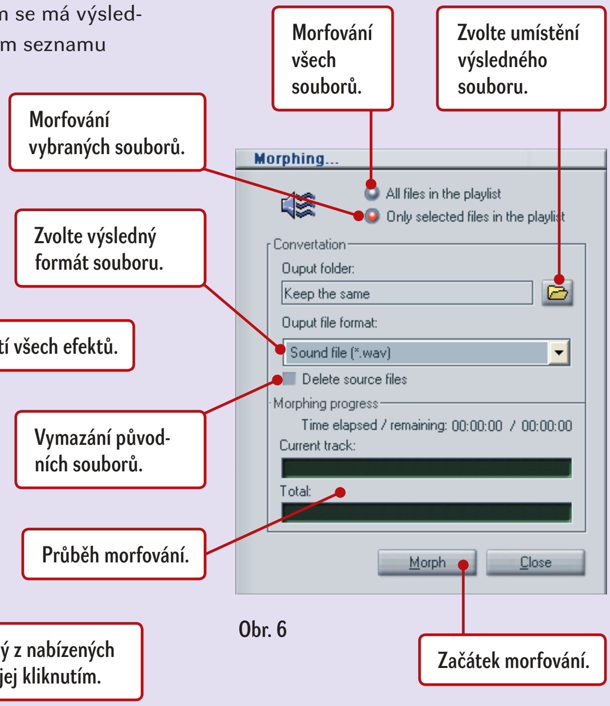
Obr. 4

MORFOVÁNÍ

Jak již bylo uvedeno na začátku článku, pomocí programu AV MP3 Player Morpher je možné zvuky různě upravovat přidáním speciálních efektů a výsledný zvukový soubor lze uložit. Nahoře v programu ponechte přepnuto do okna **Morpher** a otevřete složku, v níž je uložen zvukový soubor, který chcete změnit. Dále klikněte na tlačítko se symbolem adresářové struktury; toto tlačítko slouží k zobrazení všech dostupných efektů, které můžete na zvukový soubor použít (obr. 5). Asi nejzajímavější je použití efektů na mluvené slovo, které jste nahráli prostřednictvím mikrofonu. V zobrazené knihovně médií klikněte na zvolený efekt a zvuk si přehrajte. Pokud se vám zvolené efekty líbí a chcete zvukový soubor v této podobě uchovat, zvolenou skladbu označte a klikněte na tlačítko **Morph Selected Files**. Tím se otevře okno **Morphing** (obr. 6); v něm nejprve kliknutím na tlačítko se symbolem složky určíte, kam se má výsledný soubor uložit. V rozbalovacím seznamu **Output file format** pak volíte výsledný formát souboru. Zaškrtnete-li položku **Delete source files**, původní soubor bude vymazán. Nakonec klikněte na tlačítko **Morph** a po skončení morfování okno zavřete kliknutím na tlačítko **Close**. Průběh morfování můžete sledovat v okně.

Obr. 5

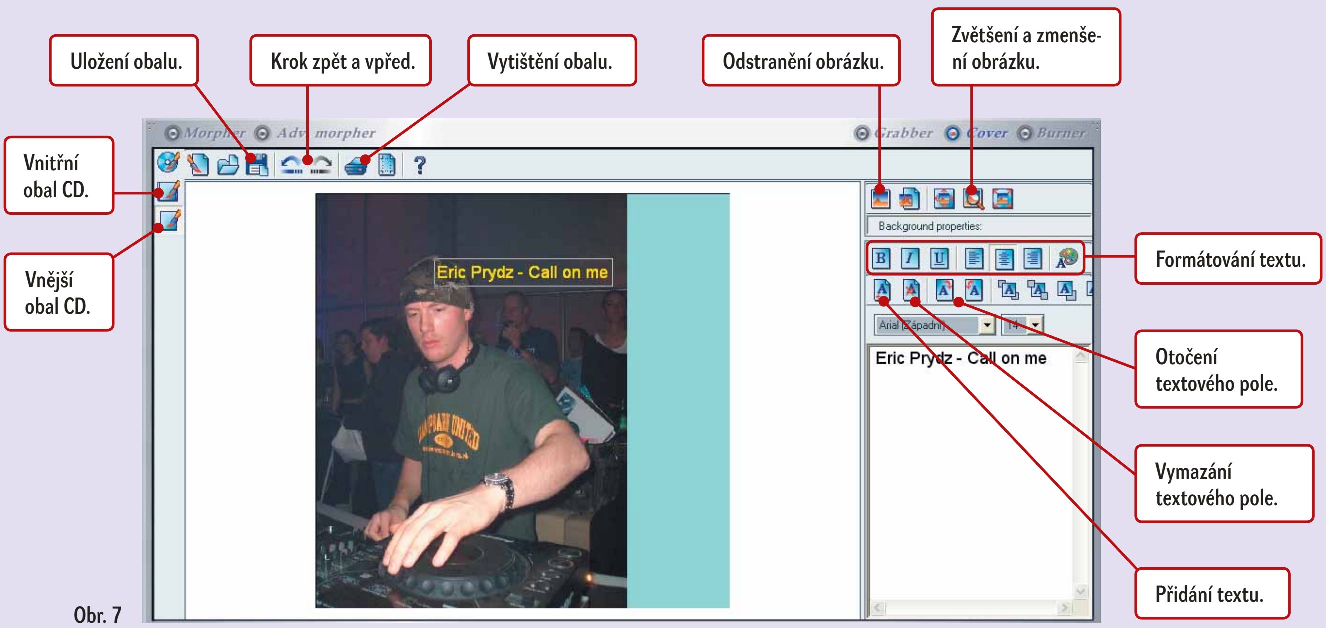

Obr. 6

TVORBA OBALU CD

Pomocí představovaného programu můžete hudební cédéčka vypalovat a také k nim vytvářet pěkné obaly. V okně programu klikněte na položku **Cover** (obr. 7). Zobrazí se nabídka programu pro tvorbu obalů CD. Na okraji pole, ve kterém budete obal tvořit, najdete několik tlačítek. Pomocí tlačítka **Cover layout** vytváříte vnější obal CD, pomocí tlačítka **Inlay layout** vnitřní obal CD, prostřednictvím tlačítka s kolečkem pak nálepku na samo CD. Kliknete-li do volného pole pravým tlačítkem myši, objeví se místní nabídka a v ní můžete zvolit barvu pozadí obalu (**Background Color**) nebo obrázek na pozadí (**Background Image**). Jestliže chcete vložit na obal nějaký text, klikněte na tlačítko se symbolem písmene A a se znaménkem plus a tento text vepište do volného pole v pravé části okna. Text pak můžete formátovat pomocí známých tlačítek v nástrojové liště (můžete zvolit jiný řez písma, různé umístění textu apod.). Nakonec obal vytiskněte nebo uložte.

-mia

Obr. 7

OVLÁDNĚTE TABULKY VE WORDU

Tabulka zpracovaná v MS Wordu nabízí některé méně známé možnosti. Ukážeme si je v tomto článku.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak vkládat vzorce do tabulky.
- Jak řadit data v tabulce.
- Jak převádět text na tabulku.

VÝPOČTY V TABULCE

Možná že si řeknete: „Word a výpočty? Pro počítání v tabulkách se přece používá Excel." Word je sice textový editor, ve kterém se jednoduchost zadání a množství výpočtů nevyrovná editoru tabulkovému, ale přesto, pokud máte údaje zapsány v textové tabulce, můžete je ve Wordu například sečíst, odečíst či z nich vytvořit průměr.

Jak? Jen stačí umístit kurzor do buňky, ve které se má zobrazit výsledek. Poté již klikněte na příkaz **Vzorec** v nabídce **Tabulka**, a objeví se dialogové okno *Vzorec* (obr. 1).

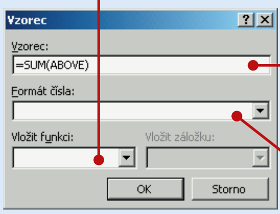
Standardně vám Word nabídne funkci pro součet a zároveň se pokusí odhadnout, která čísla tabulky se mají sčítat. Nejčastěji naskočí volba **above**, to znamená nad, případně i **left**, to znamená, že se bude sčítat obsah buněk vlevo od buňky aktuální. Můžete použít i volby **right** nebo **below**. Zajímavé a v mnoha situacích i nezbytné je použití adres pro jednotlivé buňky (B2, A3, D4, ...); tyto adresy – podobně jako v Excelu – jednoznačně identifikují polohu buňky v tabulce. Podívejte se na obrázek číslo 2, z kterého je vidět, jakým způsobem jsou buňkám adresy přiřazeny.

Jestliže nechcete počítat součet, ale například průměr, z části dialogového okna *Vložit* vyberte funkci **Average()**. Mezi závorky napište například **above** a poté klikněte na tlačítko **OK**. Jestliže nemáte Word 2002, ale některou verzi nižší, vepište do závorek adresy těch buněk, z kterých se má průměr vypočítat, například **B2:B4** (vypočte se průměr pro buňky B2 až B4); tyto verze totiž nepočítaly pomocí slov některé funkce správně, pokud bylo v tabulce záhlaví (obr. 3).

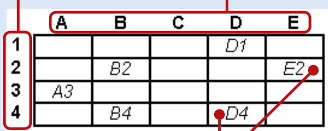
Jestliže nabídku **Vložit funkci** rozbalíte, zjistíte, že se zde nachází i jiné funkce, například *Count(), Max()* či *Min()*.

Do políčka *Vzorec* můžete vkládat také vlastní matematické výrazy. Při jejich vytváření použijte standardní znaménka matematických operací +, -, *, /, například **=(C2+B2)/A2**.

Jestliže do buňky tabulky vložíte vlastní vzorec nebo funkci, vloží Word výsledek jako pole. Jestliže později změníte hodnoty v těch buňkách, na které vzorec odkazuje, Word výsledek neaktualizuje. Aktualizaci musíte provést výběrem polí a stiskem klávesy **F9**. Automatická aktualizace většinou probíhá při znovuotevření souboru nebo při tisku.

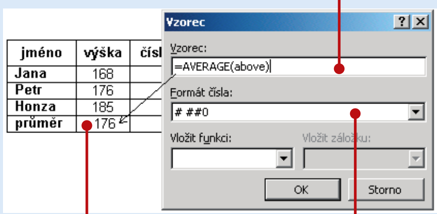

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

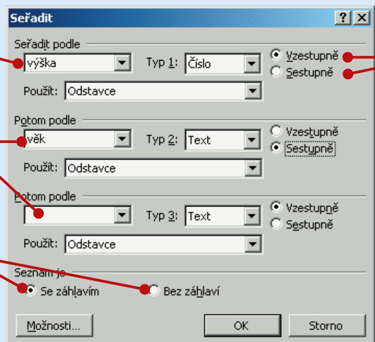

K ČEMU SLOUŽÍ PŘÍKAZ SEŘADIT?

V nabídce **Tabulka** najdete příkaz **Seřadit**, který umožní setřídit texty alfanumericky, numericky nebo podle data. Tímto příkazem můžete třídit nejenom v tabulce, ale též běžný odstavcový text. Pro rychlé seřazení se dají využít i ikony **Seřadit tabulku vzestupně** nebo **Seřadit tabulku sestupně** z panelu nástrojů *Tabulky a ohraničení*.

JAK SEŘAZOVAT V TABULCE?

Nejprve označte tabulku nebo její část, kterou potřebujete seřadit (například se může jednat o tu část tabulky, která neobsahuje souhrnné výsledky). Vždy však vyberte i záhlaví tabulky. Poté v nabídce **Tabulka** klikněte na příkaz **Seřadit**. Zobrazí se dialogové okno (obr. 4) s nabídkou pro určení řazení. Nejprve se podívejte do dolní části okna, kde se nachází volby **Se záhlavím** a **Bez záhlaví**. Pokud jste označili tabulku i s jejím záhlavím, označte či zkontrolujte, zda je zapnuta volba

Obr. 4

Se záhlavím. Ta zajistí, že záhlaví nebude zatříděno mezi ostatní data.

Tato volba zajistí také to, že se tyto názvy ze záhlaví zobrazí v rozbalovacích seznamech políček **Seřadit podle**. Nemusíte tedy pak zadávat, že chcete seřadit podle druhého či čtvrtého sloupce, ale jen vyberete, že potřebujete řadit například podle výšky či podle věku. Poté již jen zadáte, zda se údaje mají řadit vzestupně, či sestupně, a kliknete na tlačítko **OK**.

Tabulka se ihned seřadí podle zadaných voleb. Při seřazování se s danými řádky zároveň přesouvají i jejich formáty, proto je někdy třeba tabulku graficky upravit.

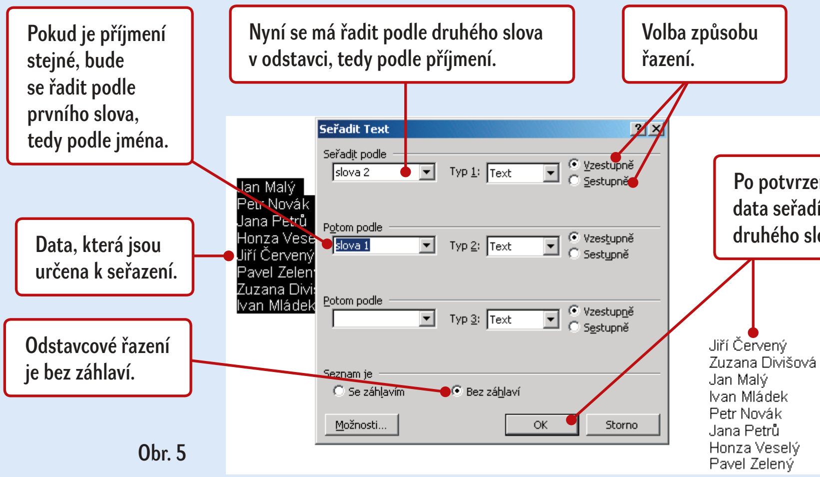
JAK ŘADIT ODSTAVCE?

Příkaz **Seřadit** není určen jen pro tabulky, ale i pro seřazování odstavců podle slov, čísel nebo podle data nacházejícího se v odstavci.

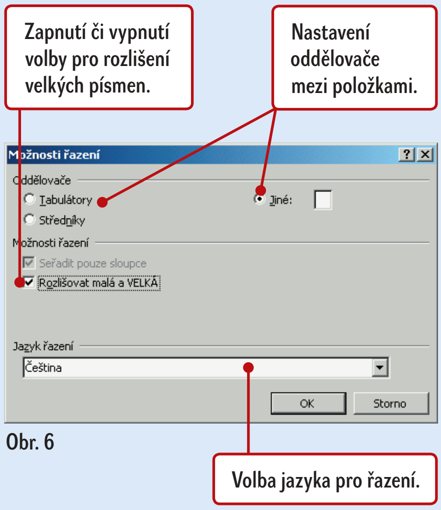
Nyní vyberte odstavce, které potřebujete seřadit, a v nabídce **Tabulka** klikněte na příkaz **Seřadit**. V otevřeném dialogovém okně ponechte volbu **Bez záhlaví**. Poté zadejte, podle kterého slova chcete údaje seřazovat a zda se údaje mají seřazovat vzestupně, či sestupně (obr. 5).

Po kliknutí na tlačítko **OK** se odstavce seřadí podle vašeho nastavení.

Tlačítko **Možnosti** skrývá ještě některá další nastavení, například rozlišování malých a velkých písmen, volbu oddělovače či jazyka (obr. 6).

Obr. 5

Obr. 6

JAK PŘEVÉST TEXT NA TABULKU NEBO TABULKU NA TEXT?

Word umožní převést již existující text na tabulku. Může se jednat o text zapsaný ve sloupcích oddělených tabulátory nebo o text načtený z jiných zdrojů dat – jednotlivé položky jsou například odděleny čárkou či středníkem a řádky koncem odstavce (**Enter**). Ale platí to i opačně: již hotovou tabulku můžete ve Wordu převést na text.

JAK PŘEVÉST TEXT NA TABULKU?

Při převodu textu na tabulku si Word všímá znaků, jež tvoří oddělovače mezi budoucími sloupci (tabulátor, středník, čárka, mezera, ...). Při rozpoznávání řádků se Word dívá na znaky konce odstavců (obr. 7).

Pokud již máte text takto připraven, vyberte ho a v nabídce **Tabulka** klikněte na příkaz **Převést**. V zobrazené podnabídce zvolte položku **Převést text na tabulku**.

Word podle rozpoznaných oddělovačů navrhne počet řádků i sloupců budoucí tabulky (obr. 8). Jestliže se vám navrhovaný počet nelíbí, upravte ho, ale předtím se podívejte na oddělovač, který je v dialogovém okně nastaven.

Nastavení šířky sloupců či jiné úpravy pomocí tlačítka **Automatický formát** vám pomohou vytvořit i graficky upravenou tabulku, nejenom základní rastr.

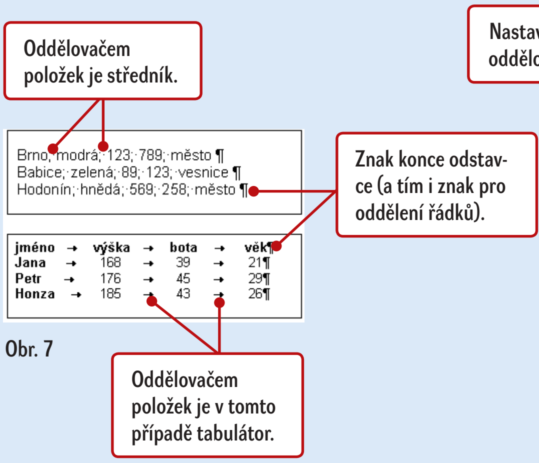
Po kliknutí na tlačítko **OK** se vytvoří z textu tabulka (obr. 9).

JAK PŘEVÉST TABULKU NA TEXT?

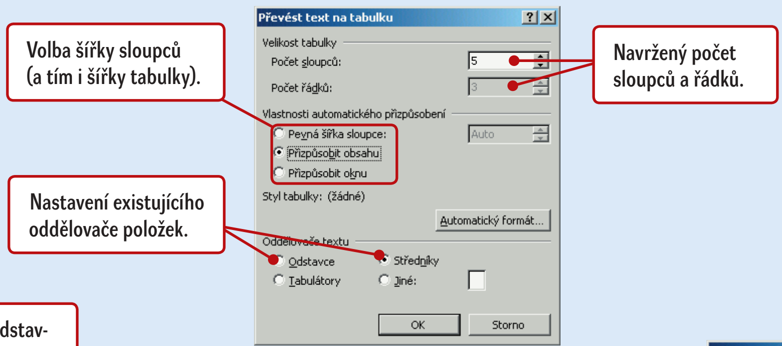
Při převodu tabulky na text je důležité nejprve ji označit, poté v nabídce **Tabulka** kliknout na příkaz **Převést** a potom ještě na položku **Tabulku na text**. Zobrazí se dialogové okno *Převést tabulku na text* (obr. 10); v něm je třeba zadat znak oddělovače textu a poté vše potvrdit kliknutím na tlačítko **OK**.

Pokud vaše tabulka obsahuje i tabulky vnořené (které chcete také převést) a jako oddělovač si přejete konec odstavce, zatrhněte volbu **Převést vnořené tabulky**. Po potvrzení bude převod tabulky dokončen.

Marie Franců

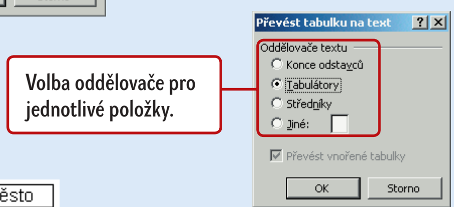
Obr. 7

Obr. 8

Brno	modrá	123	789	město
Babice	zelená	89	123	vesnice
Hodonín	hnědá	569	258	město

Obr. 9

Obr. 10

UKLÁDÁME DATA

Ukládáme-li data do počítače, většina uživatelů asi očekává, že v těchto datech bude možné rychle vyhledávat a bude možné data třídit a filtrovat.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak otevřít nebo vytvořit databázi.
- Jak vytvořit novou tabulku.
- Jak s tabulkou pracovat.

Název programu: MS Access XP nebo MS Access 2003.

Chcete-li si vytvořit jednoduchou kartotéku, docela dobře vám k tomu poslouží i tabulkový procesor. Ten ale neposkytuje tolik možností jako databázový program.

Základem databáze je tabulka. Ta slouží k ukládání dat. Data uložená v tabulce pak můžete zobrazovat pomocí pohledů, editovat je nebo tisknout.

V tomto článku si ukážeme, jak tabulku vytvořit a jak s ní pracovat.

Při práci s programem MS Access je třeba si uvědomit, že Access pro každou databázi vytváří jediný soubor s příponou MDB. V tomto souboru jsou uloženy tabulky, tiskové sestavy a další data. Můžeme to přirovnat k sešitu tabulkového procesoru: na disku je uložen soubor s příponou XLS, který obsahuje údaje zapsané do jednotlivých listů, grafy a další informace.

VYTVOŘENÍ NOVÉ TABULKY

Chcete-li vytvářet tabulku, je třeba nejprve otevřít databázi. Nemáte-li databázi dosud vytvořenou, vytvořte ji.

OTEVŘENÍ EXISTUJÍCÍ DATABÁZE

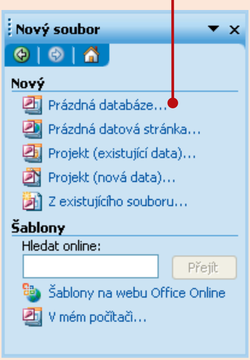
Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Otevřít**. V dialogovém okně vyhledejte a označte požadovanou databázi a klikněte na tlačítko **Otevřít**.

VYTVOŘENÍ NOVÉ DATABÁZE

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Nový**. MS Access zobrazí podokno úloh *Nový soubor* (obr. 1). V něm klikněte na položku **Prázdná databáze**.

V dialogovém okně vyberte složku, do které chcete novou databázi uložit, do pole Název souboru zapište název databáze a poté klikněte na tlačítko **Vytvořit** (obr. 2).

1. Klikněte na položku **Prázdná databáze.**

Obr. 1

VYTVOŘENÍ TABULKY

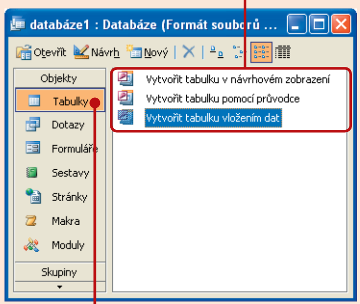
V okně MS Accessu je nyní otevřeno okno databáze. V levé části okna je seznam základních částí, které může databáze obsahovat. Chcete-li pracovat s tabulkami, je nejprve třeba označit v tomto seznamu položku **Tabulky** (obr. 3).

info

Vytvoření tabulky znamená, že Accessu zadáte názvy jednotlivých sloupců a pro každý sloupec určíte typ dat (text, číslo, datum a další). Kromě těchto základních hodnot můžete doplnit i další informace.

Po kliknutí na tuto položku se v horní části okna zobrazí tři odkazy, nabízející různé možnosti vytvoření nové tabulky.

6. Dvojitým kliknutím na jednu z položek začněte s vytvářením tabulky.

Obr. 3

5. Klikněte na položku **Tabulky.**

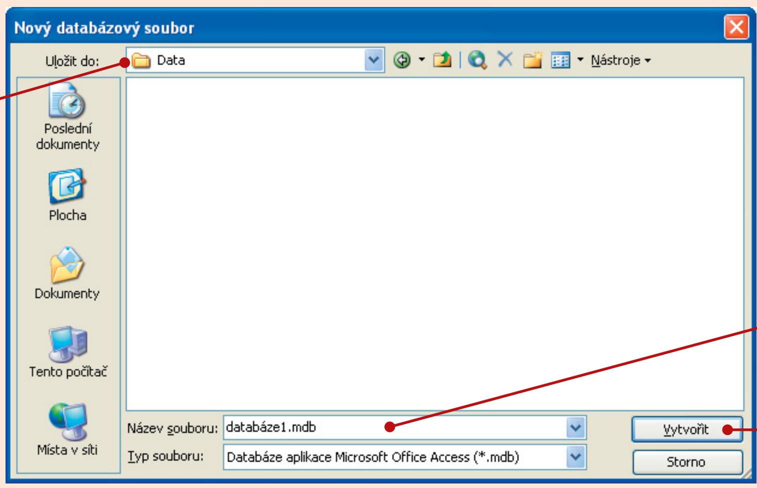
NEJJEDNODUŠŠÍ ZPŮSOB: VLOŽENÍ DAT

Dvojitě klikněte na položku **Vytvořit tabulku vložením dat**.

Na obrazovce se objeví prázdná tabulka. Vyplňte alespoň jeden řádek v tabulce (obr. 4).

Ještě zbývá pojmenovat její sloupce. Dvojitě klikněte na záhlaví toho sloupce, který chcete přejmenovat, a zapište požadovaný název. Editaci ukončete stiskem klávesy **Enter**.

2. Vyberte požadovanou složku.

Obr. 2

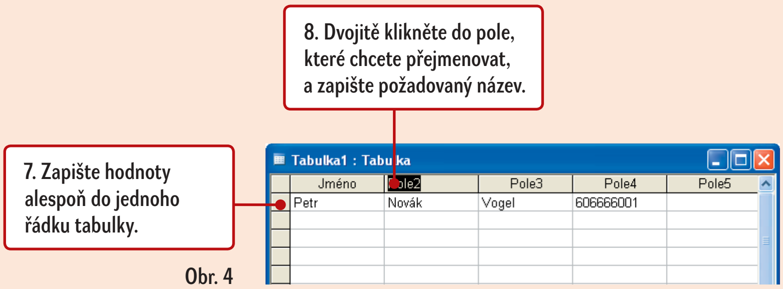
3. Zapište název databáze.

4. Klikněte na tlačítko **Vytvořit.**

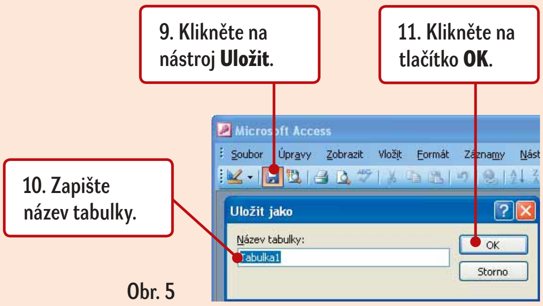
ULOŽENÍ NOVÉ TABULKY DO DATABÁZE

Nyní je třeba tabulku uložit do databáze. Klikněte na nástroj **Uložit** (obr. 5). Na obrazovce se objeví dialogové okno. Můžete ponechat nabízený název nebo zapsat název svůj. Poté klikněte na tlačítko **OK**.

MS Access zobrazí upozornění, že nebyl definován primární klíč. V tomto dialogovém okně klikněte na tlačítko **Ne**.

Obr. 4

Obr. 5

PRACUJEME S TABULKOU

Tabulka je vytvořena v databázi.

OTEVŘENÍ TABULKY

Chcete-li s daty v tabulce pracovat, je třeba tabulku otevřít v zobrazení datového listu. To můžete provést buď dvojitým kliknutím na jméno tabulky, nebo tak, že požadovanou tabulku nejprve označíte a poté kliknete na nástroj **Otevřít** (obr. 6).

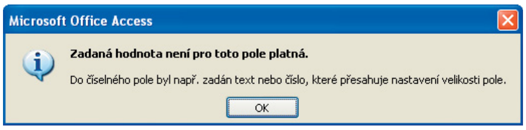
PŘIDÁNÍ NOVÉHO ZÁZNAMU

Klikněte do řádku označeného hvězdičkou (obr. 7) a začněte zapisovat data.

Chcete-li, aby nově vložený řádek zůstal v tabulce trvale, klikněte do jiného řádku.

Chcete-li, aby právě vložený řádek z tabulky zmizel, stiskněte klávesu **Esc**. Chcete-li změny provedené v záznamu zrušit, stiskněte klávesu **Esc**.

> **info** POZOR! MS Access na rozdíl od tabulkového procesoru testuje při vkládání typ dat. V případě, že jste při vytváření tabulky do pole vložili číslo, MS Access bude u všech dalších řádků v tomto sloupci požadovat také číslo. Totéž platí např. pro datum.
>
> V případě, že zapíšete chybný typ dat a Access vás z daného editačního pole nepustí, klikněte v dialogovém okně na tlačítko **OK** a potom stiskněte klávesu *Esc*.

EDITACE EXISTUJÍCÍHO ŘÁDKU TABULKY (ZÁZNAMU)

Klikněte do pole, jehož hodnotu chcete upravit. Proveďte změny a klikněte do jiného záznamu tabulky nebo stiskněte klávesu **Enter**.

POHYB PO ZÁZNAMECH

Je-li v tabulce jen několik záznamů, vidíte je všechny a snadno kliknutím vyberete ten, se kterým chcete pracovat.

Jiná situace je u tabulky, ve které je několik desítek či více záznamů.

Pro rychlý přesun do jiné části tabulky je možné využít posuvník v pravé části okna zobrazujícího obsah tabulky.

Pro listování mezi jednotlivými záznamy nebo pro skok na první nebo poslední záznam můžete využít tlačítka na navigačním pruhu (obr. 8) v levé dolní části okna s obsahem tabulky. Poslední tlačítko se symbolem hvězdičky slouží pro vložení nového záznamu (nemusíte vyhledat záznam označený hvězdičkou).

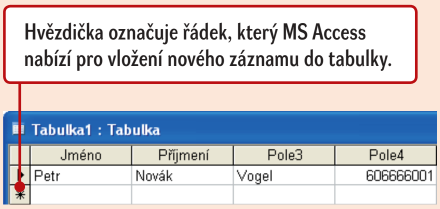
Znáte-li číslo záznamu, na který chcete přeskočit, zapište jeho číslo do editačního pole v navigačním pruhu a potvrďte jej stiskem klávesy **Enter**.

> **info** MS Access dovoluje otevřít tabulku ve více zobrazeních. Z počátku vystačíme se dvěma z nich: se *zobrazením datového listu* a se *zobrazením návrhovým*.

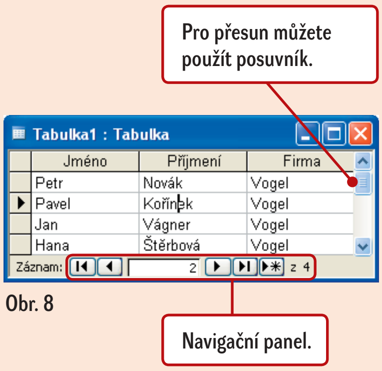
ODSTRANĚNÍ ŘÁDKU TABULKY (ZÁZNAMU)

Klikněte do libovolného sloupce v řádku, který chcete odstranit, a potom na nástroj **Odstranit záznam**. MS Access záznam skryje a zobrazí dialogové okno s upozorněním, že se jedná o nevratnou operaci. Chcete-li záznam odstranit, klikněte na **Ano**. Chcete-li záznam vrátit do tabulky, klikněte na **Ne**.

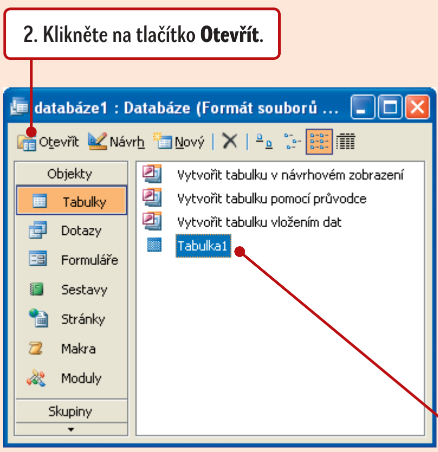
-mzi

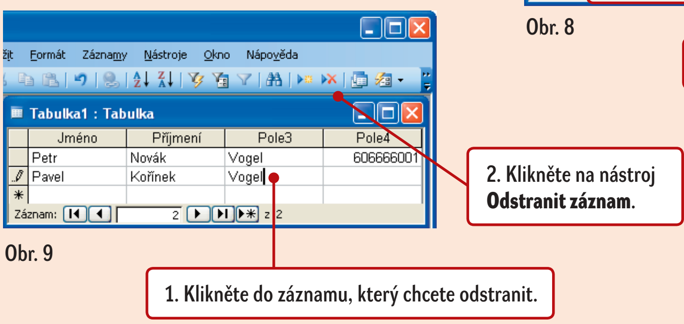
Obr. 7

Obr. 8

Obr. 6

Obr. 9

PROFESIONÁLNÍ FORMULÁŘE V 602TAB

Pro práci s tabulkovými procesory jsou k dispozici nejrůznější předem připravené formuláře a jejich šablony. Přesto se určitě dostanete do situace, kdy potřebujete nějaký ten formulář vytvořit sami. Například firemní nabídku, kterou chcete rozeslat svým obchodním partnerům s prosbou, aby tu a tam něco vyplnili a pak vám formulář poslali zpět.

Jde tedy o to, jak vytvořit formulář, aby působil profesionálním dojmem, jak ho připravit pro záznam jen do těch buněk, do kterých chcete něco zapsat, a jak ho předat adresátům.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak v programu 602Tab vytvořit formulář.
- Jak nastavit vhodné měřítko pro tisk.
- Jak nastavit barvy pozadí a polí.
- Jak zamknout buňky, jež nejsou určeny pro zápis.

ROZVRHNĚTE SI LIST

Pokud budete vytvářet formulář jen pro prohlížení na obrazovce a případné vyplňování rubrik bude probíhat přímo v počítači, není nutné přemýšlet o nějakém zalomení nebo rozvržení obsahu stránek na listech papíru. Jestliže však budete vytvářet formulář určený k tisku na papír, je třeba jeho rozvržení předem rozmyslet tak, aby po vytištění vše „zařezávalo“. Možnosti tisku lze ovlivnit několika způsoby.

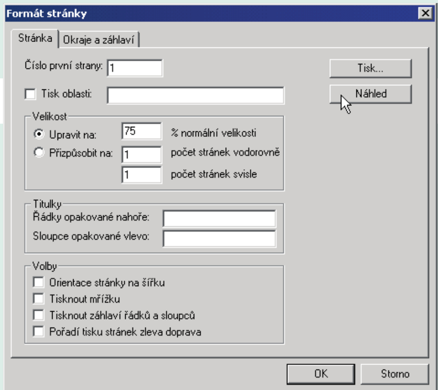
NASTAVENÍ MĚŘÍTKA ZOBRAZENÍ VHODNÉHO PRO TISK

V dialogovém okně příkazu **Formát stránky** (nabídka **Soubor**) můžete na kartě **Stránka** v sekci **Velikost** (obr. 1) upravit měřítko, ve kterém bude list sešitu vytištěn. Volbou procentuálního faktoru v poli **Upravit na** můžete list pro tisk přizpůsobit konkrétnímu požadavku. Nastavení lze průběžně kontrolovat v náhledu – na kartě je k dispozici tlačítko **Náhled**.

info

POZOR!

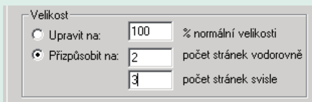
Nastavení měřítka pro tisk nesouvisí s voličem **Zvětšení** na panelu nástrojů **Formát**; tento volič má vliv pouze na zobrazení v pracovním okně na monitoru. Tento volič však můžete také využít a zobrazení na obrazovce nastavit tak, aby se vám dobře pracovalo.

Obr. 1. Nastavení měřítka pro tisk.

PŘEDEM URČENÝ POČET TISKOVÝCH STRAN

Při nastavení přepínače do polohy **Přizpůsobit na** je možné stanovit, na kolik stránek se má list vejít. Vhodnou kombinací údajů v polích **Počet stránek vodorovně** a **Počet stránek svisle** (obr. 2) dosáhnete rozčlenění odpovídajícího vaší představě.

Obr. 2. Nastavení počtu stránek.

VYNUCENÉ ZLOMY STRÁNEK

Do listu je možné vložit příznaky pro vynucené zlomy stránky. V místě těchto příznaků dojde k odstránkování vždy, bez ohledu na ostatní parametry tisku. Nastavení měřítka zobrazení pro tisk se týká i takto vynucených zlomů.

Vynucený zlom stránky vložíte příkazem **Konec stránky** z nabídky **Vložit**. Zlom se vloží nad buňku s ukazatelem a vlevo od ní.

Indikátorem zlomu je silnější přerušovaná čára. Je-li ukazatel v prvním sloupci, vloží se nad ukazatel pouze vodorovný zlom. Je-li ukazatel mimo první sloupec, vloží se jednak vodorovný zlom, jednak svislý zlom vlevo od buňky.

tip

Budete-li chtít zlom později zrušit, nastavte ukazatel znovu do této výchozí pozice a v nabídce **Vložit** spusťte příkaz **Odstranit konec stránky**, který původní příkaz pro tuto buňku nahradil.

GRAFICKÁ STRÁNKA FORMULÁŘE

Budoucí formulář sestavíte podle mřížky listu. Ta vám v jeho prostorovém rozvržení bude velmi nápomocná, nicméně až bude vše hotové, zobrazení mřížky (a také záhlaví řádků a sloupců) potlačte. Tak zůstanou na listu jen vámi vyznačená pole a rubriky. K nastavení písma a jeho velikosti není v tuto chvíli asi co dodávat; to jistě perfektně znáte. Půjde spíš o vytvoření oněch rubrik a polí pro vyplnění dat. Řekněme, že celý list bude mít určitou podkladovou barvu a že rubriky určené pro vyplnění budou naopak bílé.

Zobrazení mřížky a obou záhlaví je otázkou zaškrtávacích čtverců na kartě **Zobrazovat** konfiguračního dialogového okna.

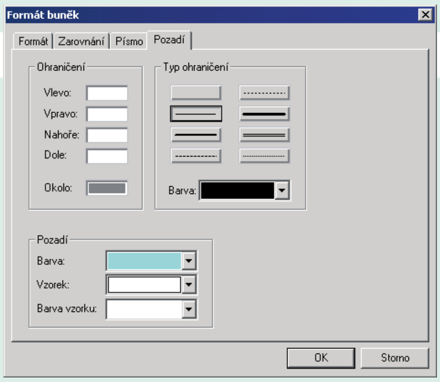
Začněte tedy tím, že napíšete názvy rubrik a případné informační texty (a samozřejmě také nadpis celého formuláře). Zvolte vhodné písmo, fantazii se meze nekladou. Ponechte vždy prostor pro políčka k vyplnění.

BARVA PLOCHY FORMULÁŘE

Vzhledem k celkové ploše formuláře bude rubrik určených pro vyplnění mnohem méně. Bude asi výhodnější napřed celý list podbarvit a potom to, co má být polem pro vstup dat, vybarvit jinak (bíle).

> **tip**
> Barvu pozadí můžete rychle vybrat také z palety otevřené tlačítkem **Barva pozadí**; tlačítko naleznete na panelu nástrojů **Formát**.

Označte tedy jako oblast úplně celý list (**Ctrl+A**). Pak v nabídce **Formát** spusťte příkaz **Buňky** a na kartě **Pozadí** ve stejnojmenné sekci nastavte barvu pozadí (obr. 3). Zde také můžete vybrat případný výplňový vzor (různá tečkování, šrafování...) a jeho barvu. Výplň se nehodí pro celou plochu, ale spíše pro zvýraznění vzhledu určitých informací.

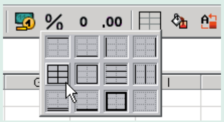

Obr. 3. Nastavení barvy listu formuláře.

VSTUPNÍ POLE

Plochy polí určených pro vstup dat nyní odlište od barevného pozadí: nastavte jim bílou nebo jinou odlišnou barvu.

Bude také užitečné, když pole orámujete. Nejsnáze se buňky rámují tak, že nastavením

Obr. 4. Nastavení orámování buněk.

ukazatele vyberete požadovanou buňku (nebo označíte oblast buněk). Pak na nástrojovém panelu **Formát** kliknete na tlačítko **Rámečky** a ze vzorníku vyberete způsob orámování (obr. 4).

Styl rámujících čar komplexně nastavíte na kartě **Pozadí** (obr. 3). V sekci **Ohraničení** vyberete, ze kterých stran má být buňka orámována. Volič **Okolo** se týká vnějšího obrysu označené oblasti. Přitom ke každému voliči

> **tip**
> Určitě bude působit dobře, bude-li hodnota vpisovaná do buňky svisle centrovaná. V dialogovém okně **Formát buněk** nastavte přepínač **Vertikální** na kartě **Zarovnání** do polohy **Doprostřed**.

v sekci **Ohraničení** je v sekci **Typ ohraničení** možné samostatně přiřadit styl a barvu rámující čáry.

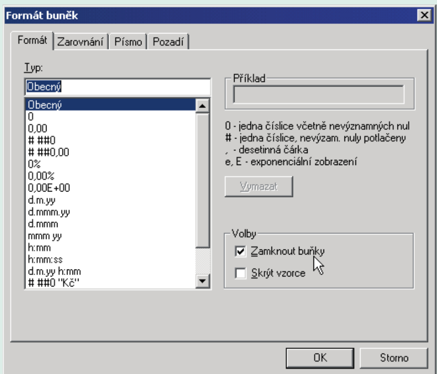
JAK DOSÁHNETE TOHO, ABY BYLO MOŽNÉ VYPLŇOVAT JEN URČITÉ BUŇKY?

Váš formulář může obsahovat různé vzorce a kalkulace vycházející ze zadaných hodnot – to ale předpokládá, že se konkrétní údaje budou vyskytovat právě v těch buňkách, ve kterých je vzorce očekávají. Ale ruku na srdce; myslíte, že uživatele donutíte, aby vyplnil ty správné buňky? 602Tab to ohlídá za vás. Úkol tedy zní: povolte zápis jen do těch buněk, do kterých se má zapisovat.

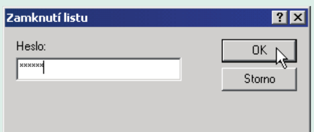
Řešení je dvoustupňové. Nejprve rozhodněte, které buňky mají být zápisu přístupné, a potom list nebo celý sešit zamkněte.

V nabídce **Formát** spusťte příkaz **Buňky** a přejděte na kartu **Formát**. Zaškrtnutí políčka **Zamknout buňky** (obr. 5) napovídá, že po zamčení listu nebo celého sešitu bude vybraná buňka (oblast) nepřístupná pro zápis. Zaškrtnutí políčka je jeho výchozí stav, takže uzamčením listu se stanou nepřístupnými všechny jeho buňky. Vaším úkolem teď bude projít list a zaškrtnutí políčka manuálně zrušit u těch buněk, u kterých chcete zápis povolit.

> **tip**
> Výhodné může být i zaškrtnutí políčka **Skrýt vzorce** – uživatel pak neuvidí, jak jste k tomu či onomu výsledku přišli.

Obr. 5. Prostředek pro uzamčení a odemčení buněk určených pro zápis.

Obr. 6. Aktivace uzamčení listu a ochrana heslem.

> **tip**
> Pro „skoky“ mezi jednotlivými odemčenými buňkami může uživatel s výhodou používat klávesu **tabulátoru** (pro skok na další odemčenou buňku) a kombinaci **Shift+Tab** (pro pohyb v opačném směru).

Až to uděláte, uplatní se nabídka **Pomůcky** a její příkazy **Zamknout list** a **Zamknout sešit**. Pro „komerční využití“ samozřejmě využijte možnost chránit uzamčení heslem (obr. 6).

Jakmile to budete mít hotové, můžete sice ukazatel tabulky nastavit, kam chcete, ale měnit obsah můžete jen u těch buněk, u kterých jste to povolili.

> **tip**
> Pokud potřebujete určité části formuláře před uživateli zcela skrýt, můžete si tyto části přenést na samostatný list. Ten pak před všetečnými pohledy skryjete příkazem **Skrýt** z místní nabídky; otevřete ji tak, že pravým tlačítkem myši kliknete nad záložku listu. Zamčením celého sešitu pak předejdete snahám o proniknutí tam, kam si to nepřejete.

ROZESLÁNÍ FORMULÁŘE ADRESÁTŮM

Program 602Tab obsahuje v nabídce **Soubor** příkaz **Poslat**, jehož pomocí můžete ihned po dohotovení rozeslat svůj formulář na zamýšlené adresy.

Jiří Lapáček

JAK VYHLEDÁVAT BUŇKY

Dělá vám potíže vyhledání určité buňky? Nemáme na mysli hledání určitého obsahu příkazem Najít, ale například označení poslední obsazené buňky, buňky se vzorcem, buňky s ověřením dat, podmíněným formátováním či s komentářem. To znamená, že v některých situacích potřebujete označit buňky na základě určitých vlastností nebo na základě jejich nastavení.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

Jak vyhledat a označit buňky podle toho, jaká data obsahují.

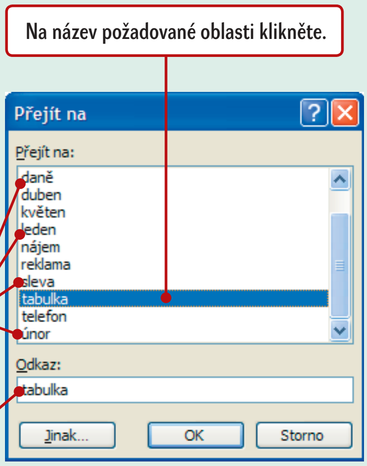
Název programu: MS Excel.

KDE SE NACHÁZÍ PŘÍKAZ PŘEJÍT NA?

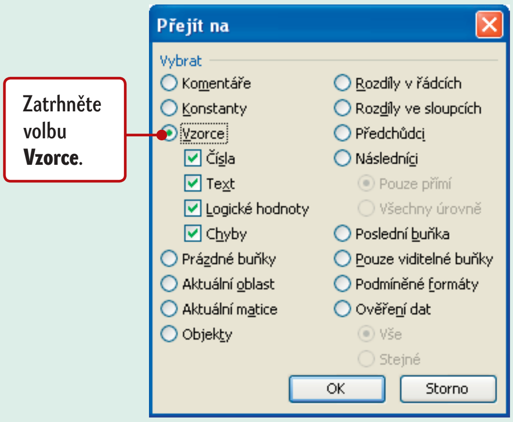
V nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Přejít na**, a zobrazí se dialogové okno (obr. 1), ve kterém můžete vidět například různé názvy oblastí buněk. Jestliže si vyberete některou z pojmenovaných oblastí a kliknete na tlačítko **OK**, dialogové okno se hned uzavře a vybraná oblast se označí.

V dialogovém okně si ještě všimněte tlačítka **Jinak**, které přináší další možnosti.

Po kliknutí na něj se zobrazí velmi užitečné dialogové okno (obr. 2), které vám dovolí vybírat buňky určitých nastavení nebo vlastností.

Obr. 1

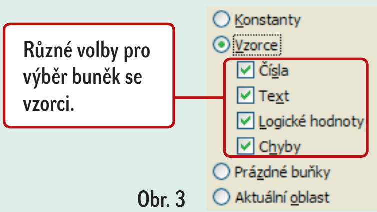
Obr. 2. Jaké typy buněk můžete vybírat.

KDY PŘÍKAZ PŘEJÍT NA POUŽÍT?

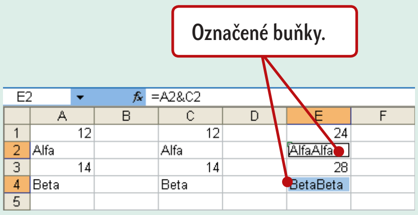
Představte si například, že dostanete určitý soubor s tabulkami v MS Excelu. Chcete si nejprve udělat přehled o různých výpočtech v daných tabulkách, proto by bylo užitečné umět si označit ty buňky, které obsahují vzorce.

V nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Přejít na** a poté na tlačítko **Jinak**. V zobrazeném okně nyní zatrhněte volbu **Vzorce** (obr 3).

V tomto okamžiku se hned nabídnou volby jako **Čísla, Text, Logické hodnoty** a **Chyby**. Pokud opravdu chcete vybrat všechny vzorce, ponechejte zatržené všechny volby.

Obr. 3

Obr. 4

Jestliže potřebujete například vybrat pouze vzorce s chybovým hlášením, ponechejte zatrženou pouze volbu **Chyby**.

Hledáte-li vzorce, jejichž výsledkem je text, ponechejte zatrženou volbu **Text;** jestliže mají být výsledkem pouze číselné hodnoty, ponechejte zatrženou volbu **Čísla** apod.

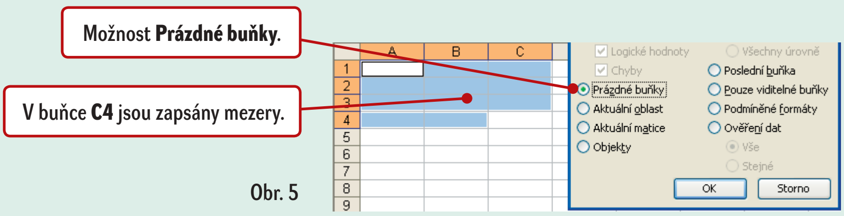
Po kliknutí na tlačítko **OK** se tyto hodnoty označí. Tím snadno získáte přehled o tom, kde všude jsou použity vzorce, které si pak můžete postupně procházet a jejichž výpočty si můžete prohlížet.

Ukázku označených dat v tabulce obsahuje obrázek 4.

JAK ZJISTIT, VE KTERÝCH BUŇKÁCH JSOU NEVIDITELNÉ ZNAKY?

Zajímavá může být také volba **Pouze prázdné buňky**. Na první pohled se to může zdát divné. Proč? Co je na ní zajímavého? Označení prázdných buněk v listu přece nemůže být užitečné!

Zkuste se však zamyslet trochu jinak. Například MS Excel zahrnuje do tiskové oblasti

Obr. 5

mnohem více buněk, než kolik jich vidíte na listu jako obsazených. Může to být právě tím, že v některé z těchto buněk je třeba mezera nebo jiný, na první pohled neviditelný znak.

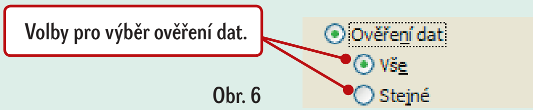
Jestliže si v dialogovém okně *Přejít na* vyberete právě volbu **Prázdné buňky**, všechny prázdné buňky se označí (obr. 5). Přitom hned uvidíte, ve kterých buňkách můžete mít neviditelné znaky – tyto buňky označeny nebudou (nejsou přece prázdné), i když na první pohled jako prázdné vypadají.

tip

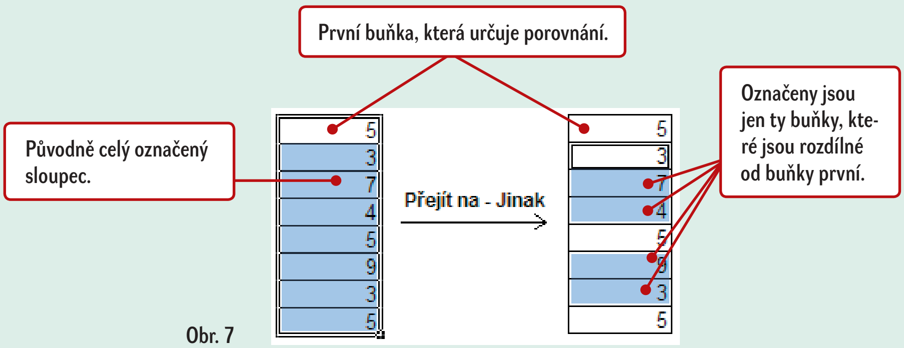
Před použitím volby **Rozdíly v řádcích** nebo volby **Rozdíly ve sloupcích** je třeba označit oblast těch buněk, jejichž hodnoty chcete porovnávat.

DALŠÍ POUŽITÍ PŘÍKAZŮ PŘEJÍT NA A JINAK

1. Použili jste u některých buněk podmíněné formátování, a už si nepamatujete, u kterých? Pak zkuste v dialogovém okně *Přejít na* označit volbu **Podmíněné formáty** a poté kliknout na tlačítko **OK**. Označí se všechny buňky, u kterých bylo podmíněné formátování nadefinováno.
2. A co ověření dat? Někdy můžete dostat tabulku, ve které je definováno ověřování dat. Potřebujete-li zjistit, pro které buňky bylo ověření definováno, použijte volbu **Ověření dat** v dialogovém okně *Přejít na*. Po označení této volby si vyberte, zda se mají označit ty buňky, které mají jakékoliv ověření dat, nebo jen stejné ověření jako vybraná buňka (obr. 6).
3. Volba **Komentáře** umí označit všechny buňky, v nichž jsou obsaženy komentáře.
4. Volba **Konstanty** umožňuje vybrat buňky, do kterých byly zapsány jen konkrétní hodnoty (tedy nikoliv vzorce).
5. **Aktuální oblast** označí souvislou oblast buněk kolem buňky, která je právě aktivní. Označení bude končit u prázdného řádku nebo sloupce.
6. Volba **Aktuální matice** označí oblast buněk, které tvoří danou matici.
7. Volba **Objekty** umožní označit všechny grafické objekty na daném listě. Tím je pak můžete snadno přesunout, zkopírovat, nebo naopak vymazat.
8. **Předchůdci** – jestliže máte v dané buňce vzorec, volba označí všechny buňky, na které daný vzorec odkazuje.
9. **Následníci** – opak předchůdců. Označí se všechny buňky, které vybraná buňka ovlivňuje.
10. Volba **Poslední buňka** označí poslední buňku aktuální oblasti.
11. **Pouze viditelné buňky** – označí se pouze viditelné buňky, to znamená, že do upravované oblasti se nezahrnou skryté řádky a sloupce. Nejčastěji se tato volba praktikuje jen na vybranou oblast dat, ne na celý list.
12. Zajímavé mohou být i volby **Rozdíly v řádcích** nebo **Rozdíly ve sloupcích**, protože vám umožní vybrat z označeného řádku nebo sloupce hodnoty, které jsou rozdílné od první z označených hodnot (obr. 7).

Obr. 6

Obr. 7

A co dodat na závěr? Jen to, abyste nezapomínali na to, že pokud budete prohlížet pouze určitou skupinu buněk, vyberte nejdříve tyto buňky a až potom klikněte na příkaz **Přejít na** a na tlačítko **Jinak**. Jestliže chcete prohledat celý list, před použitím volby vyberte opravdu jen jednu buňku.

A na závěr ještě uvádíme několik užitečných klávesových zkratek. Nejedná se o obecné zkratky z prostředí MS Excelu, ale jen o ty, které vám mohou pomoci při rychlejším označování oblastí buněk.

Marie Franců

info

UŽITEČNÉ ZKRATKY

klávesová zkratka	popis
Ctrl+mezerník	vybere celý sloupec
Shift+mezerník	vybere celý řádek
Ctrl+A	vybere celý list
Shift+Backspace	vybere pouze aktivní buňku, pokud bylo dříve vybráno více buněk
Ctrl+Shift+mezerník	vybere všechny objekty v listu, pokud máte vybrán libovolný objekt; jestliže objekt vybrán není, vybere celý list
Ctrl+Shift+*	vybere aktuální oblast kolem aktivní buňky
Ctrl+Shift+O	vybere všechny buňky s komentáři
Ctrl+Shift+klávesy šipek	rozšíří výběr k poslední buňce, která není prázdná ve stejném sloupci nebo řádku jako aktivní buňka
Shift+Home	rozšíří výběr k začátku řádku
Ctrl+Shift+Home	rozšíří výběr k začátku listu
Ctrl+Shift+End	rozšíří výběr k poslední buňce v listu
Shift+klávesy šipek	rozšíří výběr o jednu buňku ve směru šipky
F8	zapne se nebo vypne rozšiřovací režim, při zapnutí na stavovém řádku uvidíte text ROZ (případně EXT) a výběr pak snadno rozšiřujete jen pomocí šipek

SNADNÉ VYPALOVÁNÍ

Program najdete na PPK CD 10/2005

Díky velmi příznivým cenám optických zapisovacích mechanik i médií pronikl tento druh ukládání dat mezi široké spektrum uživatelů. Vypalování se není třeba bát, sami uvidíte, že pomocí moderního programu jím může vládnout i začínající uživatel. Nejrozšířenější aplikací tohoto typu je bezesporu Nero.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vypalovat hudbu.
- Jak vypalovat audio CD.
- Jak zkopírovat celý disk.

Nero 6.0

Výrobce: Ahead Software AG.

Cena: cca 400 Kč.

Domovská stránka: *http://www.nero.com/en/index.html.*

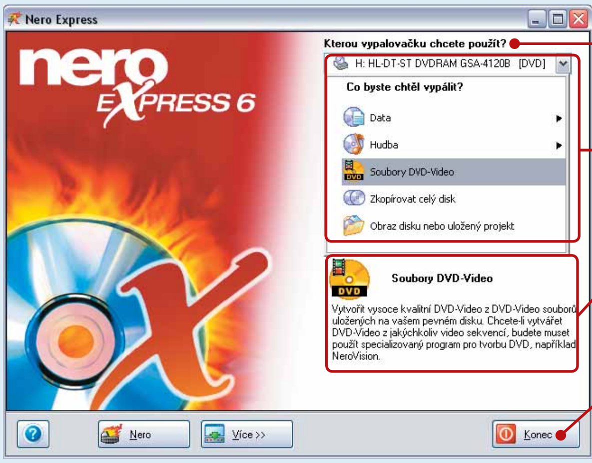
Program spusťte zástupcem pojmenovaným **Nero Express**. Pokud tohoto zástupce nenaleznete, spusťte aplikaci Nero prostřednictvím nabídky Start a přepněte ji do režimu Express pomocí stejnojmenného tlačítka po pravé straně.

VOLBA VYPALOVAČKY

Nero Express je jen jednodušší rozhraní programu Nero, určené hlavně pro začínající uživatele. Proto si základní principy vysvětlíme právě na této „odlehčené" verzi. V horní části úvodního okna (obr. 1) naleznete roletovou nabídku **Kterou vypalovačku chcete použít?** V ní naleznete soupis všech dostupných zapisovacích optických mechanik. U každé z nich je uveden kořenový adresář, pod nímž vypalovačka v systému vystupuje (např. **D:**), její název a typ médií, na která umí zapisovat (**CD-R/RW** nebo **DVD**).

Pokud máte v počítači nainstalovánu DVD vypalovačku, bude se hlásit jako dvě různé mechaniky. Budou mít stejný název i kořenový adresář, jedna však bude zapisovat na média CD, druhá na média DVD.

V seznamu naleznete „záhadnou" položku **Image Recorder**, nemusíte jí však věnovat větší pozornost.

Obr. 1

VYPALOVÁNÍ DAT, HUDBY VE FORMÁTU MP3 A VIDEO CD/DVD

FORMÁT DISKU

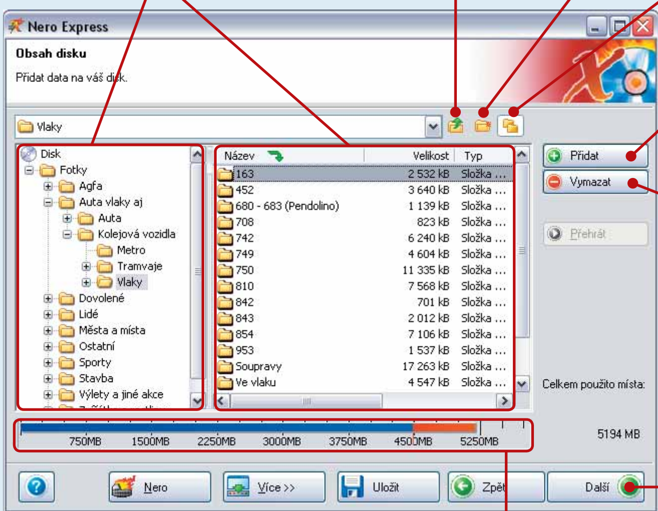
Vložte do vybrané vypalovačky prázdné médium. Postup při vypalování výše uvedených (a asi nejčastěji používaných) formátů je prakticky totožný. Demonstrujeme si ho na datovém CD/DVD.

V úvodním okně (obr. 1) zvolte položku **Data / Datový disk**. V následujícím kroku (obr. 2) vybíráte soubory, které chcete vypálit.

PŘIDÁVÁNÍ A TŘÍDĚNÍ SOUBORŮ

Nyní klikněte na tlačítko **Přidat** po pravé straně okna. Objeví se známé dialogové okno a v něm naleznete příslušný soubor či adresář, označíte jej jednoduchým kliknutím a kliknete na tlačítko **Přidat**. Poté chvíli vyčkejte, než se všechny soubory překontrolují a vy uvidíte znovu stejné dialogové okno. Tímto způsobem načtěte celý obsah budoucího disku. (Osa znázorňující velikost souborů, které chcete vypálit, se nesmí dostat do červené oblasti – mimo kapacitu disku.) Až budete mít přidáno vše, klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Soubory a adresáře si na vznikajícím médiu můžete roztřídit podle libosti. K tomuto účelu použijte klasický trik – přetahování jednotlivých položek pomocí myši. V horní části okna naleznete také tlačítko pro **vytvoření nové složky**. Roletovou nabídku a tlačítko pro **přechod zpět na předchozí adresáře** využijete při procházení jednotlivých podadresářů. Šikovnější možností je však kliknout na

Obr. 2

poslední tlačítko v této řadě – na tlačítko pro **zobrazení stromové struktury**.

Pokud si zařazení některého souboru či složky rozmyslíte, označte soubor nebo složku a odstraňte je kliknutím na tlačítko **Vymazat** po pravé straně okna. (Vybrané položky se smažou pouze ze vznikajícího disku, v původním umístění zůstanou samozřejmě zachovány.)

VYPALOVÁNÍ

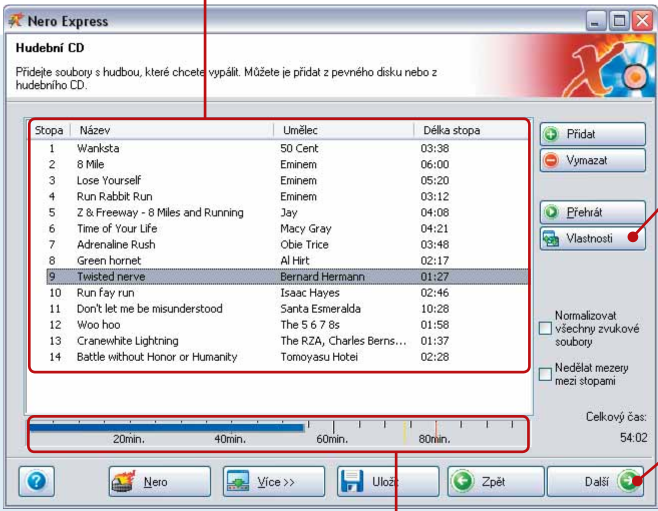
Jste-li s obsahem disku již spokojeni, klikněte na tlačítko **Další**. V následujícím okně můžete zadat vlastní **název disku**. **Rychlost zápisu** ponechte klidně nejvyšší. Volbu **Povolit později...** můžete ponechat aktivní, i když ve většině případů nebude k ničemu dobrá. Doporučujeme však zaškrtnout možnost **Po vypálení zkontrolovat...**; ta proces vypalování sice prodlouží o následnou kontrolu, ale za jistotu, že data se vypálila v pořádku, to jistě stojí.

Nyní už stačí pouze kliknout na tlačítko **Vypálit**, a mechanika začne zapisovat. O průběhu budete průběžně informováni ve speciálním okně. Po dokončení vypalování odsouhlaste upozorňovací zprávu a v okně klikněte na **Další**. Tím je proces vypalování u konce. Při uzavírání programu budete dotázáni, zda chcete projekt uložit. To má smysl jedině v případě, že byste identický disk vypalovali vícekrát.

VYPALOVÁNÍ AUDIO CD

Chcete si z oblíbených písniček ve formátu MP3 vytvořit CD, které si budete moci pustit kupříkladu při cestě autem? Vyberte CD vypalovačku a klikněte na položku **Hudba/Hudební CD** (obr. 1).

Podle výše popsaného návodu vyberte skladby, které chcete na disk zařadit. Podporovány jsou formáty **MP3, WAV, AIFF, WMA** a několik dalších formátů méně známých. Oproti vypalování dat přibylo v pravé části okna několik položek (obr. 3). Jediné zajímavé je asi jen tlačítko **Vlastnosti**. Vybranou skladbu označte jednoduchým kliknutím a na tlačítko klikněte. V zobrazeném okně můžete na třech záložkách nastavit mnoho různých voleb. Zkušenější uživatelé si s tím jistě snadno poradí, začátečníkům bychom doporučili pouze první záložku a vyplnění položek **Název (CD-Text)**, **Umělec (CD-Text)** a **Pauzu,** resp. **Prolnutí s předchozí stopou**. U audio CD samozřejmě odpadá jakékoli řazení souborů či vytváření adresářů. Po dokončení všech nastavení pokračujte kliknutím na **Další**.

Obr. 3

V dalším okně můžete opět vyplnit položky **Název (CD-Text)** a **Umělec (CD-Text)**, tentokrát se však položky vztahují k celému CD, a ne ke konkrétní skladbě. **Rychlost vypalování** volte u audio CD raději nižší, ideálně tak **10x** či **8x**. Po kliknutí na tlačítko **Vypálit** se již začne na médium zapisovat.

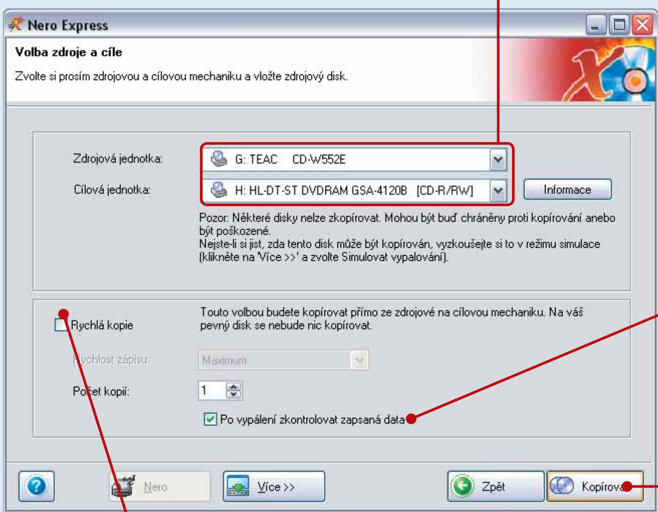
KOPIE CELÉHO DISKU

Chcete-li si pořídit kopii CD či DVD, klikněte na volbu **Zkopírovat celý disk** (obr. 1). Vzhledem k tomu, že jde pouze o vytvoření duplikátu již existujícího média, nastavení jsou zde opravdu minimální (obr. 4).

Nutné je pouze vybrat **zdrojovou jednotku** (mechaniku s originálem) a **cílovou jednotku** (vypalovačku s prázdným médiem). Samozřejmě stačí i pouze jediná optická mechanika. Do vypalovačky dejte nejprve originál a po jeho zkopírování na pevný disk budete vyzváni k vložení prázdného média. Mnohý čtenář z tohoto konstatování již vytušil další skutečnost – při kopírování CD či DVD se celý jeho obsah dočasně ukládá na pevný disk, a je tedy třeba mít na něm odpovídající množství volného místa (cca 700 MB pro CD a 4,5 GB, resp. 8,2 GB pro DVD). To neplatí pouze v případě, že aktivujete volbu **Rychlá kopie**. (Ta funguje jen tehdy, použijete-li jednu mechaniku pro čtení a jinou pro zápis.) Spolehlivější a doporučenou cestou je dočasné zkopírování na pevný disk.

Pokud nekopírujete audio CD a máte dostatečně výkonný počítač, **rychlost vypalování** by opět měla být co nejvyšší. **Zkontrolovat zapsaná data** po dokončení vypalování také nelze než doporučit. Celý proces spusťte kliknutím na tlačítko **Kopírovat**.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

Obr. 4

INTERNETOVÉ NOVINKY

Součástí propagačních akcí souvisejících s Březnem – měsícem internetu bylo také představení nových internetových stránek, které slouží k rozvoji internetu. Jde o stránky *www.bezpecnynakup.cz* a *www.verejnyinternet.cz.*

VEŘEJNÝ INTERNET

Víte, že Evropská unie chápe jako jedno z důležitých kritérií pro posouzení úrovně informační společnosti počet míst s veřejným přístupem k internetu na 1000 obyvatel? Česká republika si prý mezi nově přistoupivšími zeměmi nevede zas tak špatně – jsme prý třetí. Co si pod pojmem veřejný internet představit? Jsou to všechna místa, kam může kdokoliv přijít a kde může buď zdarma, nebo za úplatu využívat internetové připojení. Do tohoto pojmu tedy nezahrnujeme internet doma či v kancelářích, ale veřejné stanice s internetovou přípojkou (hotely, pošty, obecní a městské úřady...), internetové kavárny a hlavně veřejné knihovny. Do konce roku 2006 by se k internetu měly připojit další čtyři tisíce knihoven. Knihovny jsou často jediným místem, kde se můžete k internetu dostat – na vesnicích a v menších městech nenajdete internetové kavárny, a proto zde je tato možnost tolik důležitá.

Na stránkách *www.bezpecnynakup.cz* lze uskutečnit fiktivní objednávku.

VYHLEDÁVÁNÍ

Na internetových stránkách *www.verejnyinternet.cz* můžete zjistit, kde se takový veřejně přístupný bod nachází. Vyhledávání je přitom velmi jednoduché. Zadáte PSČ místa, kde chcete veřejný internet najít, nebo část obce. Pokud vyhledáváte nejbližší místo na venkově, nejprve si zvolíte okresní město a potom obec, ve které internet hledáte. Při vyhledávání můžete uplatnit ještě další kritéria. Lze např. zvolit, o jaký typ veřejného internetu máte zájem (knihovna, internetová kavárna...), či zda chcete zobrazit pouze ty stanice, kde je internet zdarma. Nakonec kliknete na tlačítko Vyhledat, a zobrazí se seznam internetových stanic, kde se můžete k internetu připojit. Po kliknutí na vybrané místo se zobrazí veškeré dostupné informace – otevírací doba, adresa, telefonický kontakt, počet přípojek, rychlost připojení, další služby, jako je vypalování cédéček, kopírování a také cena. K tomu, aby se místo veřejného internetu dostalo do databáze, je třeba udělat jediné – registrovat se na stránkách. Při registraci provozovatel uvede všechny výše zmíněné informace a posléze obdrží zdarma samolepku s logem Veřejný internet, kterou si může umístit na svoje zařízení.

Vyhledávání nejbližšího místa veřejného internetu.

VŠE, CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT O NAKUPOVÁNÍ NA INTERNETU, ALE NA CO JSTE SE BÁLI ZEPTAT

Stránky *www.bezpecnynakup.cz* připravilo několik obchodních společností, které provozují internetové obchody (např. mall.cz, obchodni-dum.cz) ve spolupráci s ČSOB a se sdružením Březen – měsíc internetu. Jak již z názvu stránek vyplývá, stránky se zabývají nakupováním realizovaným prostřednictvím tohoto média. Ačkoliv mnozí z nás jeho krásy již objevili (nižší ceny, pohodlí, dostupnost 24 hodin denně), oproti civilizovanějšímu zbytku světa stále u nás tímto způsobem nakupuje málo lidí. Na stránkách se pak o nakupování na internetu dozvíte vše potřebné. Můžete si zde vyzkoušet nákup přes internet „nanečisto“. Při zkušebním nákupu pak můžete zboží vybírat a posléze zaplatit, aby vás při skutečném nákupu nic nepřekvapilo. Bohužel již není funkční možnost platit virtuální platební kartou.

-mia

MÁTE DOMA VÍCE POČÍTAČŮ?

Ceny osobních počítačů klesají a stále více rodin má doma více než jeden počítač, avšak přitom jen jeden z nich je připojen k internetu.

Možná to znáte z vlastní praxe. Vaše dítě sice má vlastní počítač, který používá při studiu, ale fronta je stejně u toho počítače, který je připojen k internetu, protože každý chce zkontrolovat maily nebo něco na internetu najít.

Řešením tohoto problému může být malá domácí síť, pomocí které počítače propojíte. Pak můžete sdílet některé prostředky (tiskárnu, skener nebo jiné zařízení) a data a také přistupovat k internetu. V takovém případě je třeba ověřit, zda tuto možnost vaše internetové připojení dovoluje. Jako příklad může sloužit služba Chello Classic nebo Chello plus, které nabízejí dostatečnou rychlost přenosu dat – ve smlouvě je uveden i počet počítačů, které pomocí tohoto připojení mohou k internetu přistupovat.

Do sítě můžete zapojit i počítače, ze kterých přistupovat k internetu nechcete.

ŘEŠENÍ

K propojení počítačů potřebujete zařízení, které zajistí přenos dat mezi propojenými počítači a jejich připojení k internetu.

Druhou otázkou je to, jakým způsobem počítače propojit, a jak tedy přenos dat zajistit.

Propojení pomocí kabelů

Jednou možností je to, že jednotlivá zařízení propojíte kabelem. Tato možnost přichází v úvahu hlavně tehdy, počítáte-li s tím, že všechny počítače budete k síti připojovat stále z jednoho místa. U stolních počítačů je tato podmínka asi snadno splnitelná, ale u notebooků s tím může být problém. Druhou nevýhodou je to, že se asi nevyhnete vrtání do zdi při natahování kabelu do jiných místností.

Jde to i bez drátu

Druhou možností je využít bezdrátové propojení na bázi technologie Wi-Fi. V takovém případě nepotřebujete kabely, data se přenášejí vzduchem. To je výhodné tehdy, potřebujete-li notebook připojit z jiného než obvyklého místa. Je třeba si uvědomit, že pro přenos se používají rádiové vlny. Proto je třeba vyřešit umístění tak, aby byla signálem pokryta všechna dostupná místa.

BEZDRÁTOVĚ V PRAXI

Vezměme v úvahu situaci, kdy chcete z propojených počítačů přistupovat k internetu a vaše připojení bude realizováno modemem.

Modem je třeba propojit s ostatními zařízeními v síti. K tomu lze použít směrovač (router). Ten směruje tok dat v síti. V některých případech je výhodné použít místo směrovače přepínač (switch).

Kromě routeru budete ještě muset k jednotlivým počítačům přidat zařízení, která zajistí příjem a odesílání dat. Jedná se o síťové karty Wi-Fi nebo o speciální adaptéry. Ty můžete buď pevně zamontovat do počítače (podobně jako u stolních počítačů třeba zvukovou kartu), nebo je do počítače zasunout jen na dobu připojení (karty PCMCIA u přenosných počítačů). -mzi

RYCHLÝ INTERNET PŘES MOBIL

Mezi hráči na poli poskytovatelů připojení k internetu zaujímají stále důležitější roli mobilní operátoři. Je to nanejvýše logické. Vytáčené připojení prostřednictvím telefonu a modemu mnohým nedostačuje, navíc ne každý vlastní pevnou linku. Kabelová televize má stále nedostatečné pokrytí a rychlé linky typu ADSL jsou pro mnoho menších uživatelů zbytečně drahé a naddimenzované.

INTERNET PŘES MOBIL

A právě takoví uživatelé mohou „skočit" po nabídce připojení k internetu, kterou poskytují mobilní operátoři. Takové připojení má totiž ještě jednu další výhodu – není vázáno na jedno konkrétní místo, ale připojit se můžete všude tam, kde je pokrytí patřičným signálem. To právě dnes, v době tolik opěvované mobility, představuje značnou výhodu. Připojení k internetu poskytují mobilní operátoři již několik let. Nejdříve přišli s nabídkou připojení pomocí technologie GPRS, která se začala masivně využívat hlavně poté, co operátoři nabídli možnost neomezeného připojení za měsíční paušál. Měsíčně jste tedy zaplatili určitou částku a mohli jste surfovat podle libosti, což oproti předchozímu zpoplatnění za stažený objem dat bylo výhodnější (neplatili jste za objem dat ani za dobu na internetu strávenou). Doba však pokročila a s rychlostmi, které technologie GPRS poskytuje, by dnes mobilní operátoři díru do světa neudělali. Bylo tedy nutno hledat technologie jiné, které by poskytovaly rychlosti na úrovni tzv. širokopásmového připojení. V současné době se pro vysokorychlostní připojení k internetu používají dvě technologie – technologie CDMA a technologie EDGE. Obě mají výhody i nevýhody.

CDMA

Připojení pomocí technologie CDMA nabízí mobilní operátor Eurotel. Tato technologie nabízí skutečně zajímavé rychlosti. Pro stahování dat směrem „do" počítače (tzv. download) je udávána rychlost 921 kb/s (u nás se při testování pohybovala v rozmezí 160 – 240 kb/s) a rychlost v opačném směru (tedy pro nahrávání dat na vzdálený počítač) pak kolem 140 kb/s. K připojení potřebujete speciální modem (Eurotel jej dodává) a také softwarové vybavení. Tato služba se nazývá Eurotel Data Express a přijde vás měsíčně na 1079 Kč včetně DPH. K tomu je však třeba připočítat ještě cenu modemu – ta se liší podle toho, na jak dlouho se zavážete, že budete službu využívat. Služba by měla v současné době pokrývat až 80 procent populace.

EDGE

Síť, na které se provozuje technologie CDMA, může ještě po několik let provozovat pouze společnost Eurotel, proto bylo třeba hledat jinou alternativu – jako vhodná alternativa se ukázala technologie EDGE. Pro připojení pomocí této technologie vám bude stačit mobilní telefon. Ne však telefon ledajaký, ale takový, který službu podporuje. Těchto telefonů je na našem trhu několik a vesměs se jedná o mobilní high-end telefony, které nejčastěji nabízí společnost Nokia. Technologicky se jedná o službu na bázi technologie GPRS (jde tedy také o paketový přenos), je však několikrát rychlejší. Připojení pomocí této technologie dnes nabízejí všichni domácí operátoři v rámci současných datových tarifů GPRS. Mobilní telefon není třeba pro EDGE zvlášť nastavovat, takže v případě, že používáte připojení GPRS a dostanete se do dosahu vysílače podporujícího EDGE, telefon automaticky využije rychlejší připojení EDGE. Průměrná rychlost je většinou 150 až 220 kb/s.

-mia

ZKOUŠKA NANEČISTO

tip

Pokud byste si mobilní internet rádi pořídili, ale nechcete se zavázat k používání služby, o které nevíte, jak rychle bude u vás doma „chodit", můžete si připojení vyzkoušet. Tuto možnost operátoři nabízejí, a proto stačí zajít do nejbližšího obchodu a zkoušku si domluvit. Musíme vás však informovat, že dosažené rychlosti zdaleka nejsou konstantní a garantovatelné. Rychlost připojení je závislá hlavně na tom, kolik ostatních uživatelů se v určitém místě k jedné stanici připojí, a to nelze nikdy předem odhadnout.

NA E-MAIL ODKUDKOLIV

Chcete mít svoji e-mailovou schránku přístupnou z jakéhokoli počítače připojeného k internetu kdekoli na světě? Není nic snazšího...

Hlavní stránka Atlas.cz.

Kromě právem oblíbených specializovaných programů (e-mailových klientů) existuje totiž i alternativní ovládání e-mailové schránky pomocí specializovaných webových stránek. Tato rozhraní jsou sice proti e-mailovým klientům o trochu těžkopádnější (záleží na rychlosti připojení k internetu), ale jinak za nimi v ničem nezaostávají – mnohdy právě naopak. A to ani nemluvíme o již zmiňované přístupnosti z jakéhokoli připojeného počítače.

KDE TAKOVÝ ÚČET ZÍSKAT?

Webovým rozhraním obvykle disponují i firemní či služební e-mailové schránky, ale jeho kvalita vám nemusí vyhovovat. Navíc k pracovním e-mailům člověk přistupuje v práci a obvykle nemá důvod si je otevírat odjinud.

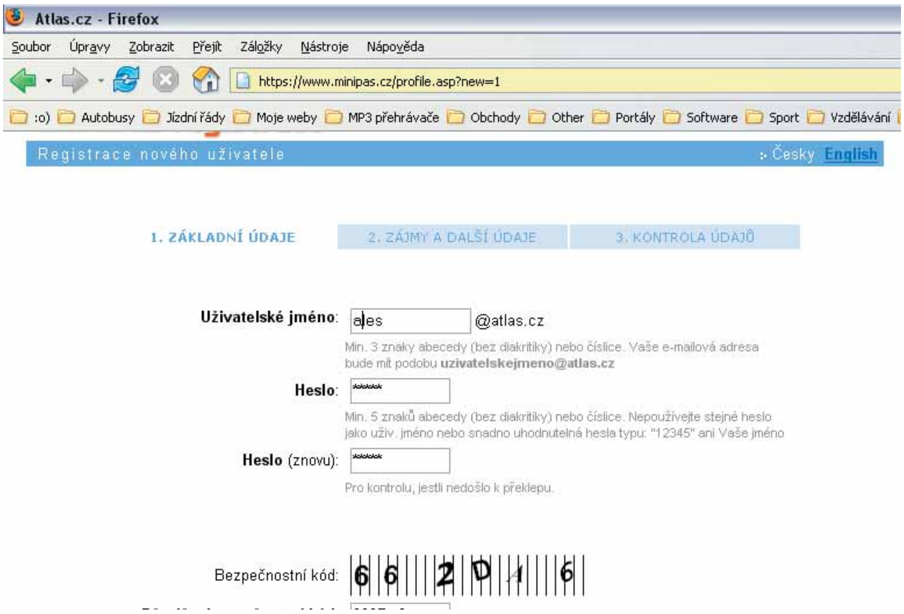
Pokud chcete tedy disponovat „mobilní“ e-mailovou schránkou, je nejlepší volbou založit ji na některém serveru, který tuto službu (zdarma) poskytuje. Hovoříme o tzv. „freemailu“. V posledních měsících tyto servery udělaly výrazný krok kupředu, takže mimo jiné nabízí i na e-maily obrovskou kapacitu 1 GB dat (některé i více).

Asi nejpoužívanější české freemaily naleznete na dobře známých adresách *www.atlas.cz, www.centrum.cz* a *www.seznam.cz*. V našem článku se budeme nadále věnovat rozhraní na serveru Atlas.cz, nicméně ovládání konkurenčních webů je také velmi podobné.

ZALOŽENÍ ÚČTU

Na úvodní stránce klikněte po pravé straně na odkaz **nová schránka**. Budete přesměrováni na registrační formulář. Zde stačí zadat pouze tučně zobrazené údaje. **Uživatelské jméno** bude zároveň částí e-mailové adresy před zavináčem, a tak uživatelské jméno vyberte co možná nejméně složité.

inzerce

Registrační formulář pro založení freemailu na Atlas.cz.

Samozřejmě je velmi pravděpodobné, že příliš jednoduchá jména budou již obsazena. V tom případě vás server upozorní, že si máte vybrat jiné. Šikovnou alternativou je použít v uživatelském jméně podtržítko (např. „jana_s“ či „f_novak“). Šance, že takové již bude existovat, je dosti malá. Server má také poměrně solidním způsobem vyřešenu otázku bezpečnosti, takže se připravte na to, že mít **heslo** příliš jednoduché nebo stejné jako uživatelské jméno prostě nelze.

Do druhé části formuláře nemusíte vyplnit už vůbec nic, záleží na tom, kolik toho (ne)chcete o sobě poskytovateli prozradit. Při načtení poslední stránky by vám nikdo neměl stát za zády, protože se zde zobrazují kompletní přihlašovací údaje. Zde musíme provozovatele pokárat, existují i bezpečnější řešení. Nicméně tím jste proces registrace zdárně ukončili a můžete se poprvé přihlásit do své nové e-mailové schránky.

PRVNÍ PŘIHLÁŠENÍ

Po vstupu do e-mailové schránky se zobrazí informační stránka, o jejíž užitečnosti by asi bylo možné s úspěchem polemizovat, nicméně tato stránka je standardem. Popis začneme netypicky různými nastaveními, neboť po registraci je schránka „ořezaná“ a nevyužít všechny její možnosti by bylo škoda.

Po levé straně klikněte na odkaz **Aktivovat,** jde o aktivaci 1GB schránky. Budete nuceni zaslat jednu SMS s kódem na zadané číslo. Cena této SMS se však řídí podle vašeho běžného tarifu, což za gigabajtovou schránku jistě stojí. Slíbenou kapacitu obdržíte skutečně během slibované hodiny od odeslání kódu.

NASTAVENÍ

Na dále popisované údaje se dostanete po kliknutí na odkaz **Nastavení** v horní části stránky.

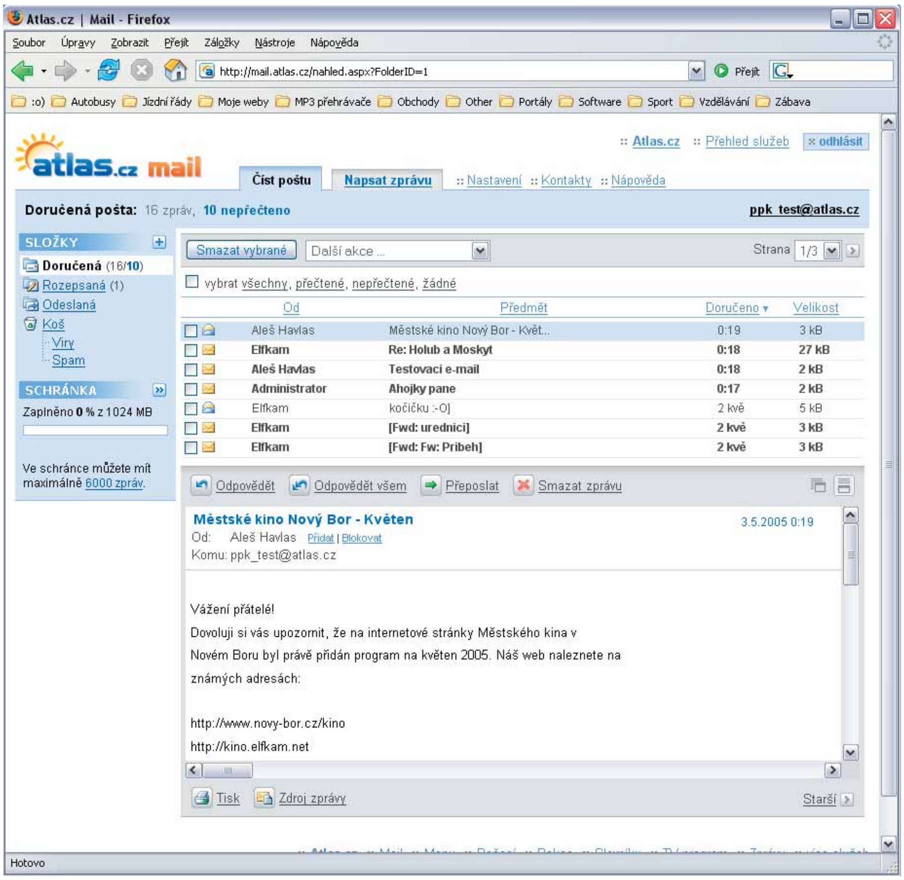
Osobní údaje obsahují tytéž formuláře jako při registraci, takže je můžete opravit, doplnit či vymazat (kromě těch povinných). Nejzajímavější je asi položka **Nastavení zpráv**. Zde můžete nakonfigurovat, po kolika zprávách se mají jednotlivé složky stránkovat (vyšší hodnoty jsou lepší, ale je potřeba rychlejší připojení k internetu), dále nakonfigurujete standardní znakovou sadu (doporučujeme ponechat původní volbu), to, zda bude možno psát HTML e-maily, a také to, chcete-li ukládat odchozí zprávy (vzhledem ke kapacitě schránky nelze než doporučit). Zajímavé je, že v některých prohlížečích políčko pro aktivaci HTML e-mailů nefunguje, což je pro takový velký a populární server poměrně ostuda.

Podpis je předem nadefinovaný text, který se automaticky přidá ke každému (!) odeslanému e-mailu.

V **Nastavení odpovědi** si můžete navolit, jakým způsobem (ne)bude v odpovědi na e-mail zvýrazněn původní text. **Automatickou odpověď** využijete například tehdy, když jedete na dovolenou. Systém pak na každý příchozí e-mail odpoví zadaným textem. Za normálních okolností je však lepší tuto funkci nepoužívat, málokdo je zvědavý na odpovědi od serverů. Pod odkazem **Přístupy ke schránce** nic nenastavíte, zato zde naleznete výpis přihlášení do webového rozhraní.

Nastavení ochranných položek **Antivir** a **Antispam** není potřeba nijak měnit, systém pracuje kvalitně od začátku. Pouze do položky **Výjimky antispamu** zapište ty e-mailové adresy či domény, které vám zasílají zprávy, jež by mohly být považovány za spam. (Obvykle jde o vyžádané informace od obchodníků.) Možnost **Blokovaní uživatelé** nemá valný smysl, neboť viry i spameři mění odchozí adresu prakticky s každou odeslanou zprávou.

V části **Filtry** si lze velmi detailně nastavit třídění příchozích zpráv do složek, případné reakce na ně (automatická odpověď) apod. To však radši nechte na pozdější dobu, až si provozem ověříte, co je nutné/šikovné a co ne. Poslední položkou jsou **Notifikace**. Pod tímto „kódovým“

Výpis přijatých e-mailů.

označením naleznete možnost upozorňování o zprávách došlých na jiný e-mail či na mobilní telefon.

ČTENÍ ZPRÁV

Ani tvůrci webových rozhraní e-mailových schránek nezůstali pozadu a s nástupem nových technologií přinesli řadu změn k lepšímu. De facto lze říci, že vzhled těchto internetových stránek je totožný s e-mailovými klienty. Sloupec po levé straně obsahuje výpis složek, v nichž jsou zprávy roztříděny. Horní polovinu stránky zabírá seznam zpráv v dané složce, ve spodní je otevřen jeden vybraný e-mail.

Každou zprávu ve výpisu adresáře můžete označit zatržítkem vedle ní. Krom toho je zde i nástroj pro hromadný výběr e-mailů (všechny, nepřečtené...). S takto vybranými zprávami pak lze společně operovat (mazat, přesouvat...). Pokud máte výpis rozdělen na víc stran, k přechodu mezi nimi použijte roletovou nabídku a/nebo tlačítka v pravém horním rohu.

Se zobrazeným e-mailem můžete pracovat podle zvyklostí. Tlačítka pro odpověď, přeposlání, smazání, pro tisk zprávy apod. naleznete v rámečku kolem něj.

PSANÍ ZPRÁV

Toho, kdo někdy nějaký e-mail už posílal, při odesílání zpráv asi nic nepřekvapí. K dispozici máte standardní tři adresní řádky (komu, kopie, skrytá kopie), kolonku pro předmět i tlačítko přidat/odebrat přílohu. Jsou-li nějaké kontakty vyplněny, požadovanou osobu v nich lze označit a prostřednictvím symbolu modré šipky vedle požadovaného adresního řádku ji do něj vložit.

Pokud jste aktivovali možnost psaní HTML e-mailů, můžete se stejnojmennou záložkou přepnout do tohoto režimu. V něm lze pomocí označení textu a za použití tlačítek zprávu naformátovat podle libosti. Vše přitom funguje jako v běžném textovém editoru.

Nestihnete-li nějakou zprávu napsat celou, klikněte na odkaz **uložit**. Můžete se k ní potom kdykoliv vrátit – naleznete ji ve složce **Rozepsaná**.

KONTAKTY

V této části webového rozhraní můžete mít vytvořen svůj adresář a ten se pak zobrazuje v roletce při psaní e-mailů. Pomocí tlačítka **Nový kontakt** přidáte do svého adresáře jméno další osoby. Zadat lze poměrně hodně údajů, povinné jsou však pouze jméno a e-mail. Kontakty si lze také roztřídit do jednotlivých skupin (např. přátelé, práce apod.).

Poskytovatel nabízí také import kontaktů ze souboru, nicméně nepodporuje žádný standardní formát, takže tuto možnost zřejmě nevyužijete.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

POZVÁNKA NEJEN DO HISTORIE

Program najdete na PPK CD 10/2005

Před rokem (PPK 6/04) jsme vám ve spolupráci s firmou Vectris z Rožnova pod Radhoštěm přinesli na CD PPK lite verzi elektronického průvodce Valašskem. Dnes vám na našem redakčním cédéčku nabízíme speciální plnou verzi průvodce po českých hradech a zámcích.

info

HRADY A ZÁMKY V ČECHÁCH

Speciální vydání multimediálního průvodce

Vydal/poskytl: Vectris, Rožnov pod Radhoštěm. *www.infoturist.cz*

POZOR! Pokud chcete mít kompletní sbírku, nezapomeňte si zakoupit časopis Počítač pro každého č. 12. V tomto čísle na přiloženém cédéčku najdete produkt **Hrady a zámky na Moravě**.

Hrady a zámky patří mezi oblíbené cíle výletů školních i rodinných výprav pro svoji obvykle velmi působivou architekturu, ale také jsou zajímavými svědky naší dávné i nedávné historie, někdy i současného kulturního života.

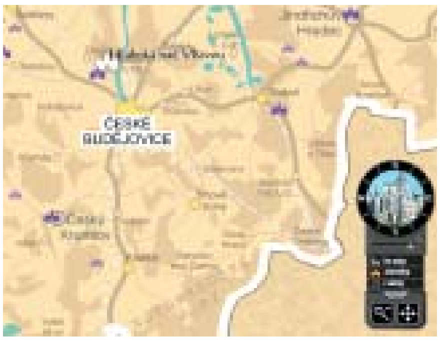

Ke každému objektu naleznete alespoň jednu fotografii.

Stručné informace o historii a vlastnících objektu jsou samozřejmostí.

Než se vydáte na skutečný výlet, můžete se s cílem své výpravy seznámit s využitím multimediálního CD-ROM Hrady a zámky v Čechách, které v edici Infoturist vydala firma Vectris (v této edici už vyšla řada titulů, např. Hrady a zámky na Moravě, Rozhledny ČR, Zahrada Evropy – Lednicko-valtický areál, Valašsko – Rožnov pod Radhoštěm, Děčín, Jeskyně ČR a další). Jak takový průvodce vypadá ve skutečnosti, o tom se můžete snadno přesvědčit. Vložte přiložené CD do mechaniky počítače a...

Pomocí kompasu můžete měnit nejen měřítka mapy a způsob posunu po ní.

VÍTEJTE NA PROHLÍDCE PAMÁTEK

Po spuštění programu si můžete vybrat z připraveného rejstříku, nebo přímo z mapy objekt, který vás zajímá. Nabídka programu obsahuje 350 historických objektů (54 hradů, 170 zámků a 127 ruin), ke každému alespoň jednu (většinou však více) fotografii, stručnou informaci o hlavních událostech jeho existence od doby nejstarších dochovaných zpráv a jména hlavních vlastníků a důležitých událostí s nimi spojených. Většinou jsou uvedeny také zajímavosti, které lze při návštěvě daného objektu vidět. Atraktivní jsou letecké pohledy na příslušné objekty. Nechybí ani další informace, hlavně o dopravní dostupnosti objektu, jeho časové přístupnosti a o tom, které další turistické zajímavosti je možno vyhledat v okolí. Pro příjemnější pocit počítačového putování si můžete vybrat některý z deseti hudebních doprovodů.

PREZENTACE

Ovládání programu je vcelku intuitivní, přepínání mezi několika typy obrazovek je snadné. Jen se nedejte zmást, že se při zobrazení velké fotografie objektu nezobrazí informace o tom, kolik fotografií je k danému místu připraveno, a směle zkuste listovat (ikony na levém a pravém kraji informační tabule) připravenými obrázky. Pokud si chcete zobrazit i jejich popisky, musíte dvojitě kliknout na střed horní lišty obrázku. K prohlížení obrázků můžete využít „prohlížecí automat“, umístěný na pravém rámu informační tabule. Délku prodlevy mezi zobrazením jednotlivých snímků určuje nastavená výška táhla, ikona „A“ slouží k zapínání/vypínání režimu automatu. Pod táhlem je ještě umístěno ovládání tzv. prezentačního modu, které přepíná automat na zobrazení všech obrázků celé aplikace.

KOMPAS A NÁPOVĚDA

Přestože ovládání programu je více méně intuitivní, doporučujeme nahlédnout do schematické nápovědy, která ukáže všechny detaily ovládání a informační nabídky. Zajímavé je zejména využití funkcí kompasu. Lze na něm měnit dvě připravená měřítka mapy a způsob posunu po ní a také přepínat filtr výběru mezi hrady, zámky a ruinami. Kompas zároveň slouží k prvnímu náhledu na daný objekt: jeho střelka se změní v uzávěrku fiktivního fotoaparátu a po jejím otevření se zobrazí malá fotografie daného objektu.

Pokud jste hraví nebo máte hravé děti, jistě rádi využijete počítačovou podobu známé Loydovy patnáctky s motivy známých i méně známých hradů, zámků a ruin.

Věříme, že vás tato aplikace zaujme.

Milan Pola

SLOVNÍK SPISOVNÉ ČEŠTINY

Rozinky, nebo hrozinky? Nejste-li si jisti, která z variant je správná, nejspíš sáhnete po Pravidlech českého pravopisu nebo po Slovníku spisovné češtiny. Díky nakladatelství Leda můžete mít nyní potřebné informace přímo ve svém počítači.

info

SLOVNÍK SPISOVNÉ ČEŠTINY

Elektronická podoba výkladového Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost

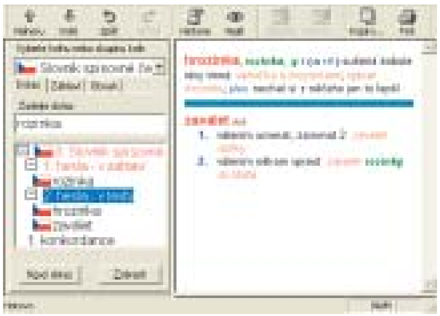
Vydal/poskytl: Leda, Voznice.

http://www.leda.cz

Cena: 780 Kč.

SLOVNÍKOVÁ DATABÁZE

Nakladatelství Leda patří už řadu let k předním vydavatelům slovníků a jazykových učebnic v tištěné i elektronické podobě. Před několika lety nakladatelství Leda vytvořilo pro elektronické tituly jednotné pracovní rozhraní, které umožňuje požadované heslo efektivněji vyhledávat a zobrazovat jeho význam jak pro slovníky jazykové, tak pro slovníky obecné (např. Velký A/Č a Č/A slovník, Heuréka 2002 – všeobecná encyklopedie, nyní Slovník spisovné češtiny – SSČ). Toto jednotné prostředí umožňuje využít všech dostupných elektronických slovníků „z jednoho místa" a je právě základem slovníkové databáze – SD.

Výklad slova hrozinka, rozinka.

SLOVNÍK SPISOVNÉ ČEŠTINY

Datový základ této elektronické knihy je dílem lexikografického kolektivu Ústavu pro jazyk český AV ČR. Obsahuje téměř 50 tisíc hesel a 63 tisíc výkladových významů. Kromě základního jádra spisovné češtiny jsou do slovníku zařazena i běžná slova obecné češtiny, slova slangová i nejznámější odborné názvy. Uživatel zde najde výklad o pravopisu a výslovnosti slov, informace o jejich skloňování a časování, u přejatých slov i o jejich původu. Kromě výkladu slovních významů jsou podle důležitosti uvedena také jejich synonyma (slova se stejným nebo velmi podobným významem), antonyma (slova s opačným významem), homonyma (slova stejně psaná, ale s jiným významem) a další informace. Zobrazené výsledky (jejich formát i velikost písma lze také výrazně ovlivňovat) ukazují jak výklad všech odpovídajících hesel, tak i jejich konkordanci (abecedně uspořádaný seznam všech slovních tvarů ze zadaného základu) a veškerý výskyt zadaného hesla v textech slovníku. Program je doplněn o podrobné vysvětlení, jak se slovníky efektivně pracovat, navíc přílohy obsahují přehledy o tvoření slov v češtině, soupis rodných jmen a příjmení, zeměpisných jmen i běžných zkratek a značek. Rozhodně byste tyto informace neměli nechat bez povšimnutí.

CO DODAT ZÁVĚREM?

Přestože český jazyk (a hlavně jeho gramatika) nepatří zrovna mezi snadné předměty (a asi proto není ve školách příliš oblíben), je čeština velmi krásný jazyk, který si zaslouží správné užívání. K tomu Slovník spisovné češtiny firmy Leda určitě přispívá.

A jak je to s dotazem z úvodu článku? Je správně rozinka, nebo hrozinka? Jak nám slovníková databáze SSČ říká, oba tvary jsou správně a kromě toho, že představují sušené bobule révy vinné, znamenají přeneseně také „z něčeho jen to lepší". A to Slovník spisovné češtiny firmy Leda mezi podobnými produkty určitě je.

Milan Pola

CO SD UMÍ?

SD umožňuje zařadit do systému obsahy jednotlivých knih (slovníků), abecedně (podle rejstříku) nebo fulltextově vyhledat zadané slovo nebo skupinu slov v jedné nebo několika knihách, vyhledávat nejen přesný tvar slova, ale také slova, která se podobně píší nebo podobně znějí. Uživatel může způsob hledání v SD ovlivnit nastavením řady parametrů, např. ve které části hesel se má vyhledávat, zda se mají vyhledávat všechny slovní tvary, rozlišovat malá a velká písmena, používat zástupné znaky ? a *, logické operátory apod. Uživatel si může podle potřeb upravit i vzhled zobrazených údajů jednotlivých hesel, vytvářet skupiny knih nebo vlastní knihy uživatelské, do kterých bude vybraná hesla zařazovat. Hesla dotazu lze buď zadávat ručně, nebo je lze přebírat s využitím schránky z jiných programů.

JAK USPOŘÁDAT POZNÁMKY

Aplikace OneNote nabízí možnost organizovat poznámky, sdílet je a vyhledávat v nich.

info

ONENOTE 2003

Výrobce/distributor: Microsoft, *http://www.microsoft.com/cze.*

Orientační cena: 3226 Kč, jako OEM licenci při prodeji s novým počítačem jej však pořídíte za 450 Kč včetně DPH.

Nároky na počítač: 233MHz procesor Pentium a vyšší, 128 MB RAM, nejméně 110 MB volného místa na disku (pro instalaci dočasně dvojnásobek), MS Windows 2000 SP3 nebo Windows XP.

Program je lokalizován do češtiny.

SEZNAMTE SE

OneNote je program určený pro organizování poznámek a náčrtků pořízených prostřednictvím počítače. Poznámky je možné sdílet s ostatními uživateli (v takovém případě OneNote vyžaduje podporu na straně serveru). Poznámky je možné přehledně organizovat a lze vyhledávat v jejich obsahu.

OneNote připomíná sešit, do kterého můžete přidávat listy s poznámkami. Ty lze skládat do složek (analogií je papírový blok s tuhými listy, které jsou opatřeny oušky a na kterých je zapsán název složky).

Ke kroužkovému sešitu přirovnáváme OneNote proto, že jednotlivé poznámky je možné přesouvat stejně, jako je možné vkládat nové poznámky mezi poznámky již vložené.

Organizace poznámek je přehledná.

INSTALACE

Instalace proběhla bez problémů, OneNote nabízí možnost minimální instalace, typické nebo volitelné. Můžete si samozřejmě také instalovat vše.

Při spuštění se objeví okno, ve kterém jste vyzváni k aktivaci produktu. Tu můžete provést buď prostřednictvím internetu, nebo telefonicky, anebo je možné odložit ji napříště.

PRACUJEME S POZNÁMKAMI

Na poradách nebo při jednáních nebývá mnoho času na zbytečné operace. Vyplatí se předem si připravit jednu nebo více tematicky zaměřených stránek (pokud jde o poradu, mohou to být např. témata Úkoly vedení či Obchodní zástupci). Při jednání pak stačí jen kliknout na libovolné volné místo stránky v okně OneNote a začít psát. Po ukončení si pak můžete poznámky v klidu setřídit.

Každá poznámka může mít přiřazeny příznaky (zda se jedná o úkol, o důležitou poznámku, o otázku apod.). Kromě již připravených příznaků si můžete vytvořit i příznaky své.

Text poznámky je možné formátovat.

ORGANIZACE POZNÁMEK

Jednotlivé stránky jsou organizovány v oddílech a složkách. Každý z oddílů je uložen jako samostatný soubor ve složce Dokumenty\Poznámkový blok.

Ve složce Poznámkový blok najdete soubory s příponou .ONE nebo podsložky, které představují jednotlivé složky, jež nabízí aplikace OneNote.

Možnosti přesouvání a označování jednotlivých položek nevyčerpávají všechny možnosti, které OneNote nabízí. Přehledně je vyřešeno také vyhledávání: OneNote zvýrazní názvy všech stránek a podstránek, na kterých se hledané slovo vyskytuje. Po otevření příslušné stránky pak nalezená slova vidíte zvýrazněná.

POZNÁMKY NA OKRAJ

Dalším druhem poznámek je poznámka na okraj. Tu můžete vytvořit tak, že na pravé straně hlavního panelu kliknete pravým tlačítkem myši na ikonu OneNote a z místní nabídky vyberete příkaz pro vytvoření poznámky na okraji.

SKICI A OBRÁZKY

Máte-li u počítače připojeno pero (tablet) nebo používáte-li tablet PC, můžete pořizovat náčrtky a zapisovat poznámky rukou (myšleno bez použití klávesnice). I v případě, že máte k dispozici jen klávesnici, můžete k poznámkám připojovat obrázky. Ty mohou být uloženy buď na disku jako soubory, nebo si můžete udělat výřez obrazovky. OneNote nabízí pro vytvoření takového výřezu jednoduchý nástroj.

Opět stačí kliknout pravým tlačítkem myši na ikonu v pravé části hlavního panelu, vybrat příslušný příkaz a tažením myší označit tu oblast, kterou chcete do stránky vložit.

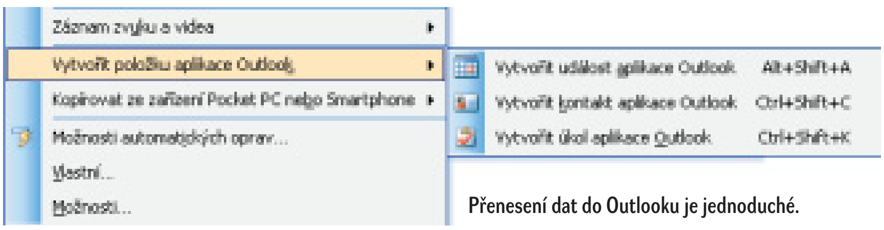
SPOLUPRÁCE S MS OUTLOOKEM

To, že máte poznámku o tom, že je třeba za tři dny zavolat pana XY, je jen první krok, tím druhým je zajistit to, aby vám tento úkol počítač včas připomněl. Kalendář je součástí MS Outlooku, a tak je třeba odkaz z poznámky převést do kalendáře MS Outlooku. Je to jednoduché: označte v poznámce data, která chcete do Outlooku zkopírovat, z nabídky Nástroje vyberte příkaz pro vytvoření nového záznamu v Outlooku a potřebné údaje doplňte v okně MS Outlooku. Text, který byl označen, se do tohoto okna přenese automaticky.

ZÁVĚREM

Ovládání programu OneNote je jednoduché, po zažití pojmů „stránka“, „složka“ či „oddíl“ se v poznámkách začnete orientovat poměrně snadno. Za klad tohoto programu považujeme jeho spolupráci s MS Outlookem.

-mzi

Přenesení dat do Outlooku je jednoduché.

VÍTE, CO JE INICIÁLA?

Možná že jste měli nebo možná ještě máte rádi starší knihy s pohádkami či různými příběhy, které jsou hezky graficky zpracovány. Mezi grafické prvky, které se při tisku hodně používaly, patří i iniciála.

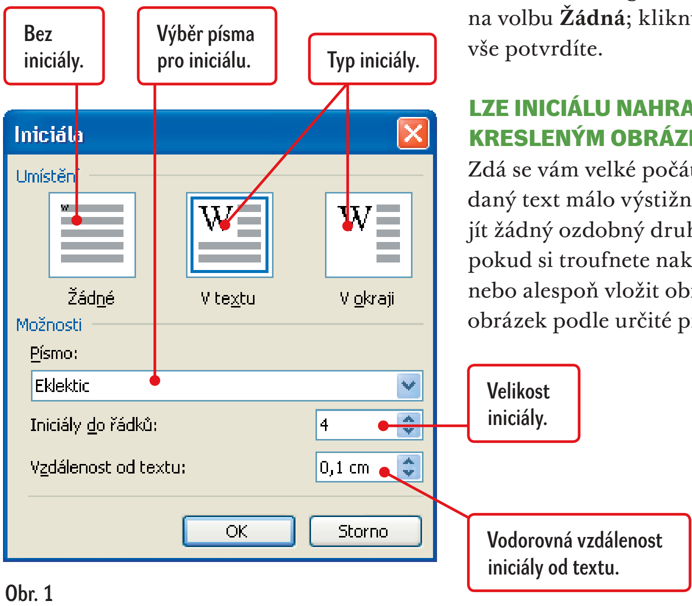
Jedná se vlastně o velké počáteční písmeno na začátku kapitoly nebo celého příběhu. Někdy na začátku textu najdete jen velké písmeno, jindy kreslený obrázek, které velké písmeno připomíná.

Představte si, že něco takového můžete vytvořit i v textovém editoru MS Word.

JAK SE VYTVOŘÍ INICIÁLA?

Stačí, když budete mít napsán alespoň jeden odstavec textu, ke kterému chcete iniciálu přidat. A jak postupovat dál?

1. Ponechejte kurzor v daném odstavci.
2. V nabídce **Formát** klikněte na příkaz **Iniciála**.
3. V zobrazeném dialogovém okně (obr. 1) si vyberte, jaký typ iniciály si přejete vytvořit, zda v textu, či v okraji (obr. 2).
4. Zvolte typ písma, kterým má být velké počáteční písmeno vytvořeno, například typ Tahoma, Balloon, BruhScript, Algerian, ComicSans, Eklektic nebo jiné.
5. Nezapomeňte na velikost vlastní iniciály. Velikost se neudává v bodech, ale v řádcích daného textu.
6. Upravte vzdálenost iniciály od vlastního textu v odstavci.
7. Všechna nastavení potvrďte, a hned se vytvoří velké počáteční písmeno.

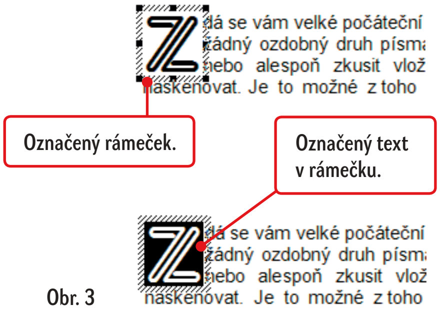
Obr. 1

JAK SE INICIÁLA ODSTRANÍ?

Jestliže se vám časem přestane velké počáteční písmeno líbit, můžete ho změnit, či úplně odstranit. Stačí, když do odstavce s iniciálou umístíte kurzor a poté v nabídce **Formát** kliknete opět na příkaz **Iniciála**. Zobrazí se dialogové okno a v něm klikněte na volbu **Žádná**; kliknutím na tlačítko **OK** vše potvrdíte.

LZE INICIÁLU NAHRADIT KRESLENÝM OBRÁZKEM?

Zdá se vám velké počáteční písmeno pro daný text málo výstižné? Nedaří se vám najít žádný ozdobný druh písma? To nevadí, pokud si troufnete nakreslit obrázek vlastní, nebo alespoň vložit obrázek z klipartu či obrázek podle určité předlohy naskenovat.

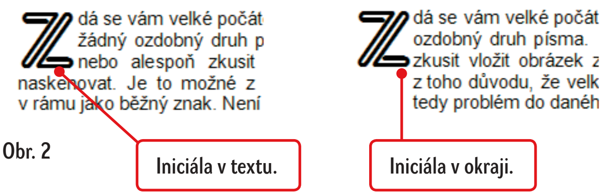
Obr. 3

Je to možné proto, že velké písmeno neboli iniciála je umístěno v rámečku jako běžný znak. Není tedy problém do daného rámečku vložit místo písmene obrázek. Jak?

1. Označte do bloku velké počáteční písmeno v rámečku (ne však celý rámeček – nesmí se zobrazit osm úchytů kolem něj – obr. 3).
2. Poté v nabídce **Vložit** klikněte na příkaz **Obrázek**.
3. Klikněte na položku **Ze souboru** nebo na položku **Klipart** (podle toho, odkud chcete obrázek vkládat).
4. V zobrazeném dialogovém okně vyberte umístění a jméno toho souboru, do kterého jste nakreslené počáteční písmeno umístili, a klikněte na tlačítko **Vložit**.
5. Místo původního písmene se v rámečku objeví obrázek, který jste si vybrali.

Funkce Iniciála není určena pro každodenní používání, ale někdy může určitý typ textu oživit. Pokud nevíte hned, kde velké počáteční písmeno použít, zkuste si jeho tvorbu alespoň vyzkoušet; časem zjistíte, že se určitě nejedná o zbytečnou funkci.

Marie Franců

Obr. 2

MACH, ŠEBESTOVÁ A INTERNET

Internetová škola Macha a Šebestové je stálou součástí dětského filmového festivalu ve Zlíně. Letos se zaměří na bezpečnost malých uživatelů.

info

INTERNETOVÁ ŠKOLA MACHA A ŠEBESTOVÉ

Datum a místo konání:
30. 5. 2005 až 3. 6. 2005, Zlín.

Pořadatelé: Microsoft, s. r. o., AutoCont CZ a.s. a Hewlett-Packard s. r. o.

Internetové stránky:
http://www.internetovaskola.cz.

O BEZPEČNOSTI PRÁCE s počítačem se často mluví a vycházejí o ní články v časopisech, ale ty jsou určeny pro dospělé. V internetové škole sedí v lavicích děti, které chodí do různých tříd základních škol, a výklad bude připraven právě pro ně.

Na pořádání internetové školy spolupracují firmy Microsoft, AutoCont CZ a Hewlett-Packard.

JAK BUDE HODINA VYPADAT?

Na začátku se děti s internetovou školou seznámí a v první části hodiny se dozvědí o tom, jaké nástrahy zaměřené na počítač na ně mohou číhat. Dozvědí se o tom, že z některých stránek si mohou stáhnout nevědomě program, který jejich připojení k internetu zamění za dražší. Pro ně to bude pravděpodobně znamenat, že rodiče jim zakáží na internet z domova přistupovat. Stejně tak se dozvědí o tom, že některé programy mohou například sledovat přístupová jména a hesla a ta odeslat jiným lidem. Ti se pak mohou v různých diskuzích vydávat za jiné účastníky a působit problémy původním majitelům hesla.

Druhá část hodiny bude věnována tomu, jak se na různých chatech chovat. Děti získají informace o tom, že nemají na chatu uvádět svou adresu, nemají zveřejňovat svá telefonní čísla ani uvádět např. data dovolených.

NÁZORY NA INTERNET SE RŮZNÍ

Pro žáky Internetové školy Macha a Šebestové je připraven anonymní dotazník, ve kterém budou moci vyjádřit své názory k používání sítě, k možnostem internetového přístupu i k dalším věcem, které se internetu týkají.

ÚŘEDNÍ HODINY

Výuka bude probíhat od pondělí do pátku vždy od 9 do 14 hodin s výjimkou pondělí, kdy proběhne slavnostní zahájení.

Chcete-li navštívit výuku v Internetové škole Macha a Šebestové, pak vám doporučujeme zapsat se na stránkách *http://www.internetovaskola.cz*. Ale organizátoři slíbili, že pokud budou volná místa, určitě neodmítnou ani zájemce neregistrované.

ANI UČITELÉ NEPŘIJDOU ZKRÁTKA

Pro učitele jsou připraveny dva rozšířené bloky, plánované na úterý a čtvrtek. Učitelé si projdou stejnou výukou jako děti a budou mít možnost konzultovat otázky týkající se počítačů. Navíc žádný z učitelů neodejde s prázdnou.

-mzi

KRÁDEŽE PŘES MODEM

Internet je vynález velkých možností a ty bohužel vedou i k velkým podvodům. Na vychytralost podvodníků pak nejčastěji doplácejí právě ti obyčejní uživatelé, pro které je svět za obrazovkou počítače stále z větší části záhadou.

Právě ti totiž většinou nemají potřebné znalosti ani čas a také nevěnují dostatečnou péči zabezpečení počítače. Vše se začne měnit, když přijde první mnohatisícová faktura za telefon…

O CO JDE

Nemusíte obchodovat přes internet, být členem burzy či používat kreditní kartu. Všechno, co musíte udělat, je být připojeni k internetu pomocí modemu. Nemusíte se k němu dokonce ani v daném okamžiku připojit vědomě, vše dokáže provést tzv. dialer. Ten vás odpojí od provozovatele, ke kterému jste připojeni, a připojí vás třeba na linku na exotických ostrovech na druhém konci světa nebo na obdobně drahou linku v tuzemsku. Uživatel je tedy nadále připojen k internetu, ale již zcela někam jinam a za nesrovnatelně větší peníze.

DIALER

info

Dialer je program či komponenta ActiveX, které změní způsob internetového přístupu. V prvním případě nemusí jít jen o klasický program, často se nachází ve formě virů či trojských koní. Ať v podobě programu, nebo v podobě skriptu ActiveX, dialery mohou být zneužity k podvodnému přesměrování na linky se zvláštní (často cenově výrazně vyšší) tarifikací (v rámci České republiky, ale i do zahraničí). Uživatel tak místo obvyklých 18 Kč za hodinu připojení v pásmu nejslabšího provozu může za stejný časový interval zaplatit až 4200 Kč.

ANTIDIALEROVÉ DESATERO

info

1. Pravidelně aktualizujte operační systém.
2. Používejte antidialery (viz PPK CD).
3. Používejte antivir a osobní firewall.
4. Používejte antispyware.
5. Nastavte si vyšší úroveň bezpečnosti nebo zkuste používat jiný prohlížeč.
6. V případě volání na drahé linky využijte službu Omezení odchozích hovorů.
7. Dejte si hlídat účet (např. služba InfoLimit u Českého Telecomu).
8. Nenavštěvujte podezřelé stránky.
9. Nedovolte instalovat nic, co neznáte.
10. Pořiďte si bezpečnější připojení k internetu.

Komiks, který má informovat uživatele.

DIALERY DĚLÍME NA:

- „Poctivé dialery" – úplně a přesně informují zákazníka o své funkci a ceně za nabízenou službu a informace jsou zobrazeny způsobem, který nevyžaduje podrobné zkoumání.
- „Nepoctivé dialery" – na základě nepřesných, zavádějících nebo klamavých informací zprostředkovávají přístup na linky s vysokým tarifem.
- „Podvodné dialery" – programy, které se snaží bez vědomí účastníka změnit jeho telefonické připojení na připojení s vysokým tarifem.

KDE SE BEROU?

Aby mohl dialer vůbec nějak začít škodit, je potřeba jej nejdřív „pustit k veslu". Jeho cílem tedy je nějak „přemluvit" uživatele, aby jej spustil, nebo využít chyb v zabezpečení a nainstalovat se skrytě.

SURFOVÁNÍ PO INTERNETU

Prvním nebezpečím je surfování na internetu, protože žádná stránka, kterou otevřete, nemusí být bezpečná. Dialery se pak přednostně nacházejí na stránkách zaměřených na pornografii, na

ACTIVEX

info

ActiveX je jazyk vyvinutý proto, aby se při surfování na internetu uživatelům mohly zobrazovat všechny možné animace a parádičky a spouštět programy apod. Prvky ActiveX jsou definovány jako takové komponenty internetových stránek, které dokáží realizovat různé pokročilé funkce, a to včetně zásadních úprav systému! V podstatě to znamená, že pokud nainstalování takové komponenty do systému jednou dovolíte, ta může na pozadí dělat téměř cokoliv.

nelegální kopírování hudby, na stahování her, ale mohou se vyskytovat i na stránkách jiných hojně navštěvovaných služeb. Aby se takový dialer ve formě komponenty ActiveX mohl aktivovat, je potřeba mít v internetovém prohlížeči tuto funkci povolenou. A zde je kámen úrazu. Většina lidí používá Internet Explorer, ten však v posledních letech bezpečností příliš nevyniká. Není tedy divu, že uživatelé houfně utíkají k prohlížečům, které jsou bezpečnější a komponenty ActiveX nespouštějí. Jako nejaktuálnější se v tomto směru zdá nová verze prohlížeče Mozilla Firefox, tedy verze 1.03.

Co se dá vyčíst z telefonního čísla?

VIRY, TROJSKÉ KONĚ A TO OSTATNÍ

Po internetu a v počítačích celkově se šíří tisíce virů. Mezi nimi jsou i dialery šikovné, které zeslabí reproduktor vašeho modemu, abyste nepostřehli okamžik přepojení. Dialery se navíc často zapisují do registrů počítače a schovávají se. Pro celkovou bezpečnost počítače byste měli mít antivir, firewall, antispyware, antidialer, nainstalované bezpečnostní aktualizace operačního systému a bezpečný internetový prohlížeč.

LIDSKÝ FAKTOR

Problémy nejsou s poctivými dialery. Někteří lidé za přístup na jisté stránky rádi zaplatí horentní sumy a rozhodně si nepřijdou stěžovat. Jak má poskytovatel poznat, zda se člověk připojil vědomě a dobrovolně a jestli byl informován o ceně poskytované služby? Neznalý uživatel pustí do svého počítače dialer často sám. Tyto prográmky, žádající uživatele o souhlas s instalací, se nacházejí zvláště na stránkách týkajících se nelegálních programů. Často se pak stává, že uživatel znuděný neustálými dotazy v angličtině prostě odklikne **OK**. Tím si sám z nepozornosti schválí nainstalování škodlivého programu. Desetitisícová faktura, ztráta či poškození dat jsou pak příliš velkým trestem. -imh

Tahle „ohnivá liška“ vypadá bezpečně...

DOBRODRUŽSTVÍ POZNÁNÍ

Patnáct úspěšných luštitelů dnešní křížovky se může těšit na multimediální výukové programy od společnosti LANGMaster. Pět výherců obdrží titul Dobrodružství poznání 2 a na deset dalších čeká titul Chemie 1. Kovy jsou … (dokončení v tajence).

Společnost LANGMaster International od svého založení vyvíjí a dodává multimediální vzdělávací systémy pro výuku jazyků na osobních počítačích nazvané LANGMaster. Nyní je nejvýznamnějším vydavatelem vzdělávacích multimediálních produktů v České republice a patří mezi přední světové společnosti zabývající se multimediální výukou jazyků. V současné době jsou produkty dostupné v 25 jazykových verzích ve více než 70 zemích světa. V loňském roce se v mezinárodním měřítku prodalo více než 2 500 000 titulů. Od roku 2004 rozšiřuje společnost LANGMaster International nabídku svých služeb také pro firmy a organizace, které mají zájem o výrobu multimediálních titulů, tvorbu prezentačních CD-ROM a o instalaci stávajících jazykových kurzů LANGMaster do e-learningových systémů.

Informace a objednávky:
Tel.: 244 460 807, 736 623 459
Fax: 244 463 411
e-mail: *sales@langmaster.cz*
Osobní odběr:
LANGMaster International, s. r. o.,
Branická 107, 147 00 Praha 4

soutěž

DNEŠNÍ OTÁZKA:

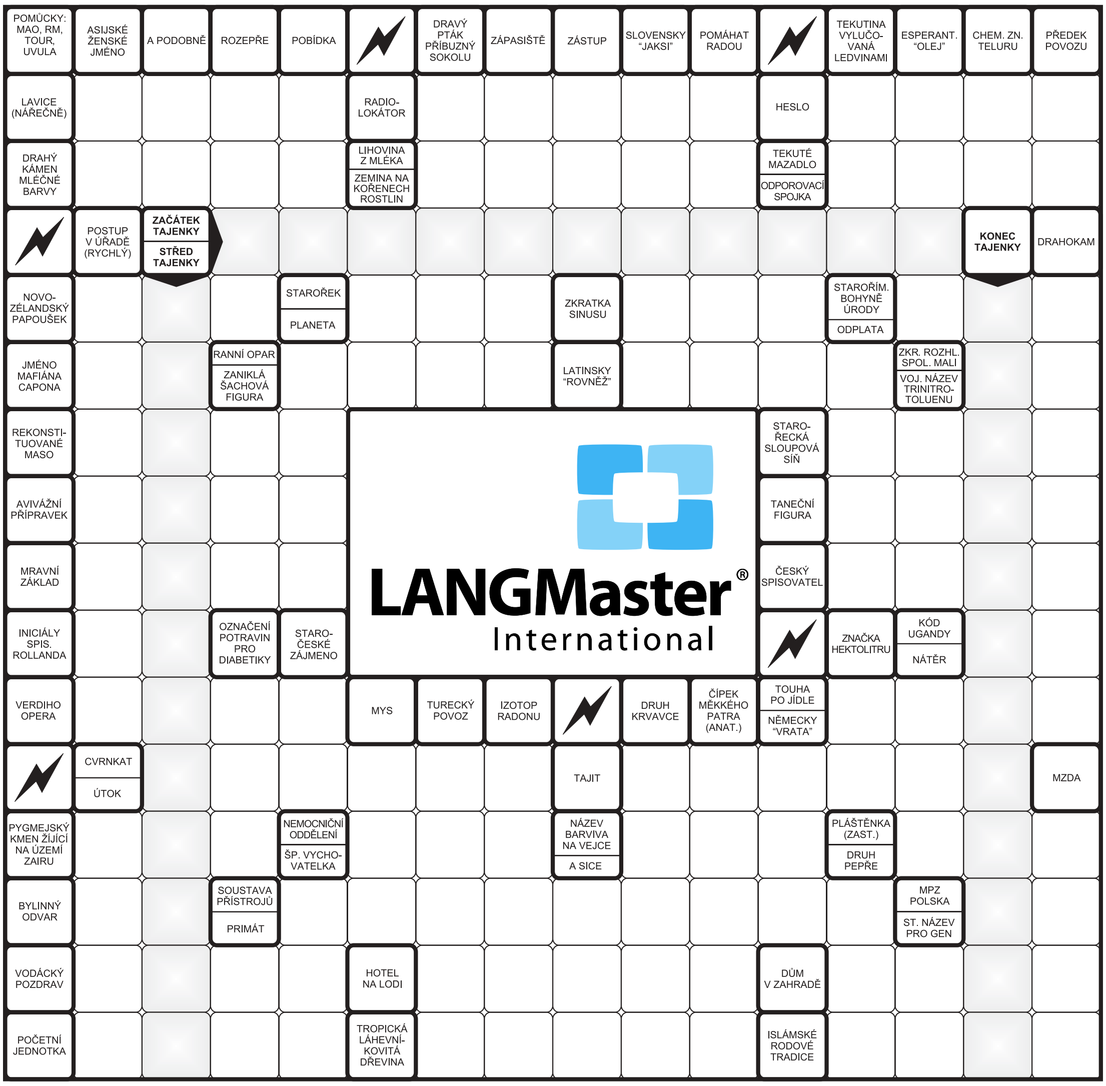
Které látky vznikají při fotosyntéze z oxidu uhličitého a vody?

a) Cukr, kyslík a nové molekuly vody.
b) Bílkoviny, kyslík a nové molekuly vody.
c) Chlorofyl, kyslík a nové molekuly vzduchu.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 7. června 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Langmaster** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka10@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 13/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK10*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**
Slovo Vogel oddělte od příznaku PK10 mezerou. Příznak PK10, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.
Infolinka: +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 7/2005** zní:
Společnost DICOTA Eastern Europe, s. r. o., působí na českém trhu více než deset let. (odpověď d)

Tajenka křížovky z **PPK č. 7** zní:
Pohodlná mobilní kancelář pro vás.

Ceny od společnosti **Dicota** dostanou:
Marie Walterová z Prahy (BacPac Rain – sportovní batoh s pláštěnkou), Jakub Sabat ze Stašova (sportovní batoh BacPac Jump), Jiří Šícha z Brna (brašnu Pep.Up), Monika Škrábalová z Hodonína, Monika Formanová z Hostinného, Martin Horčička z Rokytnice v Orlických horách a Martin Zavřel z Ústí nad Labem (bezdrátovou myš RacerPro).
Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

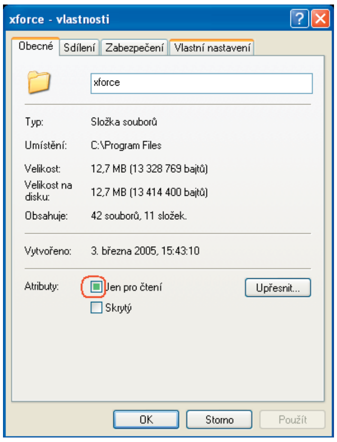
Z PPK CD jsem si chtěl nainstalovat novou verzi programu Nero. První pokus nevyšel, protože jsem neodinstaloval starší verzi Nera. Pak jsem chtěl doinstalovat češtinu, to se však také nepovedlo. Tak jsem vše odinstaloval. Chtěl jsem začít znova, ale program se začal dožadovat sériového čísla. Ani když dám „demo“, nelze program spustit.

Program Nero umístěný na našem CD je trialverze (časově omezená verze) a na CD je to také uvedeno. Pokud jste předtím měl nainstalovánu jinou verzi časově omezeného programu, zkušební lhůta (30 dní) zůstává stejná a novou verzí programu ji neprodloužíte. Proto po vás program chce registrační číslo – vaše zkušební lhůta již uplynula (zkušební verze programů nelze používat donekonečna, firmy si to z logických důvodů hlídají a snaží se donutit uživatele ke koupi plné verze). Řešením je koupit plnou verzi programu Nero nebo použít libovolný freewarový vypalovací program z našeho CD.

-ngu

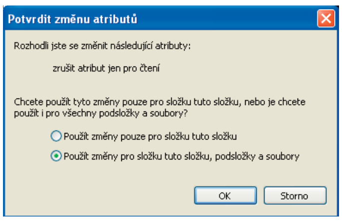
Nainstaloval jsem si hru, hrál jsem ji a uložil jsem změny. Při příštím spuštění hry a při pokusu o nahrání jsem zjistil, že změny nebyly zaznamenány. Kde je chyba?

Může se jednat o několik příčin toho, že hra (či jakýkoliv jiný program) nebyla uložena. První může spočívat v tom, že uživatel s limitovaným účtem nemá dostatek uživatelských práv, aby mohl soubory v aplikaci uložené administrátorem uložit. Častější je však problém, kdy soubory daného programu nesou atribut „jen pro čtení“ (read only). To je velmi časté jako prevence u programů stažených z internetu či přenášených na CD, aby se jednoduchým virům zabránilo program nakazit. Pro odstranění tohoto atributu najděte danou složku v průzkumníkovi či souborovém manažeru. Klikněte na ni pravým tlačítkem a z kontextové (místní) nabídky vyberte **Vlastnosti** (Properties). Objeví se okno jako na obrázku a na něm zvolte kartu **Obecné** (obr. 1).

Obr. 1

Jestliže políčko u atributu jen pro čtení je zaškrtnuto, kliknutím jeho zaškrtnutí zrušte a zvolte tlačítko **OK**. Objeví se okno jako na obrázku (obr. 2) a zde ponechte označenou druhou možnost (jako na obrázku). Tím bude atribut změněn i ve všech podsložkách. Kliknutím na **OK** operaci dokončíte. U velkých složek s mnoha soubory může tato změna chvilku trvat. Windows v takovém případě zobrazí okno s hlášením, že změna probíhá.

Obr. 2

-imh

Mám dotaz k programu Kerio Personal Firewall 4.0, který se nachází na PPK CD 09/2005. Pokud budu chtít tento program používat na domácím PC i po uplynutí 30denní doby, dojde k omezení některých funkcí. Chci vědět, zda funkce, které zůstanou, budou (v kombinaci s antivirovým programem – v našem případě s AVG 7.0) stačit na ochranu našeho počítače.

U tohoto oblíbeného firewallu jsou ve volné verzi pro domácí použití některé funkce omezeny:

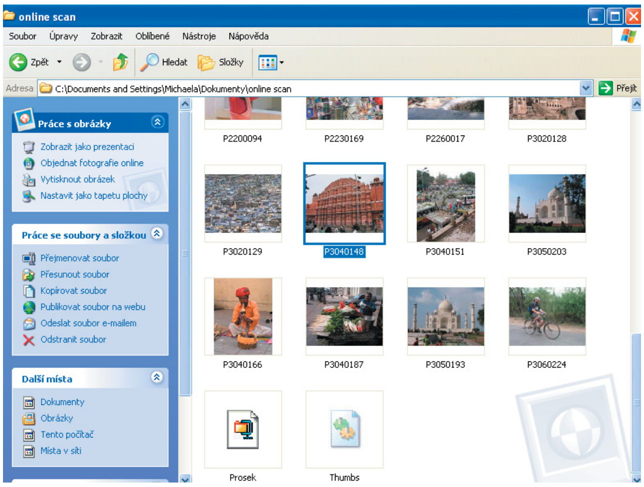
1. Není funkční filtrování obsahu WWW stránek, včetně příslušných záznamů a statistik.
2. Nemůže být použit na internetové bráně.
3. Záznamy nelze odesílat na server Syslog.
4. Konfiguraci není možné chránit heslem a není možná vzdálená správa.

Body 2 a 3 jakožto rozšířené funkce se vás jako běžného uživatele nejspíš netýkají. Absence funkce filtrování WWW stránek v bodu 1 nevadí, pokud máte nainstalovány bezpečnostní aktualizace pro operační systém a bezpečný internetový prohlížeč (např. nový Firefox 1.03). Jediným nebezpečím by mohly být děti či návštěvy. Když není konfigurace chráněna heslem, firewall by mohl někdo vypnout

či překonfigurovat. Budou-li uživatelé počítače seznámeni s tím, že firewall nemají vypínat či měnit, v kombinaci s antivirovým programem, aktualizacemi, bezpečným prohlížečem a čištěním od spywaru (o tom jsme psali, dobrý je např. Ad-aware) by měl být počítač dobře zabezpečen. Připojujete-li se z vytáčené telefonní linky, týká se vás i mnohem nebezpečnější problém, a to problematika dialerů, zmíněná v tomto čísle. -imh

Potřebuji vytisknout obsah složky, ve které mám umístěny obrázky. Poraďte mi prosím, ve kterém programu mohu výpis složky vytisknout.

Pro tisk výpisu složky s obrázky není nutno používat žádný speciální program – stačí vám k tomu pouze okno **Obrázky** ve Windows. Klikněte na nabídku Start a vyberte položku **Obrázky**.

Obr. 3

V tomto okně zobrazte složku s obrázky, jejíž obsah chcete vytisknout (obr. 3). Na některý obrázek klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte položku **Tisk** nebo v panelu v levé části okna rozbalte nabídku **Práce s obrázky** a vyberte možnost **Vytisknout obrázek**. Otevře se okno průvodce vytištěním náhledů obrázků. Klikněte na tlačítko **Další** a v dalším okně označte zaškrtnutím ty obrázky, jejichž miniatury chcete vytisknout, případně klikněte na tlačítko **Vybrat vše** pro vytištění celého obsahu složky (obr. 4). V dalším okně zvolte tiskárnu, na které má být výpis vytištěn. V posledním okně vyberte rozvržení tisku – chcete-li vytisknout miniatury obrázků na jednu stránku, zvolte položku **Výtisk do peněženky**. Nakonec klikněte na tlačítko **Další**, a fotografie budou vytištěny. -mia

Obr. 4

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

---

počítač pro každého — **PŘEDPLAŤTE SI**

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:
V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma ______

Jméno a příjmení ______

Ulice, číslo ______

PSČ ______ Obec ______

IČO ______ DIČ ______

Číslo účtu ______

Telefon/fax ______

E-mail ______

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V”, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946,
fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum ______ Podpis ______

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1450 Sk**

☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla ______ Počet kusů každého čísla ______

(Objednávat lze od čísla 12/05 nebo pozdějších.)

10/05
Kupon je platný pouze do 30. 5. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.
Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 31. KVĚTNA 2005

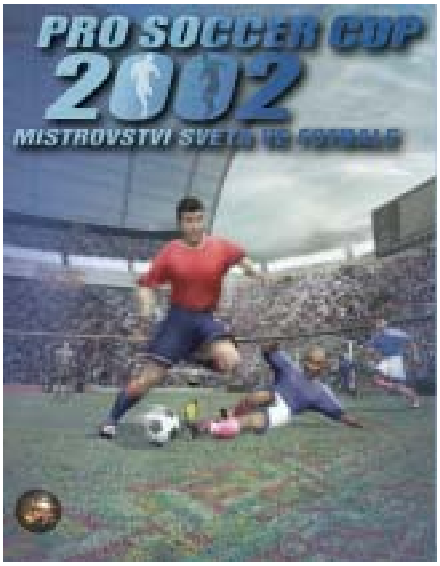

FOTOGRAFICKÉ TISKÁRNY

Do příštího vydání připravujeme test inkoustových tiskáren formátu A4 zaměřených na tisk fotografií. Jejich ceny jsou velmi sympatické (fototiskárnu pořídíte už za 2500 Kč) a totéž platí i o kvalitě tisku. Některé tiskárny jsou vybaveny i čtečkou paměťových karet, díky které vytisknete vybrané snímky bez nutnosti zapínat počítač.

PPK CD 11/2005

Na příštím cédéčku najdete plnou verzi hry Pro Soccer Cup 2002 – jde o sportovní hru, ve které si budete moci zahrát fotbal s nejlepšími týmy světa (hra je zpracována kompletně v češtině). Dále pro vás chystáme sbírku skvělých programků, které vám usnadní práci ve Windows nebo do nich přidají zajímavé a užitečné funkce.

KDE VYTISKNOUT DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

Pokud jste se rozhodli své digitální fotografie přeměnit na papírové, nemáte doma potřebnou tiskárnu a nevíte, jak na to, pak právě vám v příštím čísle poradíme. Představíme vám „skutečné“ a internetové fotosběrny, kam můžete své fotografie poslat.

SEZNAM INZERENTŮ

čtrnáctideník počítač pro každého
Toto číslo vyšlo 17. 5. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz): Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Michal Slovák, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Tryščuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5, tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk, http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.
Thámova 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.